לציונות—לסוציאליזם—לאחות עמים

על המשמר

יום ד', י"א בכסלו תשמ"ח, 2 בדצמבר 1987 / שנה מ"ח מס' 13510 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

התפרעו בהרצאה של מובארק עוואד

עשרות חברי „כך" התפרעו אמש במהלך הרצאה שנשא מובארק עוואד, ראש המכון ללימודי אי־אלימות בירושלים שריכר, בפני אנשי „עוז ושלום" כ„בית אלישבע" בירושלים.

במהלך המהומות התקבלה הודעה כי פצצה הוטמנה באולם. המשטרה פינתה את באי־הכנס החוצה לצורך בדיקת האולם. משנתגלה כי האזעקה היתה אזעקת שווא, חזרו האנשים לכינוס ובמקביל התחדשו המהומות.

(עתי"ם)

הבדיקה בתקרית „ליל הגלשנים" תסוכם היום בהסקת מסקנות

תחקיר הרמטכ"ל ימליץ אלו צעדים יינקטו כלפי האחראים

התחקיר אתמול לא העלה מימצאים חדשים – השאלה בה דנים במטכ"ל היא כיצד לנהוג במח"ט חטיבת הנח"ל, קצין המבצעים של החטיבה, הש.ג. ואנשים נוספים ● הרמטכ"ל יעביר לפרקליט הצבאי המלצות התחקיר ● הקבינט יקיים היום ישיבה בנושא

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בלישכת הרמטכ"ל יימשך היום התחקיר הצה"לי בארוע „ליל־הגלשנים" בו נהרגו שיש החיילי צה"ל. אתמול החל התחקיר המטכ"לי במחנה פיקוד הצפון. במשך שלוש שעות תוחקרו ביסודיות מפקדי הגזרות על טור פעולתם בליל הארוע.

(סוף בעמוד 2)

המשלחת הצבאית המצרית הגיעה אתמול לישראל לשיחות בנושאים משותפים לשתי המדינות, ותדון גם בתקרית בגבול המצרי אתמול. בתמונה: ראש המשלחת המצרית פארוק לביב (מימין) ותא"ל אורן (צילום: דובר צה"ל)

תא"ל ידיב: הנ"מ מצטייד במערכות התרעה חדישות לגילוי כלי־טיס זעירים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

תא"ל – איתן יריב

„כוחות הנ"מ של חיל האוויר מצטיידים במערכות התרעה מתקדמות נגד כלי־טיס זעירים" כך אומר מפקד כוחות הנ"מ תת־אלוף איתן יריב, לאחר פיגוע הגלשן בשבוע שעבר. יריב אומר עוד כי לקחי הנ"מ מהאירוע מתבטאים במאמץ לסגור את הגבול בצורה הרמטית ובשיפור מערכות ההתרעה.

בראיון ל„בטאון חיל האויר", שייצא בשבוע הבא, אומר תא"ל יריב: „הנ"מ משקיע מאמצים אדירים בהגנה על השמים והיישובים באצבע הגליל. צריך לזכור, שחיילי הנ"מ חייבים לקבל התרעה מראש על מנת להגיע למקום ולהגיב ביעילות. עם כל האמצעים הקיימים

(סוף בעמוד 4)

„משחקים קלפים עם הקצינים, שומרים מתוך הרכב הפרטי" — כותב איש מילואים לרבין

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חייל מילואים טוען כי רמת השמירה במחנה צה"ל בו שירת, לקויה וחסרת אחריות. החייל, שאול שי, שירת בחודש אוקטובר השנה במחנה צה"ל באזור ירושלים. לדבריו, מדי ערב שיחקו רוב השומרים בקלפים.

(סוף בעמוד 4)

„הננו טסים בשמי לבנון" — נדהמו הישראלים לשמוע

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

משרד התחבורה אישר הסכם תעופה בין חברת „אל על" לחברת „סינגפור איירלינס", על כיבוד הדדי של כרטיסי טיסה בקווים העוברים מעל לבנון, סוריה, עיראק ואיראן. דובר משרד התחבורה מסר אתמול, כי אין איסור על ישראלים לטוס מעל מדינות ערביות והאיסור חל רק על נחיתה ושהייה בהן. לדבריו, המשרד דן בנושא זה עם משרד התיירות וסוכם כי משרד התיירות ידרוש מסוכני הנסיעות בארץ ליידע את הנוסעים בקווים אלה על מסלול הטיסה.

סיכונים בנחיתת חירום

נוסעים שטסו לאחרונה למזרח הרחוק מסרו ל„על המשמר", כי הם שמעו על מסלול הטיסה לראשונה כאשר הטייס בישר להם שהמטוס נמצא בשמי לבנון. דובר „אל על" מסר, כי מדובר בהסכם מסחרי, לפיו שתי החברות יכבדו כרטיסים לטיסות המשך באופן הדדי. „כל מדובר בהסכם מסחרי, לפיו שתי החברות יכבדו כרטיסים לטיסות המשך באופן הדדי. „כל סוכן וכל נוסע יודעים ש„סינגפור איירלינס" טסים דרך מדינות ערב, ואף אחד אינו יכול למנוע מהחברה לטוס במסלול זה, על אף הסיכונים הבטחוניים הכרוכים בנחיתת חירום במדינות אלה", אמר הדובר. גורמים בטחוניים טענו באזני נוסעים שהתלוננו על ההסדר, כי טיסות אלה מסוכנות ואינן מומלצות, והזהירו את הישראלים מההשלכות החמורות שעלולות להיות לנחיתת חירום במדינות ערביות לאורך המסלול למזרח הרחוק.

חייל נפצע בגבול עם מצרים ● עמ' 2

פרס הביע תמיכה ב„חוק ההסמכה" ● עמ' 3

התקפה חריפה על הצעת התקציב ● עמ' 3

משגיח כשרות מונה למזכ"ל יש"ע ● עמ' 15

„מלכות יופי" — הורחקו מבית־הספר ● עמ' 15

ויליאם נקש יוסגר היום לצרפת ● עמ' 15

מפעל „סולתם" ייצא נשק למערב גרמניה בשווי רבע מיליארד דולר

העיסקה סוכמה ע"י רבין בביקורו בספטמבר בבון — יבטיח תעסוקה לכל עובדי המפעל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

ועדת החוץ והבטחון של ה„בונדסטאג" הגרמני אישרה באחרונה עיסקת נשק גדולה בין ישראל לגרמניה בהיקף של כרבע מיליארד דולר. עיסקה זו שגובשה עקרונית במהלך ביקורו האחרון של שר־הביטחון בגרמניה המערבית עשוייה למנוע פיטורין של אלפי עובדים במפעל המתכת „סולתם" שנקלע באחרונה לקשיים חמורים.

בחודש ספטמבר האחרון ביקר שר־הביטחון באופן רשמי בגרמניה. מייד לאחר נאומו במחנה דכאו נפרד השר מהעיתונאים שליוו אותו וביקר עם עוזריו ועם אנשי משרד הביטחון בבון, במפעל ליצור תחמושת „ריהל" המעסיק כ־14 אלף עובדים.

(המשך בעמוד 2)

תקציב של פיגור מתמשך

אחת מן הבעיות החמורות של המדינה לא נפתרו ע"י הצעת התקציב החדש ולכן הן יחמירו גם בשנת התקציב הבאה. כתוצאה מסחבת ממשלתית צמחו חובות החקלאות ל־4 מיליארד ש"ח, אך האוצר מתעלם מבעייה ומהובתו לפתור אותה.

1628 אנשים נתוספו, בחודש אוקטובר בלבד, לרשימת נפגעי תאונות הדרכים, אולם אין בתקציב פתרון לבעיית הכבישים האדומים ונטל הדמים שהוא דורש. הצעת התקציב ממשיכה במיטוט שירותי הבריאות והחינוך ומוחקת את ישראל מרשימת מדינות הרווחה. בכל הקשור להספקת שירותים בסיסיים ושוויוניים לכל אזרח. גם התמוטטות שירותים אלה תגבה מחיר כבד כתוצאה מתרעה מתמדת במצבה הבריאותי של האוכלוסיה.

התקציב שתגיש שר־האוצר אינו דואג להכשיר את הדור הבא לעידן הטכנולוגי החדש. הוא מקצץ בהשכלה האקדמית והטכנולוגית והוא דן את ישראל לפיגור מתמשך.

שר־האוצר „נחרד" מעומס החוב שיצרו בעיקר חבריו בממשלות הליכוד בסך 105 מיליארד ש"ח. אולם ללא משאבים לקיום תקין של חיי הציבור והאוכלוסיה, ללא הכנת התשתית בתחום הבריאות, החינוך וההשכלה, ללא הקדשת מאמצים למנוע הקטל בכבישים, וללא קיום החקלאות והתעשייה, לא יהיה מי שידאג להחזר החוב. משרד האוצר נדרש ליותר מאשר גישה פנקסנית של איזון אריתמטי של התקציב. הוא חייב לתת את דעתו על סדר עדיפויות. נכון ולדאוג לפתרון בעיות שאינן סובלות דיחוי כבר השנה. ניתן היה לגייס גם את האמצעים לכך ללא ויתורי השר על גביית מיסים משכבה צרה, שאינה משלמת. על כך מעיד גם יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, אליהו שפייזר, שגילה כי היקף ההון השחור בישראל, על פי מחקר עדכני, מגיע ל־50 מיליארד דולר, מתוכו 8־11 מיליארד דולר, שהוברחו לחו"ל. הצעת התקציב של נסים אינה מבוססת על גביית מיסים משכבה צרה זו לשם מימון השירותים הציבוריים החיוניים ולשם השקעות בתשתית. היא מתבססת על שחיקת השכבות החלשות ועל שחיקת המבנה היצרני של משק, לכן היא מסכנת את עתיד המשק.

הכנסת תגלה חוסר אחריות משווע אם תאשר את הצעת התקציב ללא שינויים מרחיקי לכת. גם בלי להרחיב את הגרעון התקציבי ניתן למצוא בה את הסכומים הדרושים לפתרון המצוקה של התיישבות ולהעלאת המשק על פסי הצמיחה. במיוחד נוכח עובדת כי התקציב נופח באופן מלאכותי וחלק גדול ממוחזור החוב אינו מהווה תוצאה תקציבית כלל. אי־מחזור החוב הממשלתי במלואו לא יגדיל את הגרעון בתקציב הפעילות של הממשלה, והוא עשוי רק טכומים לשם השקעות. ולצמיחה לרשות הסקטור היצרני בריבית נמוכה יותר. אם הממשלה רוצה באמת ובתמים ברדת מהגידול המתמיד של החוב, יש להתחיל לפרוע אותו בסכומים סבירים כל שנה ושנה — ויש להתחיל בכך כבר עכשיו. לכן על הממשלה ועל הכנסת לדחות את תקציב הקפאון של שר־האוצר ולשנותו ביסוד.

על המשמר

ערב בחירת המועמד ליו"ר הסוכנות – מחר במרכז

הודעה אמריקנית כי יעדיפו את דיניץ — מעוררת תסיסה ב„עבודה"

יו"ר חבר הנאמנים, מנדל קפלן, הודיע אתמול במכתב תשובה לשאלת פרס כי האמריקנים תומכים פה־אחד בדיניץ ● אחרי שפסלו את לוינסקי – נראה כי פחתו ביותר סיכויי גור וזווילי ● חברים זועמים על ההתערבות הבוטה

מאת דורית גפן, כתבתנו לעניני מפלגות

מכתב התשובה של יו"ר חבר הנאמנים של הסוכנות, מנדל קפלן, לשמעון פרס, שבו נאמר כי האמריקנים תומכים פה־אחד במועמדותו של שמחה דיניץ, עורר אתמול סערת רוח ותסיסה במפלגת העבודה.

פרס ביקש חוות דעת

כתבתנו מציינת כי יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס פנה השבוע באמצעות אל הנציגים האמריקנים, ומסר להם את שמות שלושת המועמדים שיתמודדו מחר במרכז מפלגת העבודה על המועמדות לתפקיד יו"ר הסוכנות. יש לציין, כי הפנייה של פרס לאמריקנים נעשתה מתוך מסורת מקובלת. ההודעה, שנובעת מחשבתם של האמריקנים בבחירת יו"ר [illegible] של חבר הנאמנים של המגבית, כלומר, [illegible]

(המשך בעמוד 4)

מוטה גור שוקל לפרוש

מאת דורית גפן, כתבת „על המשמר"

אמש נודע כי מוטה גור החליט [illegible] התמודדותו לתפקיד יו"ר הסוכנות לאחר [illegible] של פרס למבחינים של האמריקנים וראש־הממשלה. נודע כי גור [illegible] ובעיקר על פרס [illegible] אינו מרוצה מקבלך על האמריקנים. [illegible] מועמדותו [illegible] כי סיכוייו [illegible]

עמוד אחורי

על המשמר

אזמל / ציונות דתית

יחזרו בגלשני־מנוע

אם ועידת המפד"ל תאשר מה שמציעה לה ועדת הניסוח של המפלגה, נזכה, מי היה מאמין, לכוח פוליטי שעמדותיו קיצוניות יותר מאלה של כהנא. כהנא, וגם יוסקה שפירא עם 20 אלף הדולרים המפורסמים שלו, מציעים פיתוי כספי לערבים שייצאו מכאן. להלכה, לפחות, זהו טרנספר מרצון. אם כי לא נחשוד בכשרים אם נניח שיהיה מי שידאג „לשכנע" ערבים שיסרבו להגר.

בהצעה של המפד"ל נקבע שישראל תעמוד על כך שבהסכמי השלום עם מדינות ערב תיכלל תוכנית לשיקום פליטים במדינות ערב, במימון ערבי ובין־לאומי. גם למפד"ל ברור, שמדינות ערב לא יסכימו לתוכנית שאינה אלא תרוץ לרוקן את השטחים הערביים לפני סיפוחם. אבל, גם אם ממשלה ערבית כלשהי תחתום על הסכם כזה, זהו טרנספר בכפייה: ההסכם ייחתם בין ממשלות, שאינן מייצגות את הפלשתינים. איש מאלה שיגורשו על־פי ההסכם הזה לא יישאל לרצונו האישי.

ההנמקה לתוכנית חושפת את צביעות המציעים: „מתוך מגמה לחסל כליל את התנאים הירודים במחנות הפליטים". היו למפד"ל 20 שנים שבהם יכלה לתרום לשיקום הפליטים בישראל. היא לא נקפה אצבע לשם כך.

אם זוהי האידיאולוגיה של הציונות הדתית — היא מבחילה: לחזור מאלפיים שנות גלות, כדי להגלות אחרים! רבים מאלה שיגורשו יחזרו, ולא דרך גישרי הירדן דווקא: הם יחזרו חמושים, חדורי שנאה ויצר נקם לאלה שיגלו אותם. הם יחזרו כדי להילחם ולהרוג. יהיו כאלה שיחזרו, בין השאר, גם בגלשני־מנוע!

עודד ליפשיץ

מרגליות / רב ראשי

עדיפה תרבות אתונה

„אנחנו עומדים בפני התקפה של מתייוונים" (הרב הראשי האשכנזי, אברהם שפירא).

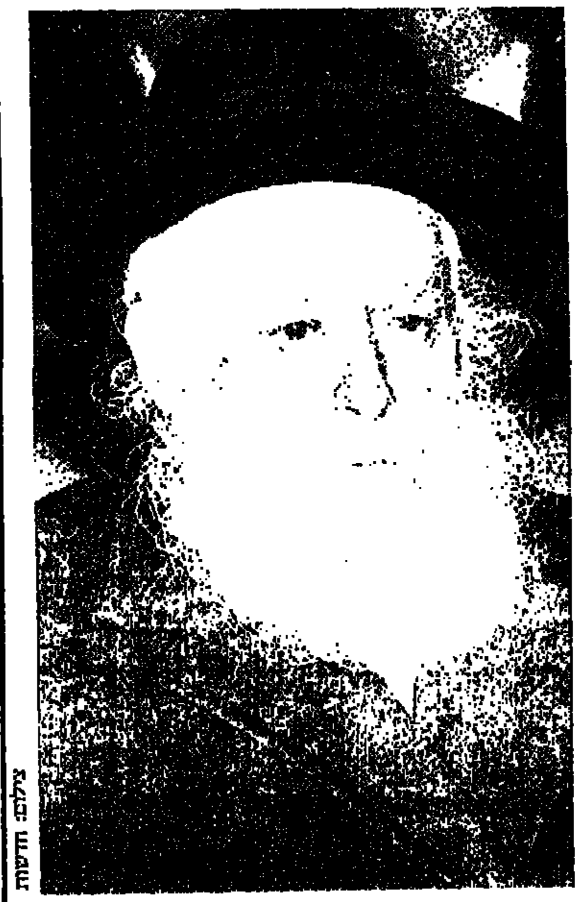

צילום: חדשות

רב ראשי שפירא – תרבות טהראן

ואנחנו, כבוד הרב, עומדים, וכבר שנים הרבה, בפני מיתקפות של חומיניסטים והן נעימות הרבה פחות. אם ניגזר על המדינה הזאת, שרוח היהדות תיסתלק ממנה, עדיף כבר שתשתלט עליה תרבות אתונה מאשר תרבות טהראן.

ארנון לפיד

חוכמת זקנים / סוכנות

אל נא יירא ניסים זווילי מפני הגבירים הקמים עליו מן התפוצות. מה שכבר עשה מאשר את אימרתו של וולטר ליפמן: „אדם המעלה נושאים חדשים, היה תמיד בלתי אהוד על הפוליטיקאים. הוא מבלבל את מה שאורגן על־ידיהם בקפידה רבה כל־כך".

דוביק דוזנטל

מדף / סקס

אסוציאציות מדרגות

ד"ר רות וסטהיימר, „מין ואהבה בנישואין" מדריך לזוגות מאוהבים; הוצאת רות סירקין; 1987; 245 עמודים.

סימלה של הוצאת רות סירקיס הוא מזלג ונוצה מוצלבים. המזלג של סירקיס לא מעורר שאלות, אבל הנוצה, בהקשר של מדריך מין, מעוררת אסוציאציות פרועות ומדרגות. לא בכדי יוצא הספר הזה בהוצאה שנקשרה בתודעתנו עם ספרי בישול עממיים. ספרי מין, בהרבה בתים, ירדו מזמן ממקומם המוצנע במדפים הגבוהים, והם מונחים אחר כבוד לצד ספרי הבישול וספרי הגינון והעציצים. מי, תגידו לי, מי המטורפים שקוראים את ספרי ההדרכה הללו מראשיתם ועד סופם? האם יש כאלה בכלל? הרי שיממון עצום נופל על הקורא הממוצע אחרי פרק או שניים, ולו רק משום שלפחות עשרה ספרים דומים כבר עברו תחת ידיו. ומה, יאמר הציניקן, מה כבר תוכל לחדש לי הדודה מאמריקה, רות וסטהיימר? התשובה היא, כמובן — שום דבר.

אם התאור הזה: „האשה שוכבת על הגב, רגליה פשוקות, הברכיים כפופות מעט כלפי חוץ. הגבר, שפניו כלפי מטה, מעליה, שוכב בין רגליה ותומך עצמו מעט בברכיים ובמרפקים..." — אם התאור הזה נראה לכם מסעיר, אז קנו את הספר. אם המשפט „כמה עצוב שכל כך הרבה בעלים ונשים ונאהבים אינם יכולים לדון על נושאים בעלי חשיבות גדולה הנוגעים לשניהם" — יציל את נישואיכם, אז קדימה.

מה שנחמד בדוקטור רות הוא העדר היומרה שלה והלבביות השופעת. את תוכניותיה ברדיו, כך היא מעידה על עצמה, היא חותמת באיחולים: "and have a good sex", ואת ספרה היא חותמת ב: „... נסו להבין שזו משימה משותפת לשניכם. אני סומכת עליכם".

מכיוון שהספר מיועד במיוחד לזוגות נשואים, שהסכנה הגדולה ביותר הנשקפת למין שלהם היא שיממון הדדי, היא ממליצה גם על קריאת פורנוגרפיה ועל טיפוח פנטאזיות. אבל אנחנו יודעים, דוקטור רות, שזה לא מה שיציל אותנו. או שיש לנו זיונים טובים או שאין לנו. ככה זה.

שלי יחימוביץ'

הברית העולמית של מפ"ם והציונות המתקדמת

לוח אירועים למועצת הברית העולמית
פתיחה חגיגית של המועצה העולמית

* * * * * * *

גבעת חביבה, יום חמישי, 3.12.1987 בשעה 20.00

בתכנית:

- ★ ברכות
- ★ נציגי המשלחות מצפון אמריקה, דרום אמריקה, אירופה
- ★ דברים לזכרו של מאיר יערי ז"ל – מאיר תלמי
- ★ דברים לזכרו של אבא קובנר ז"ל – חייקה גרוסמן
- ★ יעקב חזן: „ראשית חדשה"
- ★ מקהלת הקיבוץ הארצי

* * * * * * *

★ סיעת מפ"ם בקונגרס הציוני מתכנסת בגבעת חביבה ביום חמישי, 3.12.87 בשעה 10.00

* * * * * * *

★ התחלת דיוני המועצה: יום חמישי, 3.12.87 בשעה 13.30

הנושאים: 1. במאבק על קיום העם היהודי

2. הציונות הסוציאליסטית נוכח המציאות בישראל והתהליכים בגולה

3. יעדי הפעולה וההתעדכות הארגונית

ישיבה משותפת של מזכירות מפ"ם וסיעת הברית העולמית בקונגרס הציוני

★ ביום חמישי, 3.12.87 בשעה 19.00 בגבעת חביבה סדר היום: אשרור נציג מפ"ם בהנהלה הציונית להבטחת התחבורה מהמרכז לגבעת חביבה נא להתקשר עד יום רביעי בשעה 13.00 לדבקה ציר במרכז מפ"ם

סיום המועצה: מוצאי שבת, 5.12.87 תשעה מאורגנת מגבעת חביבה לירושלים לפתיחת הקונגרס הציוני — יום ראשון, 6.12.87 בשעה 19.30

ספורטק / שופטים לאומיים

20 דקות התראה

תמיד ידעתי שאסור להאמין אמונה עיוורת, ידעתי שבמזרח־התיכון המציאות דינמית ומשתנה. אבל היו דברים מקודשים, היה מן בטחון כזה שהחוק הוא חוק. גם כשהארמה רועדת אני יודע שמה־יכן־שהוא יבואו האנשים הנכונים ויושיעו, כמו רמות ווילברברג, שופטי הכדורסל.

ומה אתה היית עושה במקומם. אל תקנא בהם, הם נקלעו למצב כל כך מביך. וטוב, טוב שהאיש שנשקף מגולף היה יכול לעצור את ההתמוטטות ולא מצא את העוז. רמות ווילברברג, בחושיהם הלאומיים, הבריאים, ידעו שהעם מאחוריהם, הם ידעו שלא הרמטכ"ל ולא יו"ר הסוכנות היהודית הבא יחפו על מחדליהם. להם, לצמד השופטים, איש לא יסלח. אלה היו רגעי האמת שלהם. הם קיבלו את ההתראה בעשרים הדקות של המחצית הראשונה.

צילום: אורה עמר

ג'מצ'י – השופטים לא עצרו אותו

היה להם מספיק זמן להתארגנות. הם הגיעו בכוננות מלאה למחצית השנייה, ומעבר לשיקול פוליטי עשו את המוטל עליהם. הגיבורים האלמוניים שהיו בזמן הנכון במקום הנכון. הם היו שם מעטים כליכך כמו הראשון, רק רמות ווילברברג, אבל רבים רבים עוד יהיו חייבים להם בלילות וחמישי הבאים, כשאגודת המכבים תצא שבוע אחרי שבוע לנקום בגויים והעם יהיה איתם.

שיש לנו עדיין אנשים שמסוגלים להתעלות, לשקול שיקול לאומי כולל ולא רק את הצדק של הרגע. לראות את הארועים במבט ההיסטורי, לחשוב על העתיד ולא להיתפס לתגובה יצרית.

לך קל לדבר, לך קל להרוס כל מה שנבנה פה בשנים של עמל. אבל... לעמוד בבוקר שלמחרת מול עם ישראל ולדעת שיכולת לעצור ולא מצאת את האומץ. להסתכל בבוקר במראה ולדעת

ברוך יעוז

תמונת מצב / גרים

סוּפַת סִינַי שֶׁלִּי

סוּפַת סִינַי שֶׁלִּי
חַרְגְּלֵי סִרְפָּד רוֹבְדִים עֲרִישׁוֹתַיִךְ,
שָׁמִיר וָשַׁיִת עָלוּ עַל בָּמוֹתַיִךְ –
אֶל מוּל פְּנֵי אֲרוֹן סְפָרַיִךְ
נִקְּרוּ עֵינֵי מְלוֹת חַיַּיִךְ
שֶׁהֻגְּהָה בְּפָרָשַׁת „שְׁלַח":
„הַקָּהָל, חֻקָּה אַחַת לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר;
חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם,
כָּכֶם כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה.
תּוֹרָה אַחַת
וּמִשְׁפָּט אֶחָד
יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם".(*)

סוּפַת סִינַי שֶׁלִּי,
לֹא אָמוּת וְלֹא אֶשְׁקֹט
עַד יֵעָקְרוּ
קוֹצִים מְטֻרְנְסְפָּרִים
וְדַרְדָּרִים מְשֻׁלָּחִים
שֶׁעָלוּ אֶל מוּל פְּנֵי קְדוּשַׁיִךְ,
עַד מְרַבְּדִים יְרַבְּדוּ עֲרִישׁוֹתַיִךְ
עַד יָגֹהוּ בָּמוֹתַיִךְ
בְּמִלּוֹת חַיַּיִךְ

(*) במדבר ט"ו 15, 16.

איתן קלינסקי

עורך „עמוד־אחורי": אפי לנדאו

חייל נפצע בגבול עם מצרים, כנראה ע"י מחבלים — קהיר: תקרית שולית

סיור של צה"ל שבדק פירצה בגדר ליד מסוף רפיח, הותקף ברימונים ואש מנשק קל • פיגוע ראשון מאז הסכם השלום • המצרים: לא להגזים ולא לנפח

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חייל צה"ל נפצע אור ליום אתמול ממארב שהוצב בגדר הגבול עם מצרים, קילומטר אחד צפונית למסוף רפיח. זהו החייל הישראלי הראשון, שנפגע בגבול השלום עם מצרים לאחר 10 שנים. החייל נפצע מאש רימונים ונשק קל שנורתה מהשטח המצרי לעבר סיור שגרתי של צה"ל. בקהיר אמר אתמול שר החוץ, עבדול מגיד, כי זו תקרית שולית שאין להפריז בחשיבותה.

הסיור גילה אחר חצות פירצה של כ־30 ס"מ בגדר המערכת. תוך כדי בדיקת הפירצה, נזרקו לעבר הסיור שני רימונים ונפתחה אש מנשק קל. החייל שנפצע פונה לבית החולים "סורוקה" בבאר־שבע. ישראל העבירה מחאה למצרים בעניין זה.

בבדיקה שנערכה במקום על ידי קצינים ישראליים ומצריים התגלו עקבות של שני אנשים שהגיעו משטח מצרים, ולאחר הירי חזרו למקום מוצאם. מגורמים צבאיים נמסר כי חילי צה"ל השיבו אש לעבר מקור ירי הרימונים, אך לא נתפס איש מקרב היורים. בסריקות באזור גדר המערכת נתגלה סולם ושרידי רימונים מדגם א.1. (רימון הגנה מתוצרת ברית־המועצות).

מארב מחבלים?

להערכת גורמי צבא מדובר במארב של מחבלים שהפעילו את גדר המערכת והמתינו לבוא הסיור ואז ירו לעברו. בירושלים הזכירו אמש את העובדה כי בקהיר נפתחו השבוע מחדש משרדי אש"ף והזהירו מפני הטרדות של גורמים עוינים מכוון גבול השלום עם מצרים. כזכור אמר לפני שבועיים שר־הבטחון יצחק רבין כי בגבול מצרים לא נפצע אף חייל של צה"ל מאז הסכמי קמפ־דייוויד. בישראל ובמצרים מנסים להתיחס בביטול לארוע זה ולהוריד מחשיבותו, בימים אלה עוברת בישראל הוועדה הצבאית המשותפת בראשות תא"ל אורן שחור והגנרל המצרי פארוק לביב. דובר שגרירות מצרים בישראל מחפוז עבד אל־על אמר אתמול כי מדובר בארוע שגרתי של הסתננות.

השגרירות: מקרה שגרתי

שר החוץ המצרי, איסמת עבד אל־מגיד, תיאר את האירוע, בשיחה עם עתונאים בקאהיר, כ"תקרית שולית", שאין להפריז בחומרתה, "שכן היא עלולה לקרות בכל מקום ובכל עת."

דובר השגרירות המצרית בתל־אביב אמר, כי היה זה "מקרה שיגרתי של נסיון הסתננות, העלול להתרחש בין כל שתי מדינות שהן." (איי.פי.)

שריר: בשנה הבאה תהיה חוקה לישראל

מאת מוטי בסוק, כתב "על המשמר" בכנסת

בשנה הבאה תהיה לישראל חוקה, הבטיח אתמול שר המשפטים אברהם שריר לכנסת. בחוקה יכללו מגילת העצמאות כמבוא וכל חוקי היסוד שהכנסת קיבלה עד היום. את הנושא העלה, לרגל חגיגות שנת הארבעים למדינה, שבח וייס (מערך). לדעתו יש להשלים את תהליך החקיקה, כדי שגם לישראל תהיה חוקה.

שר־המשפטים אברהם שריר, הבטיח כי משרדו יביא לוועדת החוקה חוק ומשפט, כבר בשבועות הקרובים, את עמדתו המגובשת בנושא החוקה.

"יש פריצות גדולה בבסיס" — השתלהב סמל הדת והורה להפריד בין בנים לבנות

בעקבות שאילתה של "על המשמר" הועבר הסמל מתפקידו

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

חורי חיילים המוצבים בקורס למדריכי נוער של הגדנ"ע התלוננו כי במהלך הקורס המתקיים בבסיס הגדנ"ע בשדה בוקר, הגיע למתקן הצבאי סמל דת של הרבנות הצבאית, הודיע כי "יש פריצות גדולה בבסיס" והורה להפריד בין בנים לבנות באימונים וביתר הפעילויות. על פי עדות הנוכחים במקום היה סמל הדת איתן בדעתו ועמד על כך כי הוראתו תבוצע.

בעקבות פניית "על המשמר"

"על המשמר" פנה בשאילתה לפיקוד הגדנ"ע ודרך דובר צה"ל ואתמול נמסר מלישכת הדובר כי "הסמל הינו סמל הדת של הבסיס, ואין בסמכותו לומר את שאמר. הסמל פעל מתוך יוזמה אישית בלבד מבלי ידיעת מפקדיו וכשנודע הדבר, קרא לו מפקד בסיס הגדנ"ע בשדה־בוקר והעבירו מתפקידו".

לכתבנו הצבאי נמסר כי מזה כמה ימים סמל הדת אינו מכהן עוד בתפקידו.

שר־החוץ היווני: נשקול הכרה דה־יורה בישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

שר־החוץ של יוון קארלוס פפוליאס, אמר אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר כי הוא מסכים עימו שעל יוון להכיר בישראל גם דה־יורה. הוא הוסיף, כי ממשלתו תעיין מחדש בעתיד הקרוב בשאלת יחסיה עם ישראל והעלאת דרג הייצוג לשגרירויות. ראש הממשלה מצידו הזמין את ראש ממשלת יוון אנדראס פפנדריאו לביקור בישראל.

הפגישה בין שמיר ופפוליאס ארכה כשעה ומלשכת ראש הממשלה נמסר כי התקימה באוירה ידידותית, שמיר אמר, כי הוא מחכה לביקור זה, של שר חוץ יווני בישראל, זה זמן רב, יש בישראל אהדה עמוקה ליוון, אמר, אך למרבה הצער מצב היחסים הרשמי בין שתי המדינות (נציגויות דיפלומטיות בלבד), אינו משקף את רחשי לב הציבור בשתיהן. "לדעתנו הגיע הזמן לתקן מצב זה", אמר שמיר.

צעד חסר־תקדים — חריש יופיע בישיבת הוועדה למינוי דיינים

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש יופיע הבוקר בישיבת הוועדה למינוי דיינים. זהו צעד חסר תקדים בתולדות המדינה.

חבר הכנסת יאיר צבן (מפ"ם) פנה אתמול ליועץ המשפטי וביקש לאסור כינוס הוועדה תכופי משום שקיים חשש לאי־סדרים בבחינות למועמדים, חשש לאפליה על בסיס של קרבה או מרחק מן הרבנים הראשיים. צבן קבל לפני היועץ המשפטי כי זה חמישה חודשים מתמסק שר הדתות משאלות בדבר חשדות של אי־סדרים בבחינות לדיינים. לדברי צבן הצטרף גם דדי צוקר (ר"צ).

● דיפלומטים אמריקאיים ביקרו באחרונה, זו הפעם הראשונה, במרכז גרעיני סובייטי בצ'רנוקאגוס, הנמצא בשולי הקמח — נמסר אמש.

צלצול מהיר

אלישבע איילון

גיא, נרקומן לשעבר, על התנגדות מדרשת שדה־בוקר להקמת מרכז גמילה בשכנותם:

לא מבין החברה שמנסה להכשיל

מדרשת שדה בוקר מתנגדת ליוזמתו של אייבי נתן להקים כפר גמילה לנרקומנים בשיטחה. האם עומד הוויכוח על מספר קיים, או שיש כאן סיכון אמיתי? גיא, נרקומן לשעבר:

— אני לא חושב שיש כאן סיכון. מי שרוצה להגיע לשימוש בסמים יכול לעשות זאת בכל דרך שהיא. מרכז גמילה הוא לא מקום טוב לצרכני סמים, להיפך, הוא מבודד מספקים. צריך להבין שלמרכז מגיעים אנשים שבתחתית התחתית. תלמידים שרוצים לנסות סם יידעתו עם מהם, פשוט מתוך פחד.

ואולי היית דווקא מעודד יצירת קשר בין כפר הגמילה והמדרשה?

— זה יכול להועיל לנרקומנים שוקוקים, אולי יותר מאחרים, לתשומת לב וקירבה, ואולי זה אף ידחוף אותם להידמות לאנשי המדרשה. בכלל, אני לא מבין את החברה שרק מנסה להכשיל יוזמות שכאלה. בזמנו התנגדו גם תושבי טירת הכרמל וגם תושבי יסו להקמת מרכזי גמילה בקירבתם. במקום לתת צ'אנס, סותמת החברה את הגולל. עד שבן־אדם לא מנסה הוא לא יכול לדעת אם הוא יכול להיגמל.

מבחינת הנרקומנים, האם טוב לבודד אותם?

— הבידוד מרחיק את הנרקומנים מהסמים. הפיתויים פחות חזקים וזה טוב. אבל, מידת הסלקציה צריכה להיות גבוהה מאוד. צריכים להגיע לשם אנשים עם נכונות רבה להיגמל. לכל צורת גמילה יש סיכויים לטווח רחוק בתנאי שהנרקומן ממשיך את התהליך שהחל בכפר. וזה אומר שינוי טוטאלי באורח חיים, חברה ודפוסי התנהגות. אם הוא חוזר לחברה הישנה, ההרסנית — סיכוייו לחזור ולהשתמש בטוחים, לכן תקופת גמילה ראשונית בכפר, לא יכולה להבטיח גמילה לתמיד.

האם פתיחתו של כפר כזה תועיל לדעתך, באופן משמעותי לפיתרון הבעייה?

— "כן, בוודאי. אני מאמין שזו שיטה טובה, עם כל הסיכונים שבה."

צבן באופקים: כאן קו העימות של החזית החברתית

מאת שלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

"הלקח של אופקים הוא ברור: לא לסמוך על משקיעים פרטיים הרפתקנים, המהמרים על רווחים מהירים קיצרי טווח שבורחים אחר כך מהיישוב, אלא לתבוע השקעות בשיתוף גורמים ממלכתיים וציבוריים רציניים", אמר אתמול ח"כ יאיר צבן, בעצרת מחאה שקיימו תושבי אופקים נגד יחסה של הממשלה ליישוב.

אתמול הושבתו למשך שעתיים כל מוסדות הציבור בעיירה: המועצה המקומית, מפעלים, בתי עסק, חנויות, בנקים ובתי־ספר, ומאות תושבים השתתפו בעצרת המחאה. ההשבתה באה בעקבות גל של פיטורים בעיירה, ונטישה המונית של צעירים. "גל־טרף" הוא המפעל האחרון שנסגר באופקים, וחמישים ושבעה עובדיו עדיין מקיימים מידי יום הפגנות בשטח המפעל.

בעצרת שהתקיימה אתמול, לא איפשרו החושבים לראש המועצה יחיאל בן טוב לנאום, ושיסעו את דברי נציג ההסתדרות גדעון בן ישראל. ח"כ צבן, שהוזמן ע"י מטה הפעולה של השביתה אמר, כי גם אופקים ולא רק קרית שמונה נמצאת בקו העימות. "זהו קו העימות של ישראל בחזית החברתית הכואבת ביותר, שחשיבותה אינה נופלת מהחזית הבטחונית", אמר צבן, "אם אופקים אינה יכולה לעמוד כראוי בקו העימות הזה — זהו סימן מבשר רעות לחברה הישראלית כולה".

התקבלה הצעת וואתד לשחרר כספים שהובטחו לרשויות הערביות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

ועדת הפנים אימצה אתמול פה אחד את הצעתו של מוחמד וואתד (מפ"ם) לפנות למשרדי הפנים והאוצר בדרישה לשחרר מיד כספים שהובטחו לרשויות המקומיות הערביות.

הוועדה דנה בהצעתם של חברי הכנסת מוחמד וואתד ותופיק זיאד. וואתד אמר, כי אי מילוי הבטחות כספיות שנתנו שרים ובכירים אחרים, גורם מרירות ותסיסה והללו עלולים ליצור עימות מיותר עם השלטון. כל עימות מינהלי לכאורה, הופך לעימות לאומי ומשמש קרקע פוריה לתוספות בלתי רצויות ביחסי יהודים וערבים.

"סוריה בכוננות, ומוכנה לאתגר"

דמשק. — סוריה שרויה בכוננות מחשש לפעולות תגמול ישראליות על תקרית הגלשנים בשבוע שעבר, אך דיפלומטים מערביים בדמשק מפקפקים אם ישראל תהלום עמוק בתוך שטח סורי.

"אינך יכול לצפות כי סוריה תשב מחובקת ידיים אם מנהיגים ישראליים יחליטו לתרגם את איומיהם לשפת המעשים... סוריה תקבל את האתגר", אמר דיפלומט לכתב רויטר. (רויטר־עתים)

לפרנצי

אתך באבלך

על מות בעלך

יוסף הדר (הדרלי)

הלוויה תתקיים בבית הקברות בקיבוץ יסעור

ביום חמישי 3.12.87 בשעה 15.00

בית יסעור

המשכים

תחקיר הרמטכ"ל ימליץ אלו (המשך מעמוד ראשון)

בתחקיר נוטלים חלק לבד מהרמטכ"ל גם סגנו האלוף אהוד ברק, אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד, ראש המטה"ש האלוף אורי שגיא, ראש מחלקת מבצעים של צה"ל ומפקדים בכירים מפיקוד הצפון, מחיל האוויר ומכוחות הנ"מ.

יוסקו מסקנות

היום אמור להסתיים התחקיר ובסופו יוסקו המסקנות. הרמטכ"ל יעביר לפרקליט הצבאי הראשי את המלצות התחקיר לגבי נקיטת צעדים משפטיים (אם יוחלט כך) ולגבי "מפקד חטיבת הנח"ל אל"מ י', קצין המבצעים של החטיבה, סרן ע' והש.ג. רוני ונוספים.

קביעת האחריות

נודע כי בתחקיר אתמול לא עלו ממצאים חדשים מעבר לתחקיר הפיקודי וכי המפקדים הבכירים דנים במיצוי הלקחים ויושבים על המדוכה באשר לשאלת האחריות וקביעת הנושאים באחריות לאשר אירע.

כך למשל לגבי הש.ג. עולה השאלה האם להתייחס אליו כאל מי שנטש את משמרתו בשעת לחימה (סעיף חמור בחוק השיפוט הצבאי) או כאל מי שנטש מישמרת בשיגרה, ארוע שיש דוגמתו מידי יום.

היום אמור גם הקבינט לקיים דיון נוסף בעניין "ליל הגלשנים".

מפעל "סולתם" (המשך מעמוד ראשון)

נודע כי מפעל זה מסתמך לא במעט על ידע ישראלי, וכי הוא מחפש שיתוף פעולה עם ישראל. כזכור נפגש רבין בביקורו בגרמניה גם עם חברי ועדת החוץ והביטחון של הבונדסטאג.

שיתוף פעולה גובר

בכירים במשרד הביטחון אומרים כי "דאגתו של רבין לשיקום ולעתיד התעשיות הבטחוניות בישראל, הופכת את מערכת הביטחון בעל כורחה, לסוחר הנשק הראשי של מדינת ישראל." כתבנו הצבאי מוסר כי בשנים האחרונות גובר והולך שיתוף הפעולה בין ישראל לגרמניה בתחום הבטחוני ולפני שנה אף הוקמה שם נציגות של משרד־הביטחון שהעומד בראשה מבריש לבון. כראש־המשלחת עומד יהודה מירון בעבר סמנכ"ל משרד הביטחון.

לצבא המערב־גרמני

העיסקה אושרה לאחרונה גם ע"י ועדת החוץ והביטחון של הכנסת. כתבנו מציין כי העיסקה היא בין "סולתם" למפעל הגרמני "דיהל", והנשק שיימכר בה, פגזי מרגמה בקוטר 122 מ"מ, מיועדים לצבא המערב־גרמני.

הנהלה חדשה לתא הכתבים הצבאיים

בישיבה מיוחדת של תא הכתבים הצבאיים שליד אגודת העתונאים בת"א מיום 1.12.87 נבחרה הנהלה חדשה, בהרכב: שמואל טל ("קול ישראל") — יו"ר, אבי בניהו ("על המשמר") — מזכיר, אלן בן־עמי ("קול ישראל לאנגלית") — חבר הנהלה.

העתונאי יהושע גלבוע — למנוחות

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר"

מאות מחבריו ובראשם ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, הלכו אתמול אחר הצהריים אחר ארונו של יהושע גלבוע (67) ז"ל, יו"ר אגודת העיתונאים בחיפה והצפון, שנפטר אור ליום אתמול בבית־החולים רמב"ם בחיפה. יהושע גלבוע עבד בעיתון "הארץ" בחיפה וכתפקידו האחרון שימש כראש המערכת בעירו. עם השנים קנה לו שם כאחד הכתבים הטובים בתחום הספנות בעיתונות העברית. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, שספד למנוח ציין כי יהושע גלבוע היה אדם ישר, שביטא בכתבותיו את הנעשה בעיר לחיוב ולשלילה במשך עשרות שנים. בעל עיתון "הארץ" גרשום שוקן הביע אף הוא הערכה רבה לעבודתו של יהושע גלבוע בעיתון "הארץ" וציין כי כל אימת שנושא מסויים טופל על ידו, ידעו העורכים כי הנושא נתון בידיים טובות. הוא גילה כי הציע לו לעבור לת"א, ולהימנות עם הצוות הבכיר של העיתון, אולם יהושע גלבוע סירב. מטעם אגודת העיתונאים ספד לו חברו למערכת אלי אלעד. יהושע גלבוע הניח אחריו אשה שתי בנות ונכדים.

"על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר הדרים 102-121 טל' 3-235161, המען למכתבים: ת"ד 1316 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבור 17, טל' 675678. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

ההסתדרות ושרים בעבודה תוקפים הצעת התקציב: "אנטי חברתי"

צור: ניסים מבקש לשנות עקרונות חברתיים □ יעקובי – אין בו עידוד לצמיחה וייצוא □ קיסר: מתכוונים להפחית מיסים לעשירים ולהטיל תשלומים נוספים על שירותים – נתנגד לתקציב

מאת כתבינו לענייני כלכלה ועבודה דורית גסן, כתבת "על המשמר"

המדיניות הכלכלית של משרד האוצר עמדה אתמול תחת ביקורת נוקבת מצד גורמים ממשלתיים אשר תקפו אותה בחריפות.

שר הכלכלה גד יעקובי כינה את הצעת התקציב "דריכה במקום" בו בזמן תמך אתמול מנכ"ל משרד התעשיה יורם בליזובסקי, בדברים קשים שהשמיע נשיא התאחדות התעשיינים דב לאוטמן, נגד האוצר ובנק ישראל. השר צור הגדיר את התקציב "אנטי ציוני", קיסר הכריז שיתנגד לתקציב.

לאוטמן אמר אתמול בוועדת הכספים של הכנסת, שהאוצר ובנק ישראל מובילים את התעשיה ואת היצוא לדרך ללא מוצא. הוא שב ותבע פיחות של השקל בשיעור של 5 אחוזים, והעמדת שער החליפין של השקל לעומת הדולר ב־1.64 שקלים. לאוטמן תבע סובסידיות גדולות יותר ליצואנים לגוש הדולר ולמריצי מחקר ופיתוח גדולים יותר. לאוטמן האשים את בנק ישראל.

השר יעקובי אמר אתמול לעיתונאים בירושלים ששר האוצר משה ניסים הציג תמונה אופטימית יתר על המידה לשרי הממשלה, כאשר הציג את התקציב.

צור: לכנס בדחיפות מוסדות העבודה

שר הקליטה יעקב צור, פנה אתמול למזכ"ל המפלגה עוזי ברעם ותבע ממנו לכנס בדחיפות את לשכת המפלגה כדי לדון בתקציב שהגיש שר האוצר לממשלה. לדברי צור, התקציב אינו יכול להשאר נושא למיקוח בין שר האוצר להסתדרות. כרוכות בו שאלות חברתיות־פוליטיות ממדרגה ראשונה, המחייבות עמדה חד משמעית של המפלגה. צור מציין, כי ניסים מתכוון לשבור עקרונות חברתיים. לדעתו זהו תקציב אנטי־ציוני, שיביא לערעור נוסף של יסודות החברה בישראל. הוא גם מרגיש, כי במקום להוסיף לתקציב מערכת החינוך המדורדרת, הנשענת יותר ויותר על כספי החינוך האפור, יביא התקציב המוצע פגיעה נוספת בחינוך הממלכתי, החינוך הגבוה והמחקר. לדבריו, גם מערכת הבריאות הציבורית תינזק אם תתקבל ההצעה לאגרת אישפוז ולתשלום עבור ביקור אצל רופא. השר צור קובע כי זהו תקציב ללא בשורה.

קיסר: נתנגד

הצעת התקציב במתכונתה הנוכחית בנויה על הפחתת מיסים לבעלי הכנסות גבוהות ועל הטלת תשלומים נוספים על הורים לתלמידים ועל הנזקקים לשירות רפואי, לכן לא נסכים לתקציב כזה — הצהיר אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר.

בדברו בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות הדגיש קיסר כי יאבק לשינוי מגמות התקציב, כך שיושתת על "עקרונות של צדק חברתי, עידוד צמיחה כלכלית ושמירה על רמת חייו של השכיר".

פרס יתמוך ב"חוק ההסמכה" למרות שלדעתו הוא עלול להיות גם מסוכן

פרס: על העבודה לעשות חשבון נפש (בקלפי) מה חשוב יותר, נושא השלום או יחסי דת ומדינה □ ייפגש בשבוע הבא עם שמיר והדתיים לגבש נוסחה

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

יו"ר מפלגת העבודה, שמעון פרס יתמוך ב"חוק ההסמכה". הצעת חוק זאת, שהבין אברהם שפירא (אגו"י) תבטל את פסק דינה של השופטת איילה פרוקצ'יה, ותעניק לרשויות המקומיות סמכות לאסור פתיחתם של בתי עינוגים בשבתות ובחגים.

חה"כ אברהם ורדיגר (פא"י) הודיע כי לא יעלה היום בכנסת את הצעת חוק ההסמכה, בשם המפלגות הדתיות. ורדיגר הסכים לדחות את הצעתו לאחר שהובטח לו ע"י מפלגת העבודה כי פרס ייפגש בשבוע הבא עם שמיר והח"כים הדתיים, כדי לחפש נוסחה מקובלת על כל הגורמים. יש להניח, כי חוק ההסמכה יובא לכנסת בעוד כשבועיים.

בישיבתה של הנהלת המערך אתמול, אמר פרס, כי יש לקיים עם המפלגות הדתיות דיאלוג אמת, וכן יש לנהל את מערכת הבחירות סביב נושא השלום.

פרס קרא למפלגתו לעשות חשבון נפש ולקבוע מה חשוב יותר, נושא השלום או יחסי דת ומדינה. עתיד הממשלה הבאה תלוי ב־2־3 אחוזים שהוא ההפרש בין שני הגושים. המערך חייב לשמור על הסטטוס קוו. חוק ההסמכה הוא חוק גורף, כיוון שהוא עשוי להיות מסוכן בנושאים אחרים — סתם פרס ולא פירש.

פרס ביקש מיו"ר מרכז השלטון המקומי דב תבורי כי נבחרי המערך ברשויות המקומיות ילמדו את הצעת חוק ההסמכה ויתייעצו עם משפטנים, על רקע ההסכם הקואליציוני. פרס מסר לחבריו, כי ביקש מהח"כים הדתיים לדחות את הדיון במליאת הכנסת בהצעת החוק, והם הסכימו.

"איננו מחזרים אחרי המפלגות הדתיות, המשיך פרס, "אלא אחרי המצביע המסורתי. תמיד התגאה המערך בכך שתמכו בו יותר מצביעים דתיים מאשר בכל המפלגות הדתיות".

שסון: צפוי עימות קשה בין השוק לישראל בשאלת היצוא מהשטחים

רבת־עמון. — "לישראל צפוי משבר חמור ביחסים עם השוק המשותף האירופי, אם תסרב לאשר לפלשתינים בגדה המערבית וברצועת־עזה לייצא את תוצרתם החקלאית באורח עצמאי" — אמר אתמול דובר בכיר של השוק האירופי.

"הם — הישראלים — חייבים להסכים לכך" — אמר קלוד שסון לעיתונאים ברבת־עמון — "ולא — יפרוץ משבר פוליטי חמור מאד".

שסון, הממונה בהנהלת השוק האירופי על המדיניות באזור הים התיכון ועל היחסים בין צפון לדרום, אמר, כי הסיכסוך עשוי לעכב את הסכמת הפרלמנט האירופי לפרוטוקול הכלכלי הבא בין ישראל לשוק. "הישראלים יודעים היטב כי אם יסרבו לקבל את הדרישה — ואנו לא נסכים לשום דבר פחות מזה — יגיעו היחסים שלהם עם השוק האירופי לנקודת שבירה, אמר. "אם הם מסרבים, הם פועלים נגד החוק הבינלאומי, ולכן זה יהיה קרע ביחסים שלנו".

להלן אמר שסון, כי דרישת השוק האירופי, שחקלאים פלשתינאים יוכלו לשווק את תוצרתם בצורה חפשית, בלי לעבור דרך מתווכים ישראליים, עולה בקנה אחד עם הסדרים שכבר הוסכם עליהם לגבי ייצוא תעשייתי מהשטחים. משלוח של טקסטילים כבר הגיע לשוק האירופי, על־פי חוזה שהוסכם במישרין בין יצואן פלשתיני לבין יבואן אירופי.

נראה, כי ירדן אינה מעוניינת בהסדרים העשויים להחליש את קשריה הכלכליים והפוליטיים עם הגדה המערבית, והיא מעוניינת שסיוע אירופי כלשהו יועבר דרך ירדן. שסון אמר, כי השוק מעוניין שפרויקטים נוספים בגדה המערבית ימומנו יחד עם ירדן או דרך צינורות ירדניים. הוא ציין, כי השוק האירופי התחיל זה עתה במימון ישיר של פרויקטים בגדה המערבית, לאחר שקו־אשראי שאושר לירדן, למען ייצוא חקלאי מהגדה המערבית, לא נוצל כלל במשך חמש שנים. עוד אמר, כי מימון ישיר דרוש לפרויקטים בעזה, שם התנאים גרועים יותר מאשר בגדה המערבית. (ע"ר)

שר החוץ היווני הבטיח להיוועד עם אסאד בעניין נעדרי צה"ל

שר החוץ היווני קרלוס פפוליאס הבטיח לבני משפחות הנעדרים במלחמת שלום הגליל להיוועד עם נשיא סוריה חאפז אל אסאד ולעשות נסיון לעלות על עקבות הנעדרים.

שר החוץ היווני נועד אתמול עם בני משפחות הנעדרים במלון המלך דוד בירושלים ואחר כך נועד לפגישה פרטית עם בני משפחת כץ, הוריו ואחותו של הנעדר רב"ט יהודה כץ.

יהודה כץ נעדר מאז קרב סולטן יעקב במלחמת לבנון.

פרוחיה כפיר־כץ נפגשה עם שר החוץ היווני עוד ביוון וביקשה ממנו אז לפעול לאיתור אחיה ויתר הנעדרים. בעקבות פגישה זו, נועד שר החוץ היווני עם נשיא סוריה חאפז אסאד וביקש ממנו לסייע באיתור הנעדרים.

במהלך הפגישה, דנו שר החוץ היווני ובני משפחת כץ בדרכים נוספות שיכולות להביא לאיתורם של הנעדרים. בפגישה נכח גם מיפה הכוח היווני בישראל.

לפני הפגישה בבית משפחת כץ שהיתה כאמור סגורה לעיתונאים, נועד שר החוץ היווני עם משפחות הנעדרים, במלון המלך דוד בירושלים.

שר החוץ היווני אמר לבני משפחות הנעדרים כי בעיית הנעדרים היא בעיה כבדה, ושלטונות יוון רגישים לבעיה זו, בשל נעדרים רבים של היוונים מהקרבות בשנת 1979. הוא הבטיח לבני המשפחות לעשות כל המאמצים, לעלות על עקבותיהם של הנעדרים. הוא אמר, כי ראש ממשלת יוון והוא עצמו כבר נגעו בעניין זה עם שליט סוריה אסאד "וינסו להיוועד עימו פעם נוספת באותו עניין".

פרק חדש

פגישתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, עם שר החוץ היווני, קרולוס פפוליאס, נמשכה כשעה והיתה "ידידותית". ראש הממשלה פתח ואמר לשר: שזמן רב שהוא מחכה לביקור הזה, יש בישראל אהדה עמוקה למדינתו אך לצערנו מצב היחסים הרשמי בין שתי המדינות אינינו משקף את רחשי ליבו של הציבור בישראל וגם ביוון. לדעתנו, הגיע הזמן לתקן מצב זה.

שר החוץ היווני ענהו מקווה שביקורו פותח פרק חדש ביחסי ישראל יוון. (עתי"ם)

אנשים ואירועים

ד"ר ג'יימס ווטסון ואשתו נורמה מסאן־פרנסיסקו, בארה"ב, ליד מיטת בנם ג'יימס נתנייל, שנותח לסילוק מומי־לידה שגרם בו וירוס ההרפס, שתכופות נושאים בגופם חולי איידס. משפחת ווטסון תובעת 500 מיליון דולר מבית־חולים בעיר, מן הרשות העירונית וממדינת קליפורניה, בטענה, שאסרו על האם ללבוש ציוד־מגן כאשר טיפלה כאחות בחולי איידס, וכך נדבקה בווירוס שגרם למומים של בנה. (צילום איי.פי.)

2 יפנים שנחשדו בהטמנת פצצה במטוס הקוריאני — בלעו כמוסות רעל

באחריין. — שני יפאנים, שירדו ממטוס של חברת־התעופה הדרום־קוריאנית שנעלם, בלעו אתמול כמוסות־רעל כאשר נעצרו בבאחריין. השניים הם גבר בן 69 שמת, ובת לוויתו, שאושפזה במצב קשה. לאשה דרכון מזוייף, ובבית־החולים הופקדה עליה שמירה הדוקה.

דובר שגרירות יפאן בבאחריין אמר, כי השניים הוציאו את כמוסות־הרעל מתוך סיגריות, כאשר נעצרו בנמל־התעופה של באחריין. "הם ישבו על ספסל בחדר. בעודם נתונים לשמירה, הוציאו סיגריות, שלפו מתוכן כמוסות־רעל ובלעו אותן. בתוך שניות ספורות נפלו על הריצפה וגופותיהם התקשחו" אמר הדובר.

הוא הוסיף כי אין לו הוכחות שהזוג היה קשור לקבוצת הטרור היפאנית "הצבא האדום", אולם דיפלומט דרום קוריאני אמר: "אנו חשודים, כי יש להם קשר לצבא האדום".

בני־הזוג היפאנים היו הנוסעים היחידים שירדו ממטוס חברת־התעופה הקוריאנית, כאשר עשה ביום א' חניית־ביניים בדרכו מבגדאד לבאנגקוק. המטוס נעלם באותו יום מעל תאילנד, וחושדים כי התרסק אחרי שפצצה שהוטמנה בו התפוצצה בעת הטיסה.

היפאני שמת הוא שיניצ'י האציה, מהעיר אוקיאאמה. לאשה היה דרכון מזוייף על שם מאיומי האצ'יה, בת 27, גם היא מאוקיאאמה.

ממשרד החוץ של דרום־קוריאה נמסר, כי יתכן שהצעירה היא סוכנת חשאית של צפון־קוריאה.

מתאילנד נמסר, כי עד כה לא נתגלו שרידי המטוס, שנעלם על 115 הנוסעים ואנשי־הצוות שהיו בו.

הגברת הראשונה של מאלווי העניקה לפרס תה, אגוזים, מנורת שולחן וגם דיוקן של בעלה משנהב

מאת דליה שחורי, כתבתנו המדינית

משלחת בת שלושה אורחים ממאלווי, שהתקבלה אתמול ע"י שר החוץ שמעון פרס, עוררה תשומת לב רבה. הגברת הראשונה של מאלווי, מאמא תמגהה דומירה, ועימה תת מזכיר המדינה לענייני חוץ, שהיא אישה, וכן השגריר הלא־תושב של מאלווי בישראל הגיעו ללשכת פרס כשידיים מלאות מתנות. הנשים, בשמלות אפריקניות הדורות נשאו את דיוקנו של הנשיא הישיש ד"ר הייסטינגס קאמוזו. הן הגישו לפרס כלי שנהב, תה ואגוזים הגדלים במאלווי, וכן שני ראשים עשויים משנהב של גבר ואשה מתנת האורחת לסוניה פרס.

"אנו מקווים שאור המנורה הזו יאיר את דרכה של ישראל", אמרה הגב' הראשונה של מאלווי לפרס, כהגישה לו מנורת שולחן משנהב. הגברת הראשונה הודתה בשמה ושם ממשלתה על הסיוע שישראל מגישה למלווי במשלוח מומחים ובהכשרת מומחים מארצה בישראל, והביעה תקווה כי ישראל תגביר את נוכחותה במאלווי.

האורחים הגיעו לישראל ביום א' ויהיו כאן עד יום ה'. מאלווי היא המדינה האפריקנית היחידה שלא ניתקה את היחסים עם ישראל ב־1973, והיא מדינה שמרנית, שבראשה עומד הנשיא ד"ר בנדה שהוא שליט יחיד לכל ימי חייו, המקיים יחסי ידידות עם שלטון האפרטהייד של דרום אפריקה.

קיבוץ שומריה
מודיע על שני קווי טלפון נוספים כדלהלן:
057־919477 — 057־919480

המשכים

הודעה אמריקנית

(המשך מעמוד ראשון)

שפסלו למעשה את המועמד הגבוהי של „העבודה" עקיבא לוינסקי וגרמו לפרשיתו.

במכתב לפרס אין פסילה של שני המועמדים האחרים של מפלגת העבודה מוטה גור וניסים זווילי, אך נאמר במפורש כי ריניץ זכה לחוות דעת חיובית מהאוצר.

שיגרו רמז עבה

נודע, כי יו"ר חבר הנאמנים של המגבית ביקש מפרס להביא עובדה זו לידיעת חברי המרכז של מפלגת העבודה בטרם יבחרו את המועמד, תוך רמז עבה, כי בכך הוא עשוי למנוע מצב של חוסר כבוד למפלגה, וכי אי־בחירתו של ריניץ עלולה להביא להערפת מועמד הליכוד ע"י האמריקנים.

כתבתנו מציינת עוד כי ההתערבות של האמריקנים אינה תופעה חדשה. הם פסלו לא רק את לוינסקי. לפני מספר שנים פסלו את יורם ארידור אשר ביקש להבחר כגזבר הסוכנות. גם על מועמדותו של אריק שרון כראש מחלקת העליה של הסוכנות שמו בשעתו וטו.

עוסקים בהערכת מצב

במטות של מוטה גור וניסים זווילי עסקו אמש בהערכת המצב החדש, והסיכויים לאחר התמיכה הבלתי מסויגת והפומבית של האמריקנים בשמחה ריניץ. מקורביו של מוטה גור טענו אמש כי ראש־הממשלה יצחק שמיר התערב אצל האמריקנים כדי למנוע את תמיכתם בו, וזאת כהתחשבנות על דבריו של גור בעניין אחריותו של שמיר בנושא השב"כ ואי־רצונו להשתתף בממשלתו.

התערבות בוטה

במטה של ניסים זווילי הרגישו דווקא את העובדה, כי במכתב של האמריקנים אין פסילה של המועמדים האחרים, וכי המאבק יצטרך להיות בקונגרס עצמו. במפלגת העבודה העריכו אמש כי המכתב של האמריקנים עשוי להשפיע על חלק מחברי המרכז בעת ההצבעה שתתקיים מחר בבית ברל. יחד עם זאת היו גם תגובות קשות נגד מה שכינו ההתערבות הבוטה של האמריקנים לטובתו של ריניץ.

יעקבי: דרושה טלטלה

שר הכלכלה והתקשורת, גד יעקבי, מתח ביקורת נוקבת על אופן ההתמודדות של המועמדים השונים לתפקיד יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית העולמית.

יעקבי, שהרצה בכנס באוניברסיטת בן גוריון בנגב, אמר, שמזה חודשים מתנהל ויכוח אישי על המועמד, במקום שישאלו את המתמודדים על תפיסתם את התפקיד עליו הם נאבקים, ועל יעדיו המרכזיים של האירגון, שהם מבקשים לעמוד בראשו. „זהו רק אחד הסימנים לפשיטת רגל חמורה של התפיסה הציונית כיום, העוסקת בתפקידים לפוליטיקאים, במקום ביעדיה הלאומיים של התנועה", אמר.

תא"ל יריב: הנ"מ מצטייד

(המשך מעמוד ראשון)

ועם אלה העומדים להכנס לשירות נוכל לתת מענה מתאים יותר גם כנגד מקרים חריגים, כמו מבצעי התאבדות מסוג זה, שביצע המחבל בצפון". בתכנו הצבאי מוסיף כי כוחות הנ"מ של חיל האויר משתלבים בתחקירים של המטה הכללי המתנהלים כעת וזאת לאחר תחקיר במסגרת חיל־האויר כמגמה לבחון כיצד הצליח המחבל לחדור מבלי להתגלות על ידי מערכת הבקרה וההתרעה.

משחקים קלפים עם

(המשך מעמוד ראשון)

יותר עם הקצינים במחנה, וכמו כן העיר כי נטלו סמים. על פי מכתב תלונה שהעביר האיש לשר־הבטחון ולח"כ רן כהן, מר"צ, היה רק שומר אחד במחנה במקום שישה שומרים, כפי שקובעות הפקודות. הוא הוסיף כי מדי פעם נתבקש לבצע תורנות שמירה נוספת בגלל שחיילי מילואים אחרים לא הגיעו לבסיס, או שלא התייצבו לביצוע השמירה.

שומרים בתוך הרכב

איש המילואים חשף גם „שיטת שמירה חדשה", לפיה שומרים אנשי המילואים בבסיס בתוך ריכבם הפרטי וזאת מטעמי נוחיות. איש המילואים מסר כי כשהתלונן על נוהג זה בפני מפקדו השיב לו האחרון „אל תתלונן ותביא את מכוניתך הפרטית במילואים הבאים". חבר הכנסת רן כהן פנה אתמול לשר־הבטחון יצחק רבין ותבע ממנו להורות על בדיקה כלל צה"לית של נושאי השמירה והכוננות במחנות הצבא במטרה לסכל בעוד מועד כל סכנה למחדל נוסף.

„הפקרות במחנות"

„האסון הכבד שפקד את חיילינו במחנה „גיבור" בליל הגלשונים מצוי בבדיקה של כל הגורמים ואני בטוח שהיא תיעשה ביסודיות. למרות זאת, מתלונתו של איש המילואים שאול שי, ומתלונות נוספות שהגיעו לידיעתי, והמצביעות על הפקרות במחנות ועל אי־הפקור הקצונה, יש לחייב בדיקה פרטנית על הנעשה במחנה זה ובמחנות אחרים" תובע ח"כ כהן.

בתשובה לשאלת „על המשמר" נמסר אמש מלשכת דובר צה"ל כי „צה"ל בודק את הנושא".

יתרות מט"ח לשיא של כל הזמנים: 5.3 מיליארד דולר

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

יתרות מטבע־החוץ של ישראל גדלו בסוף החודש שעבר לרמת־שיא של 5,316 מיליון דולר, כ־907 מיליון דולר יותר מאשר בסוף אוקטובר — הודיע אתמול בנק ישראל.

מנתונים שפירסם האוצר עולה, שבעוד הרזרבות עולות, המשיך הציבור ביבוא מוגבר של מוצרי־צריכה ובנסיעות לחו"ל. הכנסות המדינה ממיסי־יבוא גדלו בנובמבר כ־13 אחוזים לעומת נובמבר אשתקד, והסתכמו כ־320 מיליון שקל. והכנסות גם ממיסי־הקנייה גדלו, לדברי האוצר, ועל־פי הנתונים, יצאו לחו"ל בחודש שעבר 37 אלף ישראלים, כ־10 אחוזים יותר מאשר בנובמבר 1986.

האוצר ציין, שבחודש נובמבר היתה ספיגה של 823 מיליון שקל מהציבור, כתוצאה של הפקדות גדולות בתוכניות חסכון, שמשקום במספים ממניות הבנקים, שנפרו בסוף אוקטובר. כן־היתה מכירה גדולה של תעודות מק"מ, בסכום של 353 מיליון שקל. הספיגה בשוק ההון הגיעה לכ־916 מיליון שקל. ולעומת זאת, נרשם גרעון בפעולות הקופה של הממשלה, בסכום של 94 מיליון שקל.

התביעה במשפט ואנונו נדרשת להוכיח גם בגידה נוסף לריגול

השופטים דחו את בקשת הסניגור שלא להשיב לאישומי הריגול □ פלדמן טוען שואנונו לא ריגל משום שריגול נעשה למען האוייב, ואילו הנאשם מסר מידע לעיתון

ביהמ"ש המחוזי בירושלים יתן היום החלטתו אם על מרדכי ואנונו להשיב על אשמת הבגידה התלויה ועומדת נגדו. עם זאת, דחה ביהמ"ש אתמול את טענתו של ואנונו, כי אינו צריך להשיב על ההאשמות נגדו, ובהן, איסוף מידע סודי ומסירתו למי שאינו מורשה לכך.

מרדכי ואנונו מואשם, כזכור, בשלושה סעיפים: בגידה, ריגול, ומסירת מידע סודי למי שאינו מוסמך לכך.

בישיבת ביהמ"ש אתמול טען סניגורו של ואנונו, עו"ד אביגדור פלדמן, כי התביעה לא הוכיחה את ההאשמות נגד ואנונו, על כן אין מקום להשיב על ההאשמות נגדו ועל ביהמ"ש לזכותו.

עו"ד פלדמן טען במשך כשלוש שעות את טיעוניו המשפטיים. בין היתר, טען כי בסעיף האישום של בגידה, על התביעה להוכיח את כוונתו של הנאשם למסור מידע לאוייב. מחומר הראיות שהציגה התביעה, כך טען הסניגור, לא עולה שלואנונו היתה כוונה מוקדמת לפני שמסר את המידע, לפגוע בבטחון המדינה.

לא נפגש עם אוייב

עו"ד פלדמן טען עוד, כי סעיף הבגידה קובע, כי על נאשם להיות בעל כוונה לסייע לאוייב במלחמתו נגד ישראל. לטענתו, לא נפגש ואנונו עם אוייב וכלל לא היתה לו כוונה למסור את המידע לאוייב. הסניגור הוסיף וטען, כי לא די בהוכחת המעשה, אלא צריכה להיות מוכחת הכוונה לפגוע בבטחון המדינה.

באשר לשאר שני סעיפי האישום טען הסניגור, כי ואנונו לא ריגל. „מרגל צריך למסור חומר לאוייב וואנונו לא מסר חומר לאוייב, אלא לעתון „סאנדיי טיימס"", אמר.

לאחר התייעצות קצרה של השופטים: אליהו נועם, צבי טל ושלום ברנר, הם החליטו לדחות את טענותיו של ואנונו בעניין סעיפי האישום הנוגעים לריגול ומסקו, כי עליו להשיב על ההאשמות נגדו בסעיפים אלה.

הם הורו לתובע עו"ד עוזי חסון שלא להשיב על הטענות בנוגע לשני סעיפי אישום שעניינים ריגול.

„אין אפשרות להכנס ללב"

עם זאת, בשאלת התשובה לאשמה בסעיף האישום־בגידה, הורו השופטים לתובע עו"ד חסון להגיב ולהשיב על טענות הסניגוריה. התובע אמר, כי אין אפשרות להיכנס ללב האדם ולמצוא בתוך ליבו פנימה, אם היתה לו כוונה ואם לאו. לטענתו, הכוונה עולה מהמעשה בכללותו ועל ביהמ"ש להחליט, אם בתוך המעשה מצויה גם הכוונה. הוא ביקש מבית המשפט לחייב את ואנונו להשיב על ההאשמות נגדו גם בעניין זה.

סמוך לשעה 2 אחר הצהריים הסתיים הדיון והשופטים הודיעו, כי יתנו החלטתם בעניין סעיף הבגידה היום: מרדכי ואנונו עצמו יעלה על דוכן העדים לאחר מתן ההחלטה.

הדיון במשפטו של ואנונו הוא מאחורי דלתיים סגורות, אך השופטים התירו לתת פומבי לתוכן הטיעונים המשפטיים שנטענו באולם ולהחלטות הביניים שהתקבלו.

כתב עתי"ם מוסר, כי מרדכי ואנונו עצמו הובא בשעת בוקר מוקדמת לביהמ"ש במכונית שחלונותיה אטומים והוצא דקות אחדות לאחר סיום הדיון למקום מעצרו.

סניגורו אמר, כי ואנונו מוכן לעדותו, וכי במשך חודשים ארוכים התכונן לעדות. אחיו של ואנונו, אשר, אמר לכתב עתי"ם כי בסוף השבוע שעבר נפגשה המשפחה עם הנאשם ו„זה היה מעודד ביותר". (עתי"ם)

מועצת הברית העולמית של מפ"ם מתכנסת בגבעת־חביבה

במועצה ישתתפו 150 נציגים מ־16 ארצות

מאת יוסף גלילי, ושלמה סלוצקי כתבי „על המשמר"

מועצת הברית העולמית של מפ"ם והציונות המתקדמת תיפתח מחר (יום ה') בגבעת חביבה, בהשתתפות 150 נציגים משש עשרה ארצות, בשלוש יבשות וי־60 נציגים מישראל. ישתתפו משלחות גדולות של תנועת השומר הצעיר העולמית, וצירים מזרם ההמשך ותנועת המגשימים.

בקרב המשלחות מחו"ל אישים מרכזים בקהילות, אשר הופיע לראשונה בבחירות לקונגרס הל"א, ברשימות של „הציונות המתקדמת" הקשורות בברית העולמית של מפ"ם.

המועצה מתכנסת לאחר מערכת בחירות אינטנסיבית, תוך הערכות ומסע הסברה מקיף בנושאים שידונו בקונגרס: העם היהודי והמאבק על עתיד קיומו הלאומי, הציונות הסוציאליסטית נוכח המציאות בישראל והתהליכים בגולה, יעדי הפעולה והערכות אירגונית.

בסקרו את הפעילות לקראת המועצה, אמר הייני בורנשטיין, מזכ"ל הברית העולמית, שנערכה עבודת הכנה אינטנסיבית, הוכנו ניירות עבודה ע"י ועדת היגוי בישראל ובחו"ל, נערכו כינוסים אזוריים ודיונים מוקדמים שבהם הותוו עמדות רעיוניות וקווי הופעה בקונגרס.

פתיחה חגיגית

דיוני המועצה יתחילו ביום חמישי בבוקר וכן בערב תיערך פתיחה חגיגית בהשתתפות מקהלת הקיבוץ הארצי. מאיר תלמי ישא דברים לזכרו של מאיר יערי, וח"כ חייקה גרוסמן תעלה את זכרו של אבא קובנר המנוח: יעקב חזן ירצה על „ראשית חרשה בעם היהודי ובציונות".

הגיעה משלחת מפ"ם מארגנטינה לקונגרס הציוני

מאת שלמה סלוצקי

פרופ' גרגוריו קלימובסקי, מרצה לפילוסופיה של המדע באוניברסיטת בואנוס־איירס, ואישיות ידועה באמריקה הלטינית, הן במעילותו המדעית והן בפעילותו למען זכויות האדם, מגיע היום מארגנטינה, כחבר משלחת מפ"ם לקונגרס הציוני.

פרופ' קלימובסקי, התבקש ב־1983 על־ידי הנשיא אלפונסין לעמוד בראשות ועדה שחקרה את גורלם של אלפי הנעדרים בארגנטינה. הוא יסד את האגודה הארגנטינית ליהדות חילונית ומשמש כיו"ר בה. בשנים האחרונות הצטרף לחוגים למען יהדות מתקדמת, שבהנהגת מפ"ם ונבחר ברשימה זו כציר לקונגרס הציוני.

יחד עם פרופ' קלימובסקי יגיעו בימים אלה לארץ, פרופ' ברנרדו קליקסברג, מומחה עולמי במינהל עסקים, המשמש כיועץ מטעם האו"ם לנשיא אלפונסין ולנשיא ספרד פליפה גונסאלס. כן יגיעו לפסיכיאטרים פרחיו גלוור — מומחה עולמי בטיפול במצב חירום — וחואן סלוסר, מצ'ילה, ממנהיגי הקבוצה היהודית למען השלום, אסתר שוחט מנשות ויצ"ו בארגנטינה, ד"ר פאולו פרלסון מ„שלום עכשיו" בברזיל ועוד.

„הקונגרס הציוני האלטרנטיבי" ננעל אתמול בערב באוניברסיטה העברית בירושלים בתום שלושה ימי דיונים. יזמו את הקונגרס ונטלו בו חלק שורה ארוכה של גופים בניהם המועצה הציונית, התנועה לעצירת הירידה, תל"ם, התאחדויות לעולי צפון אמריקה, בריה"מ, ויוצאי אמריקה הלטינית.
כתב: שלמה גלזר

יו"ר הקונגרס, אופיר פינס, הסביר, כי מטרת הקונגרס הציוני להפוך לתנועת עממית רחבה שתעסוק בבעיות העם היהודי ותשמש אלטרנטיבה למימסד הציוני הקיים. בתצלום: באי הקונגרס, ובניהם, מוטי אשכנזי (משמאל) (תצלום: בועז לניר)

פיקרינג: המכון בגבעת חביבה תורם רבות לשלום

מאת שלמה סלוצקי

תומס פיקרינג, שגריר ארה"ב בישראל, אמר בתום ביקורו בגבעת חביבה, כי בית הספר תורם רבות לתהליך השלום בבניית גשר בין ערבים ויהודים בישראל.

הוא הביע הערכה רבה לתנועת הקיבוץ הארצי על מאמצים של צורות, לחיפוש אחר פתרונות מדיניים של קירוב בין יהודים וערבים המבוססים על הכרה וכיבוד הדדי.

חברת הגמנסיה העברית „הרצליה" בע"מ

הודעה

לכל בעלי המניות מכל הסוגים של החברה הנ"ל

ביום חמישי כ"ו בכסלו תשמ"ח (17.12.87) בשעה 18.00 תערך בגמנסיה הרצליה ברח' ז'בוטינסקי 106, תל־אביב

אסיפה כללית

של כל בעלי המניות של החברה הנ"ל.

סדר־היום: 1) המאזנים ליום 1.8.85 וליום 1.8.86; 2) דין וחשבון שנתי של המנהלה; 3) דין וחשבון רואה החשבון; 4) החלטה בגין הגדלת ההון הרשום של החברה.

אם כעבור חצי שעה לזמן המיועד לאסיפה לא יהיה נוכח המספר החוקי הדרוש, תידחה האסיפה ותיערך באותו המקום ובאותה השעה ביום חמישי ג' בטבת (24.12.87) בשעה 18.00, ואז יחשבו החברים הנוכחים כמנין חוקי ויחליטו בעניינים אשר לשמם נקראה האסיפה.

ההנהלה

גורבאצ'וב: גם בריה"מ מפתחת מערך הגנה נוסח „מלחמת הכוכבים"

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— המנהיג הסובייטי גורבאצ'וב הודה ביום ב' לראשונה, כי ארצו עוסקת במחקר הקשור במערכות הגנה אנטי־טילים, בדומה ל„מלחמת הכוכבים" האמריקנית.

גורבאצ'וב אמר עוד, שוויתור אמריקני על „יוזמת ההגנה האסטרטגית" איננו תנאי מוקדם להסכם על צימצום החימוש הגרעיני. „למעשה עושה ברית־המועצות כל מה שעושה ארה"ב... אנו עוסקים במחקר הקשור לאותם אספקטים המכוסים על־ידי „מלחמת הכוכבים" של ארה"ב" אמר גורבאצ'וב, בראיון טלוויזיוני מיוחד ששודר בארה"ב.

„אולם אנו לא נבנה מערכות כאלה ולא נפרוס אותן ונקרא לארה"ב לעשות כמונו — אמר. עם זאת הזהיר, ש„אם לא ייענו האמריקנים לקריאתנו, נמצא את התשובה, שתהיה זולה מאה מונים, ואז, תוטל האשמה כולה על ארה"ב.

הודעת גורבאצ'וב על המחקר הסובייטי באה ימים ספורים לאחר שהנשיא רייגן טען, בדבריו נגד קיצוצים תקציביים בתוכנית „מלחמת הכוכבים", שהסובייטים מפתחים תוכנית דומה, שאותה הוא מכנה „מגן אדום".

תערובת של פייסנות ונוקשות

הראיון עם גורבאצ'וב ארך שעה שלמה ברשת הטלוויזיה של אן.בי.סי. תוכמהלכו הציג המנהיג הסובייטי עמדות, שהיוו תערובת של פייסנות ונוקשות, פתיחות ודוגמטיות קומוניסטית מוכרת.

„ייבוש מוחות"

גורבאצ'וב השיב במעט בכעס על שאלה בעניין 4,000 יהודים, שהגישו בקשות הגירה ונענו בשלילה. „מה שהם מארגנים הינו „ייבוש מוחות" — אמר בהתייחסו למימשל האמריקני. „הרוצה לרוקן את בריה"מ מאנשיה המוכשרים ביותר, בעודו דוחה אנשים בלתי משכילים ממדינות דרום־אמריקה, אליבא דגורבאצ'וב. „ברור שאנו מגינים על עצמנו" — אמר.

גורבאצ'וב הוסיף, שהסיבה היחידה לדחיית בקשות של יהודים המבקשים לעזוב היא בטחונית. „אין כל סיבות אחרות ונמשיך לפעול בדרך זו," אמר.

„אפשר לעשות עסקות"

גורבאצ'וב התייחס לקשת רחבה של נושאים והגן נמרצות על המדיניות הסובייטית בתחומים שונים, של החל בזכויות־האדם, צימצום החימוש וחקלאות וכלה בתפקיד האשה בחברה הסובייטית.

על רעייתו ראיסה אמר (פעמיים): „אנו משוחחים על הכל."

גורבאצ'וב קרא לעם האמריקני לפתוח דף חדש ביחסים בין שתי המעצמות, באומרו, שניתן לחזור למצב שלפני מלחמת העולם השנייה, כשהיו בעלות־ברית ולא יריבות.

גורבאצ'וב רמז לגמישות שיהיה מוכן לגלות בתחום צימצום החימוש הגרעיני. הוא אמר, ש„ניתן לעשות עבודה רבה" עם מימשל רייגן.

צרפת מכחישה שסיפקה לאיראן נשק וטילים תמורת בני־הערובה

מאת ארנון יפה ודפנה ורדי, כתבי „על המשמר" בצרפת ובבריטניה

פאריס.— ממשלת צרפת מכחישה בתוקף מידע שהדליפו שירותי־הביון הבריטיים, בדבר הספקת מערכות־נשק וטילי קרקע־קרקע לאיראן בעיסקת שחרור בני־הערובה עם צרפת.

לעומת־זאת אושר, כי צרפת תפקיד השבוע 330 מיליון דולר בחשבון איראני בבנק בווינה, לכאורה כחלק מתשלום החוב, בסך מיליארד דולר, שחבה צרפת לאיראן.

בפאריס מגדירים את שחרור שני בני־הערובה הצרפתיים בביירות, חילופו של גורדג'י (שהפעיל את מטמיני הפצצות בפאריס) בקונסול הצרפתי בטהראן, פולטורי, ושלשול 330 מיליון דולר לקופת איראן כ„מהלך לנורמליזציה עם טהראן", אך אין ספק שהם חלק מעיסקה מסתורית.

גורבאניפר מכה שנית

מנוצ'ור גורבאניפר, סוחר נשק איראני, שתיווך בין איראן לארה"ב בפרשת „איראנגייט", הגיש את שירותיו לצרפת, כהובילו את השליח הצרפתי אל שובי בני־הערובה בטהראן ובביירות. שר הפנים הצרפתי, שארל פסקואה, שניהל את השיחות החשאיות, קרא את דו"ח ועדת „איראנגייט", כדי ללמוד מהטעויות של מימשל רייגן.

מקורות בפאריס מסרו, כי אחרי פרעון הכופר לאיראן ול„חיזבאללה", כתרומה לרווחת האוכלוסיה השיעית בדרום ביירות, אמורים האיראנים לשחרר את שני בני־הערובה הדיפלומטים מרסל קרטון ומרסל פונטן. אחריהם, אמורים הצרפתים לשחרר כמה מחבלים, ואניס נקש, שנידון למאסר עולם על רצח צרפתיה בהתקפת־נפל על ראש ממשלת איראן לשעבר, בכטיאר.

העתונאי קופמן, ש„הג'יהאד האיסלמי" מחשיבו כבן־הערובה „היקר" ביותר, ישוחרר אחרון בערב חג־המולד. אך הצרפתים פוחדים מתקר ברוך. קשה לחזות את התנהגותם של שליטי איראן.

ציר־קונגרס יהודי פועל לאישור מכירת טילי „סטינגר" לבאחריין

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— חוגים פרו ישראליים בוושינגטון מתרעמים ומבקרים קשות את פעולת חבר הקונגרס סולארז למען מכירת טילי „סטינגר" לבאחריין.

רדיו באחריין שיבח את התקפת המחבלים בצפון הארץ, לפני פחות משבוע. רצח שישה חיילים ישראליים הוכתר בדיווח באחריין כ„מעשה גבורה".

אך בקונגרס האמריקני נמשכים מאמציו של הציר היהודי להשיג אישור למכירת טילי „סטינגר" לצבא באחריין. חבר־הקונגרס הדמוקרטי מניו־יורק סטיון סולארז, שאחוז ניכר מבוחריו והמימון שלו הם יהודים, פועל לתיקון חוק, שהוגש שוועדת־החוץ של הקונגרס והסנט, האוסר בפירוש על מכירת טילי „סטינגר" למדינות המפרץ הפרסי.

אידיאלי לטרוריסטים

ה„סטינגר" הוא טיל־כתף נוח מאוד, יעיל ביותר (מעל 80%), המסוגל ליירט מטוסים ומסוקים מנמיכי־טוס בדיוק רב. אדם אחד יכול לשגרו בנקל לעבר המטרה.

סנטור דה־קונצ'יני (מיוזמי החוק בסנט) אמר, כי הטיל „יכול להיכנס בקלות לתוך מזוודה... ולכן הינו כלי־נשק אידיאלי לטרוריסטים, אם ייפול לידיים הלא־נכונות".

ארה"ב סיפקה בעבר טילים כאלה לסעודיה, ועל־פי מידע בלתי־רשמי — גם ללוחמי הגרילה באפגניסטן. לטילים אלה מיוחסת התפנית המשמעותית שחלה במאבקם של המורדים בסובייטים. הם שאיפשרו להם להפיל מטוסים ומסוקים רבים, לגרום אבידות בנפש ובציוד ולפגוע קשה במורל של הצבא הסובייטי.

הגיעו לידי האיראנים

בחודש שעבר נודע, שהאיראנים השיגו 30 טילי „סטינגר" מידי המורדים באפגניסטן. האפגנים טוענים, שהטילים נתפסו במהלך תקרית־גבול עם האיראנים. דיווחים אחרים מוסרים, שהם נמכרו לאיראנים על־ידי מפקדים בכוחות המורדים, במיליון דולר.

המתנגדים למכירת נשק זה למדינות המפרץ מצביעים על המקרה כהוכחה לכך, שהסכנה שהטילים אכן יפלו לידיים הלא־נכונות ממשית בהחלט.

מטרת יוזמת החקיקה בקונגרס היא לחסום את כוונת המימשל למכור טילים אלה לבאחריין, לעומאן ולאיחוד הנסיכויות הערביות.

תגובת קייסי כששמע על פולארד: „מדוע לא פנו אלי הייתי מספק להם כל המידע"

מאת דליה רפאל, כתבת „על המשמר" בארה"ב

וושינגטון.— כשנודע לקייסי המנוח על פרשת פולארד, הוא נפגע אישית, הוא הרגיש נבגד — מספרים העתונאים רוד הלוי ונייל ליווינגסטון בגיליון האחרון של המגאזין „וושינגטון".

קייסי, מנהל שהיה מנהל סוכנות הביון האמריקנית, נפגע מאוד, מפני שבתקופתו הגיעו יחסי שיתוף־הפעולה המודיעיני עם ישראל לשיא חסר־תקדים. הוא היה ידוע כתומך ואוהד של ישראל מאופן אישי.

למה לא באו אלי?

להערכת קייסי, לא רק שהפעלת פולארד היתה ביצוע „חובבני" של הישראלים, אלא גם היתה בלתי־נחוצה. „היה עליהם לבוא אלי. הייתי נותן להם כל מה שהיו צריכים" — מצטטים הלוי וליווינגסטון את קייסי המנוח.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 1.12.87

	היחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.6986	1.7198	1.7067
דולר אמריקני	1	1.52	1.59	1.5543	1.5737	1.5632
מרק גרמני	1	0.93	0.97	0.9420	0.9538	0.9449
לירה שטרלינג	1	2.77	2.90	2.8153	2.8504	2.8278
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2770	0.2805	0.2783
ין יפאני	100	1.15	1.20	1.1679	1.1824	1.1723
גילדן הולנדי	1	0.82	0.86	0.8343	0.8447	0.8395
פרנק שוויצרי	1	1.13	1.18	1.1462	1.1605	1.1535
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2590	0.2622	0.2606
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2412	0.2442	0.2426
כתר דני	1	0.24	0.25	0.2434	0.2464	0.2448
מרק פיני	1	0.37	0.39	0.3815	0.3863	0.3836
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1867	1.2015	1.1933
דולר אוסטרלי	1	1.05	1.13	1.0921	1.1057	1.0985
ראנד דרום אפריקאי	1	0.47	0.80	0.7909	0.8008	0.7956
פרנק בלגי	10	0.44	0.46	0.4487	0.4543	0.4512
שילינג אוסטרי	10	1.31	1.37	1.3356	1.3523	1.3429
לירה איטלקית	1,000	1.25	1.33	1.2771	1.2931	1.2816

מת ג'יימס בולדווין

ניס.— הסופר האמריקני ג'יימס בולדווין מת אתמול בדרום־צרפת בגיל 63.

הסופר שתיאר ביצירותיו את חייהם של השחורים בארה"ב, סבל זה כמה חודשים מסרטן הקיבה.

ברומנים ובמסות תיאר ג'יימס בולדווין סבלם של בני עמו השחורים בארה"ב.

בולדווין היה ידידו של ד"ר מרטין לותר קינג ובזכות ספריו הפך לדוברה הבכיר של תנועת זכויות האזרח בארה"ב.

„הייתי חייב להפריד בין זכויות הלירה שלי לבין הירושה שקבלתי" אמר בולדווין, „זכות הלידה שלי היתה שנולדתי אדם, כדי לחיות ולמות. הירושה שקבלתי היתה שנולדתי „ניגר" המעורר יחס של בוז".

הרומן הראשון שלו תיאר את חייה של משפחה שחורה, הנעה מהדרום „העמוק" לצפון, והתפרסם ב־1953, נחשב על ידי מבקרים לטוב מבין ספריו. בספר אחר, אוסף של מסות „רשימות של בן ארצו", תיאר את תקופת ילדותו בגטו של הארלם.

שנים אחר כך, אמר לכתב רויטר: „חרגתי ממיגבלות הגזע. אני חשוב שאני סופר אמיתי. כן, אני סופר של אמריקה השחורה, אך... הנושאים שלי חייבים לכלול יותר מאשר המציאות השחורה כי אנשים לבנים נוטים להתכחש לקשר שיש להם עם מציאות זו".

זוג הודים הקריבו את בנם לאלה

ניו־דלהי.— משטרת הודו פתחה במירדף אחר זוג הודים עניים, שהקריבו את בנם לאלה קאלי, בגלל הבטחתו של „איש קדוש" כי בזכות מעשה זה ייהנו מעושר רב. העתון „אינדיאן אקספרס" דיווח כי האם אחזה בילד בן ה־7 והאב ערף את ראשו. לאחר מכן הניח האב את הראש מול תמונת האלה ומרח את תמונתה וכן את מצחו ומצחה של אשתו בדם בנו.

מעשה הרצח נודע למשטרה מהסב, והסתבר כי אחיו של הנרצח עקב אחר הרצח ממקום מסתור. (רויטר־עתי"ם)

השופטים שבתו באוסטריה

וינה.— השופטים ברחבי אוסטריה שבתו אתמול, בבית המשפט באייזנשטאדט, מדרום לוינה, הפסיקו השופטים משפט רצח, על מנת לקיים אסיפת מחאה.

השופטים מתנגדים לתוכניות הממשלה לבטל 13 מ־1530 המשרות המשפטיות, וכן לפגוע בזכותם לפטור חלקי ממסים, הדעות שנדונו במסגרת תקציב צנע בו דן הפרלמנט.

שר המשפטים אגמונט פורגר, אמר כי השביתה לא תשנה את החלטת הממשלה. (רויטר־עתי"ם)

„מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים

רשת ג,– קול ישראל, 1.12.87

1. קסמים – גלי עטרי
2. ערב ניגונים – יזהר כהן
3. אדם אחר – ירדנה ארזי ויהורם גאון
4. תמונות – אדם
5. שיר מולדת – להקת מנצ'ר
6. מובטל בלוז – אריאל זילבר
7. מישהו שר במדבר – חיים משה
8. שביל תפוח הזהב – עפרה חזה
9. יונה עם עלה של זית – להקת פיקוד דרום
10. עתונאי קטן – אריק איינשטיין
11. רק אתמול – גלי עטרי
12. אורח – רמי קליינשטיין
13. אנחנו שניים – משינה
14. שבתות וחגים – יהודית רביץ
15. לוליטה – גידי גוב
16. משחקים – אילן ויהודה חגר
17. שש עשרה – שבע עשרה – להקת הנח"ל
18. גיבור גדול – סי חיימן
19. קיר של אהבה – נוער שוליים
20. אל תשליכני מלפניך – שולי נתן
21. עכשיו – אריק סיני
22. זכרונות ילדות – להקת קו 8
23. אני אחיה חליצן שלך – חנן יובל
24. מחלידים – חיים צינובר
25. לא זז מכאן – דני סנדרסון
26. ערב עירוני – יוסי בנאי
27. כל הלילה אני בגנך – אלון אולארצ'יק
28. רחבת הריקודים – יהודית רביץ
29. רגאיי קיץ – אבו איילות
30. אביב – לימור שפירא

מדשדשים (על סף 30 הגדולים)

31. פלא – מני בייקובסון
32. רדיו רמאללה – יהודה פוליקר
33. רק בן־אדם – שלום חנוך
34. דור החמשך – דור חחמשך
35. תיא הולכת לאיבוד – יעקב נווה
36. טיפה אהבה – מירי אלוני
37. יום ועוד יום – ראובן ארז
38. סערת חושים – חיים מגירי
39. ארדנקו – משה פרי
40. נשברת כולחו – רונלי

לכבוד: „מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

שם: ______ כתובת: ______ מיקוד ______ תאריך ______

כי"ל – מימון והנפקות בע"מ

הודעה בדבר תוצאות ההנפקה

של אגרות חוב צמודות למדד המחירים (סדרה 14)

1. בהתאם לתנאי התשקיף מיום 17 בנובמבר 1987 נערכו שני מכרזים, הראשון ביום 24.11.87 ובו הוצעו אגרות חוב בערך נקוב כולל של 520,000, 22 ש"ח, והמכרז השני ביום 29.11.87 בו הוצעו אגרות חוב בערך נקוב כולל של 22,000,000 ש"ח.
2. מחיר ההנפקה שנקבע במכרז הראשון הוא 101.5% מהערך הנקוב ובמכרז השני 99.5% מהערך הנקוב.
3. נתקבלו 154 בקשות במחירים העולים על מחירי ההנפקה, במכרז הראשון בסכום כולל של 22,003,400 ש"ח ע.נ. של אגרות חוב ובמכרז השני בסכום כולל של 21,575,300 ש"ח ע.נ. של אגרות החוב. בקשות אלה נענו במלואן.
4. נתקבלו 25 בקשות במחירי ההנפקה לסכום כולל של 15,325,000 ש"ח ע.נ. של אגרות החוב במכרז הראשון ו־18 בקשות לסכום כולל של 1,252,000 ש"ח ע.נ. של אגרות החוב במכרז השני. כל מבקש שהגיש בקשה במחיר ההנפקה של המכרז, קבל במכרז הראשון 3.370962% מהערך הנקוב של אגרות החוב שבקש, ובמכרז השני 33.922476% כאמור.
5. 169 בקשות במחירים הנמוכים ממחירי ההנפקה בשני המכרזים נדחו.

החברה מודה לציבור על האמון שנתן בה והענותו לבקשה בקבוצת כימיקלים לישראל

על היום

2.12.87

הבראה חולה

בעקבות כשלון השלטון בפולין במישאל־העם, שנועד לאשר את הצעדים להבראת הכלכלה, יתכן כי ירוזלסקי עצמו יצטרך לתת את הדין ובעוד זמן מה יודיעו שהוא חולה וזקוק לטיפול רפואי ממושך...

מאת יוסף שמי

שתי הפתעות היו במישאל־העם בפולין. הראשונה היא, שהרוב הצביע נגד הצעות השלטון, והשנייה — שהשלטון נתן פומבי לכשלונו.

גם בעבר לא תמיד הצליח המשטר להשיג רוב מוחלט בהצבעות שונות, אך המנגנון ידע להסתדר ולשפץ את הסטטיסטיקה. העובדים בראש המפלגה והממשלה אמרו תמיד, כי לא יסכימו לשינוי פני הדברים תחת לחץ של „פתקי הבחירות". גם הפעם לא יוותר המימשל על נקיטת צעדים אותם תיכנן ואף החל לבצע במישור הכלכלי. אך השינויים ייעשו שלא בברוכו, כפי שתכננו לפני מישאל־העם. הצעדים הללו גם לא ייעשו „בעומק" המתבקש מן המצב. אין ספק, שרוב ההחלטות בדבר שינוי המחירים אכן יבוצעו. אין לממשלה ברירה אחרת, האלטרנטיבה היא „בלגאן" בסתר־הפנים. הממשלה תיאלץ לתת יותר לחזקים, לקבוצות שכירים במפעלי מפתח, כדי שלא לגרום לשיבושים במרכזי הייצור, כמו שלזיה, גדנסק, פוזנן ועוד. הממשלה תצטרך, כנראה, גם לדחות את ביטול תקנות המחייבות את האיכרים לאספקת התוצרת של משקיהם במחירים קבועים ולא במחירי השוק. אך קבוצות אוכלוסיה חלשות, כגון גימלאים, פועלי תעשיות הטקסטיל ועוד, יקבלו פחות מהמתחייב מעליית המחירים, פחות ממה שיקבלו השכבות החזקות. גם תהליכים אחרים שכוונתם הורדת רמת החיים והתאמת ההיצע לביקוש, לא יומשו כפי שתוכנן. השיבושים בשוק יימשכו על כן זמן רב יותר.

קלות דעת

הממשלה נחלה מפלה בעיקר בשל חוסר תמיכה ללא סייג מצד המנגנון המפלגתי וגם הפקידות. את הרפורמה היא החלה בדרך של צימצום במספר העובדים במנגנון ובצימצום בסמכויות המנגנון. ביום הפקודה הדבר נתן את אותותיו. הפעולה כולה נעשתה בקלות דעת, שכן תוך כדי פירוט יתר של התוכניות עוררו העובדים בראש הפירמידה השלטונית את רוגזם ואף זעמם של רבים מדי. הם הפחידו את הפועלים על־ידי הכרזות בשאלת המחירים, הטלת חוקי השוק על מפעלים, גם טובים וגם כושלים. הפועלים הבינו מכך, שחלק מהם יצטרך ללכת הביתה כאשר סיכויי עבודה חלופית קלושים. את המנגנון המפעלי הפחידו על־ידי ההכרזות שמעתה האחראיות על הייצור, האספקה, ההתקשרות, שכר העובדים וכו' תוטל על מנהלי המפעלים.

המפלגה הקומוניסטית קיימת כיום רק במובן של המנגנון שלה. אין סביבה שכבה רחבה של „משתפי פעולה", מה שבעבר כינו „פעילים ואקטיביסטים". אלה הסתלקו או סולקו יחד עם חלק מהמנגנון. לכן לא היו למפלגה חיילים מן השורה ל„יום הקרב", היו רק מ„נד"ם" ו„רסרי"ם" וזה מעט מדי. בכל נפתולי הדרך שלה השאירה המפלגה מחללים רבים, אנשים שהם כיום בגדר אופוזיציה לקבוצתו של ירוזלסקי.

למרות ההצהרות לא חיפש גנרל ירוזלסקי שבילי הידברות עם ארגון „סולידריות". לפי הדיווחים בעיתונות חוץ, היו סיכויים להידברות כזו, לפחות עם חלק מפעילי הארגון. בדרך זו ניתן היה לפצל את האופוזיציה. גם הכנסייה הפגינה הסתייגות והמשטר לא הצליח לשנות עמדה זו.

מבוכה במערב

אלה גורמיהם הכשלון, אשר ישפיעו גם על המשך דרכה של הממשלה ונסיונותיה לצאת מהמשבר הכלכלי. אין לדעת, מה יעשו הגורמים הבינלאומיים, כמו הבנק העולמי וקרן המטבע הבינלאומית, שהבטיחו תמיכה במאמצי הבראה. ירוזלסקי עצמו יזם את מישאל־העם ועכשיו גרם מבוכה גם למבקשי טובתו במערב.

הכשלון הצורב למימשל הפולני יפגע מן הסתם בירוזלסקי, גם ביחסיו עם מוסקבה, יחליש את מחנה גורבצ'וב בבריה"מ ויחזק את ידיהם של מתנגדי הליברליזציה בגוש כולו.

לירוזלסקי אין עכשיו אופציות רבות. הוא אינו יכול לטעון, שהקולגים הוליכו אותו לכיוון לא נכון. הוא בכבודו ובעצמו היה הנואם הראשי במהלך „ההתקפה ההסברתית". הוא יכול להקריב את יועצו לענייני התעמולה, דובר הממשלה יאז'י אורבן השנוא. אך בזה לא די כדי „להחליק" את התבוסה. ביצוע תוכנית כלכלית בניגוד לעמדתם המוצהרת של המצביעים תגרום לכך שירוזלסקי, בשלב כלשהו, יצטרך לזוז הצידה. השאלה היא מי יבוא במקומו. מרחוק קשה כרגע לראות יורש. לפני עידנו של גורבצ'וב ניתן היה להצביע על אנשים מסוגם של אולשובסקי, חבר הפוליטביורו ושר החוץ לשעבר ובזמנו יד ימינו של גנרל מוצ'ר.ץ כיום הוא לא „פירמה".

לפולין יש מעמד מיוחד בגוש המזרחי בשל הפוטנציאל הדמוגראפי והגיאוגראפי שלה, אחרי בריה"מ היא החשובה במדינות מזרח־אירופה. כדי לתקן, ולו חלקית, את הנזק ההסברתי, ייאלץ האח הגדול להיכנס לעובי הקורה, גם אם הדבר ייעשה בחוסר רצון. ברור שהדבר ייעשה מאחורי פרגוד של דברי מליצה. יתכן שבעוד חודשים מספר יתברר שגנרל ירוזלסקי חולה והוא זקוק לטיפול רפואי ממושך על כן „זמנית" יבוא מישהו בריא יותר במקומו. יתכן מאוד, שהאיש „הבריא" יהיה שר הפנים של ממשלת פולין. הוא יבוא כממלא מקום „זמני" של ירוזלסקי.

ירוזלסקי מצביע במישאל־העם. מה יאמר „האח הגדול" על התוצאות? (תצלום: אי.פי.)

לנקום!

הגיעה שעת נקם. מוכרחים לעשות משהו. אפילו אמריקה אמרה שמותר, שתצדיק כל פעולת גמול. ובכלל, כל הערבים שצוהלים סביב בשימחה, משהו חייב להיעשות. אפשר להפציץ את מפקדות ג'יבריל בסוריה. רצוי לתאם את זה קודם טלפונית עם אסד. סך הכל אנחנו לא רוצים שתתלקח מלחמה. רק ללמד לקח. ובמקרה הגרוע ביותר, אם אסד יאמר „לא" ויתעקש על כך, תמיד אפשר ללכת על מחנות הפליטים בלבנון. הם כבר מתורגלים. ממילא הם מצויים בכוננות. נשים וילדים לא ייפגעו הפעם. אני מבטיח.

אילן שיינפלד

על הפרק

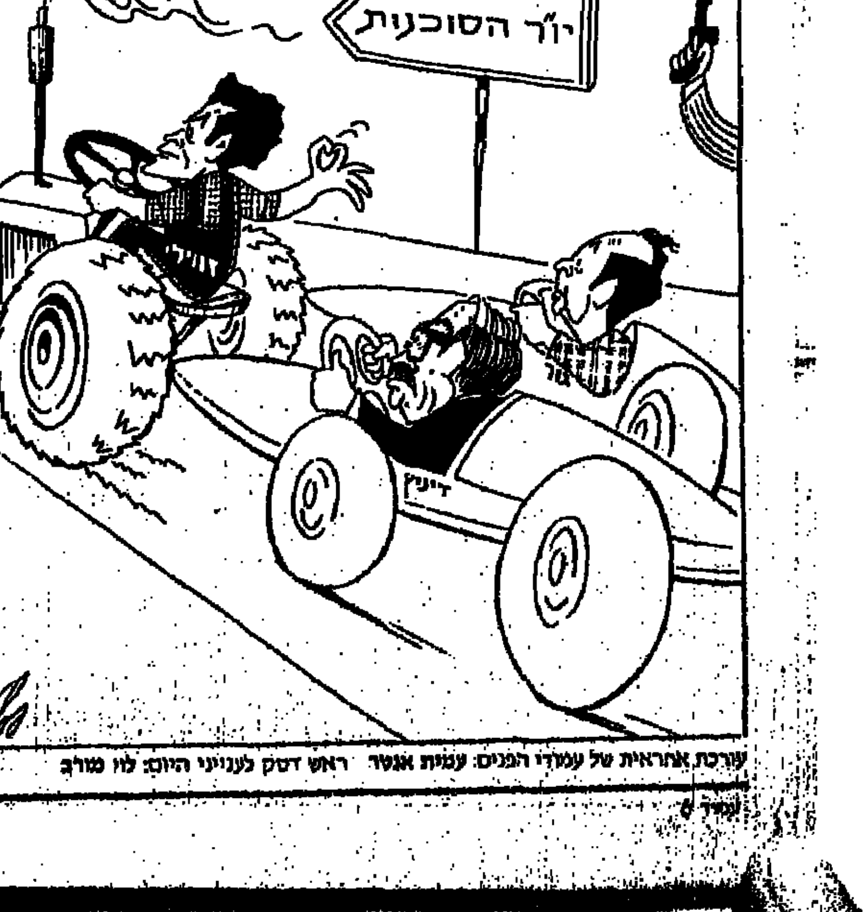

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר   ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

כותרות משנה

מתייוונים

אם כבוד הרב הראשי, אברהם שפירא, מעניק למאבקים נגד כפייה דתית בירושלים את התואר מתייוונים, הוא — על־פי ההקבלה ההיסטורית המתבקשת — לוחם חופש. אבל יש להניח, שגם הוא שמע שישראל היא מדינה עצמאית. אין בה שלטון זר, לא בריטי, לא יווני ואין סכנה לא לכניעה ולא לטמיעה בתרבות זרה.

הוא פשוט נקט לשון המוחה הוקעת. רמז לבגידה תמיד אפקטיבי ונגד בוגדים מצווה להילחם. זו הלשון המתגלגלת בסוף התאוצה אל מודעות האבל ההן, שבגרן לא שמענו מפי כבוד הרבנים הראשיים שום גינוי ציבורי. הן כנראה נוסחו לפי מיטב סגנונה של מסורת ישראל.

„אני נוטל עלי את האחריות", אמרו כמה אנשי צבא לאחר אותו פיגוע. זו התקדמות לעומת המגזר הצבאי, שם כבר מזמן לא נשמע משפט כזה. אבל נטילת אחריות אישית בלי מסקנות אישיות, זו פוזה ולא מעשה. לא שאנחנו דוחפים את מישהו להתפטר. זה עניין בין אדם לבין מצפונו. ויש תחקיר, ובעוד כמה ימים יסתכם, ולא עורפים ראשים, ונחכה בשקט. אבל מי שמדבר צריך לדעת: נטילת אחריות לא מתמצית באמירה, היא התחייבות למעשה.

■ זווילי

אם ייבחר נסים זווילי כמועמד מפלגת העבודה לתפקיד היושב־ראש של הנהלת הסוכנות — זו תהיה כשדה על גבול המהפכה. אנשים ממתכונתו (גיל, מוצא, השקפה, מוצאם) הגיעו מזמן לשורה הראשונה — בימין. בעבודה שומרים אותם לתשדירי בחירות. נכון, זווילי נסע פתוח, בקו לור־ניירוק מן המתמודדים איתו. אבל זה לא כתובת לגנותו והמהפך הזה ייעלם מהר, אם ייבחר. ואז גם העולם היהודי ייפגש עם רמת שונה בהנהגה מטעם תנועת העבודה. מפגש שהוא כבר מזמן מחייב המציאות.

■ שיגרות לשון

„החיים חוזרים למסלולם" — נחמה לדרות לנו כלי התקשורת, כמה שעות לאחר הפיגוע בצפון. רצו לכסות משאלת לב מרגיעה על המציאות. שני שיבושים: אם חיים שם בני־אדם ולא גבורי אגדות, מדוע לצפות מהם שיבה כל־כך מהירה אל השיגרה? מה גם, שאסור שהחיים יחזרו אל המסלול. כי על המסלול ההוא נחת גלשון. וכולם רוצים שזה לא יקרה שנית.

אריה פלגי

פסק הדין הוא רק פסק־זמן

מאת בצלאל עמיקם

„לא ניתן להפוך את ירושלים לפאריס" — סיסמת הקרב החדשה, שאימצו לעצמם חרדי ירושלים, פשטה בשכונות הדתיות כדליקה בשדה־קוצים והוציאה את אברכי הישיבות מבתי־תלמוד להפגנה של העיר, כדי לזעוק חמס.

אך אל דאגה. המרחק בין ירושלים המתייוונת לבין עיר האורות עודנו רב, וגם אם נעזר בחוש הדימיון, נשאר שירושלים רחוקה מלהיות בבואה של תל־אביב.

פסק־דינה של השופטת אילה פרוקצ'יה, לפיו מנועה עיריית ירושלים מלאסור פתיחת בתי־קולנוע בשבתות, שכן „יש בכך נסיון להכתיב תכנים לתוך הבילוי של הפרט ביום המנוחה השבועי ודבר זה איננו בסמכות העירייה", עורר אמנם התרגשות, אך לא בקרב בעלי בתי־הקולנוע. בתי העינוגים והמסעדות שבמרכז ירושלים נשארו סגורים על מנעול ובריח. בעליהם חוששים כי קהל רב לא ינהר ולעומת זאת צפוי להם חרם וחי, שעלול לפגוע בעסקיהם.

אופיינית היא קריאתו של מזכיר ארגון סוחרי ירושלים, אברהם בירנבאום, שטען לעמיתיו הסוחרים והחרדים: „הפגיעה בבעלי העסקים, כתוצאה מפתיחתם בשבת, תהיה קשה. הצריכה וההוצאה לבתי־קפה לא תעלה, ובסופו של דבר ייגרם להם הפסד".

עדיין מהססים

בקרב בעלי בתי־הקולנוע ההיסוס רבים. הנמרץ מכולם, סאלי מזרחי, שבבעלותו חמישה בתי־קולנוע במרכז העיר, ניסה כבר לפתוח את עסקיו, אך קצות אצבעותיו ניכוו קשה. יש הלוחשים על האוזן, כי הבנייה אותה ביצע לאחרונה והשיפוצים אותם ערך טרם זכו לרשיון כחוק, ולכן הוא מכלכל צעדיו בזהירות. למה לעורר את הארי, קרי העירייה, מריבצו? סאלי מזרחי הצהיר כי הוא מוכן בעקרון לפתוח את בתי הקולנוע שלו, אך הוא מעדיף לקבל תחילה את ברכתו של ראש העיר.

היה זה בית הקפה „רונדו", המשפט ברחוב המלך ג'ורג', שהעז ופתח שעריו בשבת. „מי ומי", המשמשת זה חודשים מוקד להפגנות זעם חרדיות.

„צריך שהעיר הזאת תתחיל לנוע", הביע עדי ימת, בעל בית הקפה „רונדו", את שמחתו נוכח פסק־הדין. הוועד למען חופש התרבות בירושלים סבור, כי יש לפתוח בתי־קולנוע באזורים שאינם סמוכים לשכונות הדתיות ולהפעיל את מועדוני ההסתדרות והמתנס"ים. אנשי המרצים רואים באימוץ המלצת „ועדת הרמן" פיתרון לצורך המשווע בתרבות.

גישוש בקואליציה

בינתיים לא חובקים החוגים החרדיים ידיים, וגישושים שערכו בקרב „שני הגדולים" בקואליציה הממשלתית הניחו להם סיפוק. האיתות שקיבלו היה ברור: יחוקק בכנסת חוק הסמכה לרשויות המקומיות, כדי שאלה יוכלו לחוקק ולאכוף חוקי־עזר לשמירת השבת.

פרט מאלף הוא, כי את החלטת השופטת פרוקצ'יה „בישלו" למעשה החרדים עצמם. הם שלחצו ללא הרף על עיריית ירושלים, שתתבע את בית־אורגן ושלקולנוע אורנע לדין, על שהפעילו את האולמות והציגו בהם סרטים בלילות־שבת בניגוד לחוק העזר העירוני. עתה, כאשר טפחה המציאות על פניהם, הגיבו בכוו ובגלגלו על החלטת בית המשפט.

אומר ראש הוועד להגנת ערכי היהדות, עורך הדין אורי שטיינמן: „כל חרבות לרבות הרב הראשי המנוח הרצוג, פסקו שיש להתייחס לבית המשפט החילוני כאל ערכאות הגויים. לצד השלילה העקרונית של החוק החילוני, אנו חייבים לעשות כמיטב יכולתנו להגנת הציבור הדתי, גם אם הדבר לעיתים קשה ביותר".

עוד בטרם הספיקו הירושלמים לחוות משגרת שבתותיהם ולצאת לתהנות בעירם, החל המכבש הדתי ללחוץ לחקיקה כפייה בכנסת. פסק הדין איננו אלא פסק זמן בלבד בקרב על השבת. ובינתיים נאמנים הירושלמים למסורת הוותיקה כי הבילוי הטוב ביותר בלילות־שבת בירושלים הוא לרדת לתל־אביב.

אגרוף הקודש

נשאר להם הכוח

הממסד הדתי הוותיק, שנכשל בהשגת חקיקה דתית, ימשיך לשדר בוז לדמוקרטיה, יניף כרזות נאצה ויידה אבנים ■ בקונסטלציה מסוימת יתייצב בחזית הראשונה של משטר טוטליטארי

מאת רוביק רוזנטל

הספרות האפוקליפטית של העת האחרונה („מונרקו של ירמיהו" לתמוז, או „המלאכים באים" לבן־נר), מתארת השתלטות דיקטטורה צבאית־חרדית על המדינה. לא קשה להבין היכן נולדת הספרות הזו — לידתה בנוכחות ההולכת וגוברת של הקהילות החרדיות בחברה ובפוליטיקה בישראל. לנוכחות הזו כל הנתונים לחיות מאיימת. החרדים מורכבים מקבוצות גדולות, מלוכדות, בתלבושת אחידה מגושמת, והם משדרים אלימות עצורה הזולגת ומתפרצת בהזדמנויות רבות. המהלך ברחובות ירושלים יכול לחוש את אחרית הימים הקשה הזו כבר בהווה, בשכונות רבות של העיר, והדברים ידועים.

יש סיבות שונות לעליית הנוכחות החרדית, חלקן דמוגרפיות, אבל יש לה סיבה מסוג אחר, והיא נעוצה דווקא בכישלון הממסד הדתי בתחום האסור שבין מדינת החוק למדינת ההלכה — תחום החקיקה הדתית. מנקודת הראות של שדולת מדינת ההלכה, נכשל הממסד הוותיק, בראשות המפד"ל, ועתה גם אגודת־ישראל וש"ס, בהשגת חקיקה דתית. מה שנשאר להם זה כוח. כוח פיזי, נוכחות מתמרדת, כרזות נאצה, אבנים, ובכל אלה משודר בוז לדמוקרטיה, אשר נכשלה כמה שהוא להם יעד מרכזי — לקדם את מדינת ההלכה באמצעים חוקיים.

החוק התמוה המסדיר את הנישואין והגירושין באופן בלעדי במסגרת מוסדות כל דת ודת הוא חוק ותיק, שימיו כמעט כימי המדינה. אחריו לא נחקק למעשה כל חוק בעל משמעות של כפייה דתית. „מיהו יהודי" נפל שבע פעמים, קם ונפל שוב. „חוק החזיר" מצוי איישם בוועדות הכנסת. לא הועבר בכנסת חוק שבת או חוק כשרות. ועתה מתברר, על־פי פרוקצ'יה, שגם חוקי־העזר העירוניים המגוונים אינם תקפים למעשה. אם לא יצליחו המפלגות הדתיות להעביר בכנסת את חוק ההסמכה, יהפוך פסק־הדין של פרוקצ'יה לתקדים חשוב ביותר, ועוד נחזה בדבר במקומותינו..

נראה שגורל חוק ההסמכה יהיה כגורל חוק השבות, וכי המפלגות הדתיות מצויות זה זמן רב במילכוד שאפשר לקרוא לו „מילכוד ההצלחה". המפלגות הדתיות אכן הצליחו להיות שנים רבות לשון המאוזניים של הפוליטיקה הישראלית. הן זכו מכוח זה להטבות חומריות רבות, אך לא זכו לרווח חקיקתי ממצבם, מפני שבהיותם לשון מאזניים לא יכלו — בהגדרה — לאחד סביב חוק כלשהו את שתי המפלגות הגדולות. אם הסיבה היחידה שיש למפלגה להעביר חוק בכנסת היא הרווח הפוליטי שיהיה לה משיתוף הדתיים, הרי לעולם לא יילכו שני הגושים יחדיו לקראת הדתיים.

במציאות הפוליטית הקיימת בארץ והצפויה בשנים הבאות, יהיה הפער בין הגושים קטן והאיזון ביניהם — עדין ביותר. בממשלת אחדות לאומית, על כל מגרעותיה, אין לחקיקה הדתית סיכוי רב, וזה אולי אחד משבחיה המעטים. אבל גם בקואליציה צרה קשה יהיה מאוד להעביר חקיקה דתית. הדבר נובע גם מאופייה של החקיקה הדתית, שהיא חקיקה קשה לעיכול ונוגעת בגבולות היגיון החוק וכוח הדמוקרטיה. לכאורה, יכולה הכנסת לחוקק כל חוק העולה על רוחה, כולל פיזור עצמה. אבל האקלים השורר בכנסת, למרות היותו נגוע מטבע הדברים באינטרסים פוליטיים מכל הסוגים, הוא אקלים של חקיקה דמוקרטית וחיזוק מדינת החוק. החקיקה הדתית יוצרת סתירה כזו המקשה על העברת חקיקה דתית, והיעדר בסיס חוק ורחב לחקיקה כזו, היא תמשיך להידון לכישלון.

זה אינו אומר שתיאוריהם של תמוז ובן־נר מנותקים מן המציאות. אולי להיפך. אם המצב בכנסת מעיד על כך שקשה להעביר חקיקה דתית ולגשר בין מדינת החוק למדינת ההלכה, יגבר כוחם של החוגים בציבור הדתי הבזים לדמוקרטיה בכלל. היום הם נוכחים. בקונסטלציה מסוימת, שלא תהיה תלויה רק בהם, הם יהפכו להיות בחזית הראשונה של משטר טוטליטארי מלא.

הפגנת חרדים בתלבושת אחידה: „הצילו את ירושלים" (צילום: אליהו הראתי)

עז לנו — עז לכם

הלוליינים הפוליטיים המתכנסים בחדרי חדרים בוודאי לא ישכחו שיש כדורגל ברמת־גן בשבת ומדרחוב פעיל בחיפה בשבת — והדתיים עדיין מחוברים לעטיני־השפע הקואליציוניות ■ אין סיבה לפיק ברכיים

מאת מוטי בסוק

אותה, יגידו שמעון פרס, משה שחל, עוזי ברעם ורפי אדרי, לנציגי המפלגות החרדיות והדתיות, בשיחות סודיות, שיערכו בחדרי חדרים. אתם רוצים ב„חוק ההסמכה", ומה אתם מוכנים לתת לנו בתמורה?

מה זאת אומרת?, יכעסו הרב פרץ, השר הגר, והאגודאים שפירא ופרוש. אנחנו כמה"כ רוצים להחזיר עטרה ליושנה, רוצים לומר, לחזור לסטאטוס־קוו הקדוש והמקודש. „חוק ההסמכה" בא בסך־הכל לבטל את הפסיקה של השופטת פרוקצ'יה. כפי שהסתדרתם עם הסטאטוס־קוו וחוקי הכפיה הדתיים ארבעים שנה, תוכלו להסתדר איתם עוד ארבעים שנה. הציבור שלכם הרי „אוכל" הכל.

ובכל זאת, ישאלו אנשי העבודה, מה תתנו לנו בתמורה? אתם יודעים, לנו יש את טדי קולק בירושלים, והוא רוצה איצטדיון. תנו לו את המגרש הזה, גם לו יש בחירות בשנה הבאה, ובא לציון גואל.

כך עשויים להסתיים, כבר בשבועות הקרובים, עוד סחר־מכר, מעדן־חרדים, על גב המנוחה, של הציבור החילוני בארץ.

„חוק ההסמכה", שהפך לחוק המדובר בארץ בימים האחרונים, בא לעקוף את פסק־הדין של השופטת הירושלמית פרוקצ'יה. מלפני ימים אחדים, כידוע, קבעה השופטת כי לרשות המקומית, במקרה זה עיריית ירושלים, לא היתה כל סמכות לאסור על הקרנת סרטים ועל פתיחת בתי־קפה בשבתות. חוק ההסמכה, אם יאושר לקבל הכנסת, בא לקבוע, כי לכל עירייה, כולל עיריית ירושלים, יש סמכות לחוקק חוקים, שיאסרו על פתיחת בתי־קולנוע וקפה בשבתות.

בחוק זה יש משום סיכון גם לציבור החרדי והדתי בארץ. שכן יהיו עיריות שינצלו אותו, כדי לקבל חוקי־עזר שלא ינעמו לציבור האורתודוכסי. ישובים חילוניים גדולים יעגנו בחקיקה, פריצת כל המסגרות הקיימות בשבתות, כולל פתיחת בתי קולנוע, קפה, מסעדות, וגם הפעלת תחבורה ציבורית.

המפלגות החרדיות־דתיות, מגלות בינתיים חזית אחת בנושא זה. אולם אין להתרשם מכך. הם גם איימו בפרישה מהקואליציה, אם בחיפה, תל־אביב, פתח תקווה ורחובות יפעלו בתי־קולנוע בשבתות. בתי־הקולנוע פועלים — והן ממשיכות לשבת בקואליציה. הן איימו בפרישה מהקואליציה אם הכרמלית יפעל בחיפה בשבתות. הכרמלית פועל. הן איימו בפרישה מהקואליציה אם המדרחוב ברחוב נורדאו בחיפה יפעל בשבתות, ואם ישחקו כדורגל באיצטדיון הלאומי ברמת־גן. המדרחוב פועל, ובאיצטדיון אכן משחקים מדי שבת שנייה, ומי בעלות־הבית? שתי קבוצות הליכוד, מכבי ובית"ר תל־אביב. ובכל זאת, המפד"ל, ש"ס ואגו"י ממשיכות להיות מחוברות לכל עטיני השפע של הקואליציה. גם „הבימה" פתוחה בשבתות וגם „הקאמרי", ואגד מחלל שבת, ובכל זאת הרב ממשיך להיות שר, וגם הרב החכם והגדול בתורה פרץ, ועימו כל מועצת החכמים של ש"ס, כולל עובדיה יוסף השי"ד.

משמע, גם הפעם אין צורך לקבל פיק ברכיים מאיומי המפלגות החרדיות והמפד"ל. אולם בפוליטיקה כמו בפוליטיקה, ואת האפשרויות הריאליות, היא כאמור סחר־מכר של טוטו: חוק לך — איצטדיון לי. וכיצד יתרצו זאת הדתיים בפני קהל בוחריהם? הרי בחירות עלינו בעוד פחות משנה. התשובה פשוטה וברורה. „חוק ההסמכה" יגיד וכולון חמר, כשהוא מגלגל עיניים למרום, מחזיר להוויית החיים שלנו, את הסטאטוס־קוו הקדוש. וסטאטוס זה, ימשיך הרב פרץ בלהט רב, כמעט בניגון, התיר בזמנו משחקי כדורגל בירושלים וגם בשבתות. מי תומך ב„חוק ההסמכה"?, בלי רפול.

כמובן, הליכוד, כמובן. איך אומרים שמיר, ארנס, רוני לוי, ושרון לדתיים כל מה שהם יתנו לכם, אנחנו ניתן לכם ביתר קלות וביתר־מהירות. ל„חוק ההסמכה" מתנגדות, כמובן, כל סיעות השמאל, וגם „שינוי" או בשמה החדש „מפלגת המרכז". ומי לשון המאזניים הפעם? כמובן המערך.

שמעון פרס הבטיח כי יתמוך בחוק אם יראה כי אין בו סטיה מהסטאטוס־קוו. ומהי סטיה מהסטאטוס־קוו? שאלה קשה, הניתנת לפירושים רבים. ראה גם ערך מסחר סוסים במילון. ואל נשכח גם לפרס יש בחירות בעוד כשנה. וציבור מצביעי המערך, דווקא רוצה קולנוע, ובידור אחר, בתי־קפה ואוכל בשבתות. הרי ראשי עיריות ירושלים, פ"ת, ר"ג וחיפה, האדונים קולק, תבורי, עמית וגוראל, הם מערך. כניעה טוטאלית לאורתודוכסיה הקיצונית הפנאטית, עשויה לעלות לפרס, רבין, בר־לב, וברעם, ביום הדין, באובדן השלטון או למוער. כמנהיגים שילכו למפ"ם ורץ משרה, והגנת, על־פי מפא"י ההיסטורית — עז לך ועז לי — תתקבל בהבנה בקרב הציבור שלנו, מעריכים אנשי הלוליינות הפוליטית ברחוב הירקון.

בסופו של דבר, יצטרך שר־מ"ר קולק לקרוא לאיצטדיון הכדורגל החדש בירושלים, ע"ש השופטת פרוקצ'יה.

אין אלוהים בתל־אביב

מאת רונית מורגנשטרן

עונג שבת תל־אביבי מתחיל בסביבות השעה 10 בערב שבת. מוקדי הבילוי: בתי הקפה, מסעדות ופאבים שבמשולש הרחובות ירמיהו, יהודה הימית, סוף בן־יהודה, וכן הטיילת, דיזנגוף, מובלעות כמו הלהגרדן מיניסטור וכיכר אתרים. ב„צוותא", ב„בית לסין" או ב„בית ציוני אמריקה" אפשר לראות מופעי זמר או תיאטרון.

הנוער הולך לרקוד בסינרמה, בליקוויד ובקולנוע רון. אבל הבילוי הנפוץ ביותר ביום שישי בערב הוא הקולנוע: בתל־אביב פועלים כיום 31 בתי־קולנוע בליל שבת מתוך 38 בתי־הקולנוע בעיר. מתוך השבעה שאינם פועלים בליל שבת — ארבעה מקרינים במשך השבוע, ללא הפסקה, סרטי מין וארוטיקה. בית־קולנוע אחד, „מקסים", גם כן אינו פועל בליל שבת בגלל קירבתו הגיאוגרפית ל„לב העיר", שהוא האיזור הצפוף ביותר בתל־אביב באוכלוסיה חרדית. בכך מצייתים בעצם בעלי בית־הקולנוע „מקסים" למגבלות שמטילה המדיניות „הליברלית יחסית" של עיריית תל־אביב.

מדיניות עיריית תל־אביב היא לפתוח את העיר בפני הקהל החילוני בליל שבת תוך ציות למגבלות הבאות: התחשבות באוכלוסיה הקרובה למוקד הבילוי. כיום יש מאבק בין עיריית תל־אביב לבין בעלי קולנוע „רקל" בצפון העיר. רק לפני חצי שנה קיבל בית־משפט השלום בתל־אביב החלטה דומה לזו שקיבלה השופטת פרוקצ'יה בירושלים, בה הפסידה עיריית תל־אביב. כדי לשמור על מנוחת התושבים מפעילה העירייה בליל שבת חוליות פקחים מיוחדות הקונסת כ־150 ש"ח רכב החונה על המדרכה לאחר חצות. המגבלה השניה שמטילה מדיניות העירייה היא — בילוי כן, מסחר לא. ארועי תרבות, קולנוע, דיסקוטקים, בתי קפה, מסעדות מאכים — כן; מסחר של קניה ומכירה — לא, אומר דובר עיריית תל־אביב.

אבל לא מאז ומתמיד נראתה כך העיר תל־אביב בלילות שבת. הסנונית הראשונה שהקרינה סרטים ביום שישי בערב היתה מועדון הנוער של מק"י באמצע שנות ה־60. הסרטים ברובם היו רוסיים, כמובן. לקראת שנות השיבעים התחילו להקרין סרטים מלווים בהרצאות, ב„בית סוקולוב", ב„בית לסין" וב„בית ציוני אמריקה". אחרי כך החלו לפעול מועדוני סרטי וחוצות בבתי הקולנוע „פריז" ו„בן־יהודה", אליהם הצטרפו מאוחר יותר קולנוע „לימור" ו„אלנבי". פועלים 31 מתוך 38 בתי־הקולנוע בעיר. הפועלים בלילות שבת מקרינים שתי הצגות, ב־10 ובחצות. הציבור החילוני מגלה העדפה הולכת וגוברת לבלות ביום שישי בערב מחוץ לבית, בשבת בבוקר אפשר לישון עד שעה מאוחרת. למולם, חילול השבת בתל־אביב לא כל כך מטריד את החרדים. אין אלוהים בתל־אביב.

מרד בממסד

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

חברים בכירים במפלגת העבודה רואים בתמיכה שסוחף נסים זוילי, המנבאה שהוא יזכה בתפקיד יו"ר הסוכנות וההסתדרות הציונית בגדול, נסיון להראות מחאה כלפי הממסד. בממסד הכוונה בעיקר לשמעון פרס. המסר בהצבעה בעד זוילי צריך להיות: נמאסתם עם המשחקים שלכם. פעם זה לוינסקי, פעם זה גור, פעם זה דיניץ, פעם זה זוילי. אז יהיה זוילי. מה, אין לו נסיון? או נלך פעם לארון ספרים חדש. לא רוצים יותר ספרים מאובקים.

תומכים בזוילי צעירי מפלגת העבודה ודור הביניים, עד גיל 40 פלוס, עדות המזרח, המושבים והתק"ם (שהמושבים פנו אליה רשמית בבקשה לתמוך בזוילי). המעניין הוא, שהכוח המארגן והדוחף מאחורי נסים זוילי, המועמד החדש והרענן, היונה ורחב האופקים, הוא אליהו שפייזר ומאשה לובלסקי, התגלמות המנגנון והחשבון. לובלסקי תמכה בהתלהבות בשמחה דיניץ ברווק יומיים, עד שבא זוילי. אולי הוא יהיה זה שיוכל להביא אותה לכנסת.

שמעון פרס אומר, שמדובר בשלושה מועמדים טובים ולכן הוא לא יכריע ביניהם. יכריע המרכז, בבחירות דמוקרטיות אמיתיות. במפלגה שלו רואים בעמדה זו צביעות והתחסדות. טיפולו בפרשת עקיבא לוינסקי, אומרים, היה מביש ובזויני. הוא אמנם לא היה שלם עם בחירתו על-ידי מרכז המפלגה, אבל הוא לא הפעיל סמכותו נגד הבחירה ולעומת זאת גם לא בעדה. אין ספק, כך אומרים, שכשהאמריקנים אמרו שהם לא יתמכו בלוינסקי, הם ידעו שפרס מוכן לוותר עליו.

שבועיים הישלו את לוינסקי, שלחו לו שדרים כפולים, כי כולם רצו לצאת בסדר. לא ידיהם שפכו את הדם הזה. פרס נסע לאירופה והשאיר את המגרש למזכ"ל עוזי ברעם. ברעם העדיף לחכות שפרס יחזור. לבסוף לוינסקי התפטר וכולם הביעו צער. עוד לפני כן פנה פרס למוטה גור, הציע לו לרוץ לכהונה („כדי להציל את המפלגה מבזיון") וסידר לו פגישה עם האמריקנים. גור, בעקבות פניית פרס, פנה אל יצחק רבין, רצה לדעת מה עמדתו. רבין אמר — זה נראה לי. בינתיים רבין יצא מהמשחק. הוא ראה שהעניינים מתגלגלים לכיוון לא טוב. לא עירבו אותו והוא החליט שאינו רוצה להתערב.

שמחה דיניץ החליט לרוץ. פרס קרץ גם אליו. בישיבת המרכז בשבוע שעבר לא הודיע פרס על תמיכתו במוטה גור. הוא נהג כאחרון הסטטיסטים. לפי אחת העדויות הוא אמר לזוילי בחשאי: אם אתה רוצה לרוץ, תרוץ. לא אתן לאמריקנים לפסול שוב מועמד. בישיבת המרכז הוא דיבר בהתלהבות בעד שיתוף-פעולה עם האמריקנים, אבל מובריו לזוילי עלה, ששיתוף-פעולה במילון שלו זה שהאמריקנים נמצאים אצלו בכיס. וגם — שהוא תומך בזוילי...

מדוע הוא תומך (אם הוא תומך, או אולי מעמיד-פנים שתומך) בזוילי? כי הוא פועל עם מבט לבחירות, אומרים. אם ידבר נגד זוילי, יזכירו לו במערכת הבחירות שהוא היה נגד עדות המזרח.

מרוב משחקים בתוך עצמם, הם יבחרו ברוכיקולות את זוילי אבל יפסידו את התפקיד, כי בהצבעה בקונגרס האמריקנים אולי לא ירצו בו. הם לא מכירים אותו. הם נוטים יותר לדיניץ או לגור ואצלם לא נותנים פקודות איך להצביע.

מוטה גור הוא מועמד טוב, שמחה דיניץ הוא מועמד טוב וגם נסים זוילי הוא מועמד טוב. מה שלא טוב הוא המשחק בהם. האינפלציה במועמדים הטובים אינה מעידה על עודף דמוקרטיה אלא על מצב של בלבול והעדר יד מכוונת. המנהיגות אינה נותנת כיוון אלא מצטרפת אל הבוחשים. „אין סמכות", אומר אחד משרי המערך, „כי פרס לא לוקח אותה. סמכות לא מקבלים אלא לוקחים".

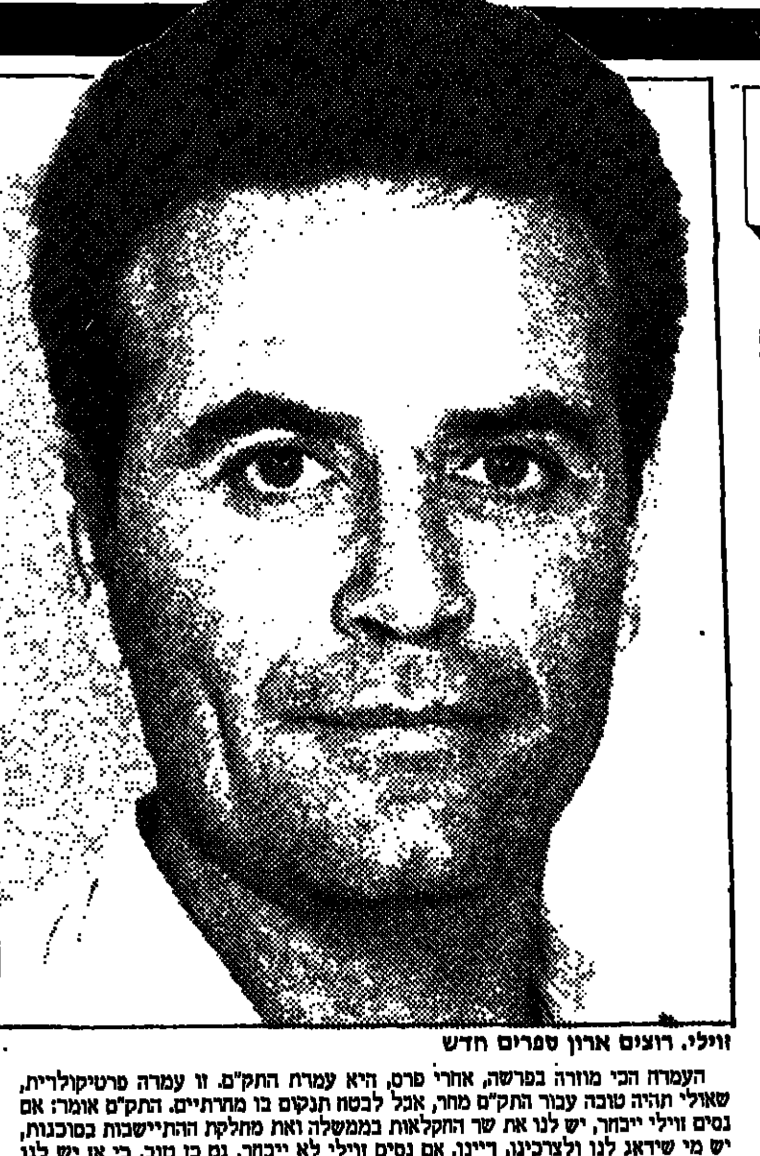
זוילי. רוצים ארון ספרים חדש

העמדה הכי מוזרה בפרשה, אחרי פרס, היא עמדת התק"ם. זו עמדה פרטיקולרית, שאולי תהיה טובה עבור התק"ם מחר, אבל לבטח תנקום בו מחרתיים. התק"ם אומר: אם נסים זוילי ייבחר, יש לנו את שר החקלאות בממשלה ואת מחלקת ההתיישבות בסוכנות, יש מי שידאג לנו ולצרכינו, דיינו. אם נסים זוילי לא ייבחר, גם כן טוב, כי אז יש לנו את שר החקלאות ואת גזברות הסוכנות (שהרי אם נציג המערך לא ייבחר ליו"ר הסוכנות המערך יקבל את תפקיד גזבר הסוכנות) ודיינו.

אלה הכוחות, אלא השיקולים לקראת ישיבת מרכז מפלגת העבודה מחר, שיחליט על המועמד שלו. הסך-הכל מעיד, שמפלגת העבודה הפכה לתנועה צינית, תועלתנית, מפורקת מנכסים אידיאולוגיים ואפילו מנאמנות לחברים. בעצם, היא אולי כבר נפחה את נשמתה מבלי שהודיעו לה על כך.

איזה מין שרים

■ אורחים

בפגישה בין שר החוץ היווני קרלוס פאפוליאס ובין עמיתו הישראלי שמעון פרס, דובר על כך, שהשר היווני ייפגש גם עם שר התיירות אברהם שריר, לדיון בקיום התיירות ההדדית בין שתי המדינות.

„ייפגש באתונה, כן", שאלתי, כהנחה שאברהם שריר לא מקיים בישראל פגישות שהוא יכול לקיים במקום אחר. „לא, שריר כבר היה באתונה", ענו לי. „הם ייפגשו כאן, בביקור הזה של פאפוליאס בישראל".

תשובה משמחת ביום שני, לרגל התחלת הדיון בממשלה על התקציב, פרחה השמועה הזדונית, ששריר סירב להשתתף בדיון על התקציב, כי אינו מתערב בענייניה הפנימיים של מדינת ישראל.

■ בטחוניסטיים

ביום ו' האחרון, בסוף השידור בטלוויזיה בערבית ולפני תחילת השידורים בעברית, הופיע לפתע השר יצחק מודעי על המסך, מצולם בהופעה פומבית כלשהי, מדבר על הפיגוע במחנה הנח"ל ליד קרית שמונה ושולח אזהרות והתראות לפה ולשם. חשבתי, הנה סיבה לאדישות הציבור. לכל שר יש מה להגיד בעניינים שאינם בתחום טיפולו וכך הם מטרידים וממאיסים עצמם עד לזרא.

לא יצאו שלושה ימים והתברר למה מודעי קפץ. בישיבת הממשלה שלשום הציע ראש הממשלה לצרף אותו לקבינט, במקום משה ארנס, שהתפטר. מודעי משך מומנים על החשבון, אם כי צריך לשים לב, ששרי הקבינט, הפורום הממשלתי המצומצם לענייני חוץ ובטחון, אינם מתבטאים בדרך-כלל בפומבי בענייני חוץ ובטחון ומשאירים זאת לשמיר-רבין-פרס.

אגב, פרס לא רצה את מודעי בקבינט. כשדובר על הרחבת הקבינט מ-10 ל-12 שרים, הוא העמיד תנאי: שחששי מן הליכוד לא יהיה מודעי. כך נשאר מספר חברי הקבינט 10. בתוך מסגרת זו אין המערך יכול לקבוע, לפי ההסכם הקואליציוני, את הרכב שרי הליכוד בקבינט ולהפך. פרס לא רצה את מודעי בקבינט כחבר ששי, או הוא קיבל אותו כחבר חמישי.

■ מגוחכים

דוד לוי לקח את תפקידו כממלא-מקום ראש הממשלה, כשיצחק שמיר היה בארה"ב, בשיא הרצינות. כשנשאל על כך בראיון בגל"צ, השיב בכובד-ראש רב, אם כי ניסה להעטות על תשובתו עטיפה של רוח מבודחת. הוא שקל להעביר את מטהו ללשכת ראש הממשלה אבל לבסוף

שריר. כאן, בישראל

החליט, וכמובן נתן לכך פרסום, הצנוע הידוע, להשאר בלשכתו ולעסוק ממנה בניווט ענייני המדינה.

הוא הקדיש שעות מרובות כדי להביא להפסקת השביתה ברשות השידור. הוא רצה שהפסקת השביתה תיזקף לזכותו. כאן עמד כדרכו שר החינוך והתרבות, אכזבתם הגדולה של עתונאי רשות השידור לכל אורך ימי השביתה, שהצטרף בממשלה אל שר האוצר משה נסים ומנע קבלת החלטה מיידית על כניסה לבוררות עם העובדים. כך נסחב העניין עוד כמה ימים והשביתה הסתיימה אחרי חזרת שמיר.

על ישיבת הממשלה הארוכה שניהל כבר נכתב. אפשר להוסיף, אולי, שהוא הירבה לקטוע את השרים ולהתערב; כדי שיוכיחו מי הבוס. השיא היה הסיור המצולם שערך עם אלוף פיקוד הצפון ברמת הגולן ובדרום לבנון. לוי מהודר, יושב על הסלע עם חיילים. לוי שואל אותם שאלות. לוי כשכפ"ץ משקיף על נבטיה. לוי עם גנרל לחד. „יש לי יום משובע", אמר. „בבוקר סיור, בערב אני צריך לקבל את שמיר. נו, מה אפשר לעשות?" אוף, באמת.

כמי שכבר רכש לו מומחיות בנושא הוא בלט בישיבת הממשלה שלשום, כחלק שדן בפיגוע במחנה הנח"ל בצפון, בהגנה הקהות והנמרצת שבה יצא על צה"ל, יש לשמור על פרופורציה נכונה, אמר. בגבול הצפון עומדים חיילים מסורים, העושים עבודה נפלאה, ביום ובלילה, בכל הדרגים. אין להסיק מחוליה חלשה על עוצמתה של כל המערכת. ועוד כהנה וכהנה.

יש אומרים, שעל אף מעטה הנפיחות יש בו נחמדות. אחרים מדברים עליו בנימה של רחמנות. מסכן, הם אומרים. כל מי שעיניים בראשו צוחק מן ההצגה שהוא עשה במשך שבוע, כמו ילד שקיבל צעצוע. מקוכל שמחליף שומר על מרסיל נמור. אבל סיור בגבול הצפון הצהרת הצהרות בסופו של דבר זה פעל נגדו.

■ לא רצויים

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון עמד לבקר השבוע בהונגריה. ביום ו', ממש ברגע האחרון, הגיע הביטול. לפני כשלושה שבועות עמד לבקר בספרד. ימים ספורים לפני מועד הביקור, הגיע הביטול. בדיעבד התברר, שזה היה כבר הביטול השלישי, למי שלא הבין את הרמז. בעבר ביטלה אוסטרליה ביקור שעמד לערוך בה. הנימוקים היו תמיד דיפלומטיים. הסיבה האמיתית — הם לא רוצים אצלם את שרון, אדריכל מלחמת לבנון, המזוהה עם הטבח בסברה ושתילה, האויב האישי של אש"ף.

שרון, נודע לי, כועס על אלו ממקורביו שהגו את רעיונות הביקורים שלו בעולם ופעלו לסדרם. הוא אמר למקורביו, שלא יוכל „לשאת, מבחינה ציבורית, עוד ביטולים מהסוג הזה".

כשלון לבנון לא מפסיק לרדוף אותו.

לוי. בשיא הרצינות

נבון. „שיוביל את זה"

וככל שזה תלוי בו, הוא אוהב למשוך אליו אש. בישיבת הממשלה שלשום הוא האשים את הדרג המדיני באחריות לתוצאות הפיגוע במחנה הנח"ל בצפון. הוא האשים אותם (ניחוש: את יצחק רבין) בתפיסה שאי-אפשר לסגור הרמטית את הגבול ואי-אפשר למנוע באורח טוטאלי מעשי טרור ופיגועים. הוא אמר — שאפשר.

לא רוצים להתנצח אתו, אז לא ענו לו בעקיצות. אבל אחד משרי המערך אמר אחרי הישיבה: מי שנותן עצות. כבר ראינו איך הוא דאג שחיילים לא ייהרגו.

■ שאינם יודעים להחליט

יש שרים במערך, המצטערים לשמוע עד כמה כועסים עתונאי רשות השידור, טלוויזיה ורדיו, על שר החינוך והתרבות יצחק נבון. שרים אלה מספרים, שבכל ישיבה של פורום „שרינו" היה שמעון פרס שואל את יצחק נבון מה קורה בשביתה, האם אפשר לעשות משהו, האם אפשר לעזור, אולי ייפגש עם שמואל הברפלד וכו'. לא הצליחו להבין מנבון מה הוא רוצה ולאן הוא חותר. פעם אחת, כשנבון לא היה בארץ, התפרץ יצחק רבין: „איך זה יכול להיות? כשהיתה הבעיה עם ה„לביא" התייעצתי איתכם? שיגיד מה הוא רוצה. שיוביל את זה. כך אי-אפשר".

עבודה, היה אפשר. הם חזרו לעבודה מוכים ונעוצים. לא במהרה ישכחו ליצחק נבון את אוזלת ידו. שרים במערך מצטערים לשמוע, אולי הם חוששים, שגם הם יצטרכו לשלם.

רשות הקורא

נבלה לפי משקל

ביום שלישי, 24.11.87, בראיון ל„על המשמר", התבטא יו"ר האיגוד הארצי, אמנון נדב, על שידורי גלי צה"ל — „זו הנבלה הגדולה ביותר שנעשתה".

אני שואל של מי הנבלה גדולה יותר? אני חושב כמו רוב הציבור, שאת הנבלה הגדולה ביותר עשו עובדי רשות השידור שהפסיקו את השידורים ברדיו ובטלוויזיה. אבירה לא כל-כך גדולה. לא רואים את הזבל שהזינו אותנו. כל אותם סרטי טלוויזיה שקנו אותם במשקל כמו „מי מטפל בקי?" „מי הבוס?" „סטראקי והאץ'", וכו'.. חודשים ההסתדרות ניהלה משא ומתן עם שר האוצר על הסכם בשירות הציבורי ובסוף סוף קיבלו הסכם, אולי לא כל-כך טוב, אבל זה מה שקיבלו.

עובדי רשות השידור הרי שובתים על גב של הציבור, וחבל שלא לקחו זאת בחשבון.

מ. זעירא
בניינוק

מי הפריע לו?

בעתון „על המשמר" מ-19.11.87 אומר ח"כ מילוא: „אילמלא הרעיון הפסול והמסוכן של פרס לוועידה הבינלאומית אין לי צל של ספק, כי היום, ממש היום, היו רה"מ יצחק שמיר והמלך חוסיין מנהלים מו"מ ישיר לשלום".

מי הפריע למר שמיר בהיותו ראש ממשלת ישראל ואחר-כך, בהיותו שר החוץ של ממשלת האחדות הלאומית לנהל מו"מ ישיר עם מלך חוסיין באותו זמן, עד כמה שידוע לי, הרעיון של פרס על ועידה בינלאומית עוד לא ראה אור יום.

ראש הממשלה בתשובה לשאלה בניו-יורק ענה, כי אינו מצטער על-כך שנמנע מהצבעה בכנסת על הסכמי קמפ-דיוויד בשנת 1978. אני מרשה לעצמי להגיד, וזו היא ההרשעה, כי אם ההצבעה היתה מתרחשת היום, הוא חוזר ונמנע מהצבעה מתוך הנחה שזהו נגד הוויתורים בסיני.

אז על ח"כ מילוא, ידבר שמיר עם המלך חוסיין כשהוא, שמיר, מתנגד לכל ויתור ביהודה שומרון וחבל עזה? בלי ויתורים משני הצדדים לא יהיה שלום. אז על איזה שלום מדבר שמיר בכלל, על שלום המבוסס בשליטה על עם אחר?

כאן הסכנה האמיתית ולא הוועידה הבינלאומית לפי ניסוחו של שמעון פרס. המעניין הוא שתנועה שרגלה באידיאולוגיה — „שתי גדות לירדן, זו שלנו, זו גם כן" אלה שאמרו „אף שעל", מסרו, הייתי אומר, בקלות את כל סיני ונתנו אישור וברכה על מחיקת חבל ימית מהמפה הישראלית. ואלה הכוונה היא למפלגות, לתנועות במסגרת הציונות העובדת, המוכנים לוויתורים למען השלום, לא מסרו אף שעל וכנות לא יסכימו גם בעתיד על מחיקת ישובים יהודים מכל מקום שהוא.

לא אסכים אתך גם, ח"כ מילוא, שממשלת הליכוד היא שעשתה את השלום עם מצרים. הנכון הוא, שחוזה השלום עם מצרים נחתם בתקופת ממשלת הליכוד וכאן יש הבדל גדול, הבדל עצום. אבל על זה בהזדמנות אחרת.

שמירא חיים, רמת גן

אותי זה לא מתניע

אינני יודע, אם תמונותיהן המרהיבות של באפרוריתן על נייר העתון של הדרישה שבמכוניות העולם ותיאור מפרטיהן הטכניים, הוראות תיפעולן, פירוט יתרונותיהן המצויינים וכיוצא באלה, סגולותיהן הגיזות, אמורים להניע אותי, קיבוצניק שכמוני, לרכוש אחת מהן.

האם המידע הרב אמור לשמש אותי כצרכן בכוח של מכונית כלשהי או להעשיר את ידיעותי אודותיה, מתסיכך, כדי שאדע מה הולך היום בשוק?

מאמציו, הראויים לכל שבח, של העורך יואב אביב, להתמיד בהבאת מידע ערכי במדורו „המפתחות בפנים" הם — להערכתי הזוהרת — ברכה לבטלה, הם מחשקים במקום הלא-נכון.

לרבים מקוראי העתון אין שום צורך במידע זה והמעוניינים בו עשויים לקבלו בכתבים מקצועיים בתחום הרכב.

[illegible]

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, הפונים למדור מתבקשים קוראים, לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.
המערכת

ראיון עם ד"ר שמעון רביד

כתוצאה מהפלונטר — חובות החקלאות תפחו ל-4 מיליארד ש"ח

אין הסדר בחקלאות, יש פלונטר. קבע בזעם ד"ר שמעון רביד. ולפלונטר יש אשמים. האשמים הם הממשלה, ובמיוחד שמעון פרס שמינה בהיותו ראש ממשלה, את ועדת רביד. הממשלה קיבלה את המלצותיה ואישרה אותן, אך לא עשתה שום מאמץ לבצע אותן.

גם ועדת הכספים אשמה. אותה ועדה, שלדברי ד"ר רביד, התחכמה ומבלי לבדוק את ההמלצות לעומקן החליטה „להיטיב עם החקלאים" ובכך סתמה את הגולל על המלצות ועדת רביד, שכן עיקרן היה, החזר החובות על-ידי אלה שיכולים להחזיר את החובות.

ד"ר רביד מדגיש, כי בתחום התיאורטי פתרה הוועדה שלו את כל הבעיות. בצד המעשי ידעו חברי הוועדה, שאין פתרון מושלם ויהיו ישובים שלא יעמדו בו. „העקרון היה חשוב" אומר ד"ר רביד. היינו, שלכל שקל של חוב, יש כתובת. לו היו מבצעים את ההמלצות בזמן, עוד בחודש ספטמבר 1986, המצב היה שונה. היום יש זעם, תסכול וניהול חשבונות.

„ועדת רביד", שמונתה לפני יותר משנתיים על-ידי שמעון פרס, הגישה את המלצותיה לפני יותר משנה. כשהוועדה החלה בעבודתה, עמד החוב הכולל של כל המערכת החקלאית, הכולל מושבים, קיבוצים ומשקים חקלאיים, על כ-850 מליון ש"ח, עד שהוועדה סיימה את דיוניה עלה החוב בגלל הריבית ל-1.2 מיליארד ש"ח. עכשיו החוב נטו, מתקרב ל-4 מיליארד ש"ח בגלל היעדר הפתרון עוד היד נטויה.

כאשר תוכנית ההסדר הובאה לדיון ועדת הכספים ולאישורה בסוף אוגוסט 1986, נאמד החוב בכ-1,278 מיליארד ש"ח כולל חובות ישובי הבקעה. הפתרון שהוצע היה כדלהלן:

— פרישה: ממשלה — 692 מליון ש"ח; בנקים — 160 מליון ש"ח; סה"כ 852 מליון ש"ח. מחיקה: בנקים — 158 מליון ש"ח; ספקים — (כולל תנובה והמשביר המרכזי) — 84 מליון ש"ח; החטיבה להתיישבות בהסתדרות הציונית — 61 מליון ש"ח; המחלקה להתיישבות בסוכנות — 81 מליון ש"ח; הנהלת הסוכנות — 20 מליון ש"ח; משקים שותפים במפעלים האזוריים — 20 מליון ש"ח; סה"כ — 242 מליון ש"ח. פרישה ומחיקות ביחד, הגיעו לסכום כולל של 1,278 מליון ש"ח.

תשלומים קטנים וסבילים

ד"ר רביד מזכיר שבהמלצות נאמר, כי כספי הפרישה של כ-852 מליון ש"ח נקבעו במונחי ספטמבר 1986. הבנקים אז לא ביקשו ערבות מדינה והם היו מוכנים לבצע את התוכנית, שכן אורך פרישת החוב נקבע ל-15 שנים. התשלומים היו קטנים באופן יחסי ולדעת ד"ר רביד הצדדים היו יכולים לעמוד בהם. אם היו מיספר משקים שלא היו יכולים לעמוד בהם, לא היה ספק שהבנקים היו מוסיפים את הסכומים שלא שולמו ל„חובות מסופקים".

אז — הוא מוסיף וטוען — באה ועדת הכספים ו„שברה את הכלים". בוועדה הוחלט להגדיל את מחיקת החובות בכ-100 מליון ש"ח, את חלקם של הבנקים בעוד 50 מליון ש"ח את השתתפות הספקים בעוד 30 מליון ש"ח,

ד"ר שמעון רביד. יש אשמים

ומהסוכנות עוד 20 מליון ובכך פרמה הוועדה את „הריקמה" עליה שקדה הוועדה.

אחרי החלטת ועדת הכספים הודיעו הבנקים שהם מבקשים את ערבות המדינה ולכך כידוע, האוצר מתנגד. את „הספקים", שהם „תנובה" ו„המשביר המרכזי", לא שאלה ועדת הכספים אם הם יכולים להגדיל את המחיקה — הם החליטו. „לסוכנות", הוועדה לא הקדישה תשומת לב, הם קבעו. מכאן התגלגלו הדברים במהירות, אין פתרון ואין הסדר, וכיוון שלא קיים וואקום העניינים יצאו מכלל שליטה במיוחד בתנועת המושבים.

ברגע שהותר העקרון, שמחזירים את החוב לפי כושר תשלום או לפי קריטריונים ארגוניים, יצרו העדפות של נושים והעמידו את רצון התשלום כפונקציה של לחצים פוליטיים והתארגנויות פרגמטיות. לכן אין פלא, שמושבים מתמוטטים ממש, שהשיווק המאורגן במושבים כמעט ואינו קיים. המושבים הפכו לשדות מרעה למשפטנים מתמחים, שמבטיחים לחברי המושב, כי יחלצו אותם ממצבם הקשה על-ידי „טריקים". השטח שורץ רואי חשבון פרטיים הנשבעים למושבניקים שיצילו אותם.

סחבת דחויה

לא פלא, שבגלל דחיית ההסדרים יש כבר פירושים להמלצות „ועדת רביד", שאין בינם לבין ההמלצות דבר וחצי דבר. בעוד שהמלצות ועדת רביד התבססו על המשך הערבות ההדדית בכל מושב, פירסם לאחרונה עו"ד אור ב„מעניה", בטאון איגוד המושבים של הפועל המזרחי, כי ההחלטה של האגודה לקבל עליה את ההסדר או לדחותו אינה מחייבת את החבר הבודד. כלומר, חבר שאינו רוצה בכך אינו מחוייב לקבל עליו את תנאי ההסדר, גם אם האגודה קיבלה החלטה להצטרף להסדר. ולהיפך, החלטה של האגודה, שלא לקבל את ההסדר, אינה מחייבת חבר שמעוניין בפרישת חובותיו על-פי התוכנית המוצעת. יתר על כן, גם אם האגודה החליטה על הצטרפות להסכם המסגרת, רשאי חבר שאינו מוכן לפעול באמצעות האגודה, להגיע להסכם אישי ישיר עם הבנק שבהסדר, על-פי התנאים שהבנק יציב בפניו.

ד"ר רביד פוסק, שאין הדבר כך. לדבריו, רק במושב שיותר משליש חבריו החליט על פירוק האגודה השיתופית, רשאי כל חבר בודד לנקוט בצעדים עליהם עומד עו"ד אור. הוא טוען, כי הסחבת והדחייה בביצוע ההסדר הביאו את המצב במושבים לכך שלא תהיה בהם אגודה שיתופית ושכל המציאות תשתנה.

במכתב ששיגרה ב-11.11.87 תמרה פנחסוביץ, ממונה בכירה על חקיקה במשרד המשפטים, לרשם האגודות השיתופיות, היא קובעת, כי רשם האגודות השיתופיות אינו רשאי לקבל הוראות או המלצות שיש בהן סטיה מההוראות והחוקים החלים על האגודה השיתופית ואין חבר יכול לצאת או לעזוב אותה כרצונו. היא גם מוסיפה, שלאור המצב במושבים, בו חברים מנסים לעזוב את האגודה השיתופית תפנה „מינהלת ההסדר" ובראשה אברהם סנפירי, ותבקש שינוי חוק תקנון האגודות השיתופיות במושבים. עד השינוי אין אפשרות לפעול בניגוד לתקנון האגודה.

לדברי ד"ר רביד, התוצאה החמורה ביותר שנובעת מהסטנות הממשלה בביצוע ההמלצות מהחלטות ועדת הכספים ומחוסר הבהירות שנוצר, היא התמוטטות השיווק המאורגן. הוא מרגיש, כי חברי מושבים רבים מאוד הפכו טרף לסוחרים זריזים, שקובעים להם מה לזרוע ומתי לקטוף ויש לכך השפעה מתמשכת שאיש לא יכול לחזות ולצפות.

חיים מרגלית

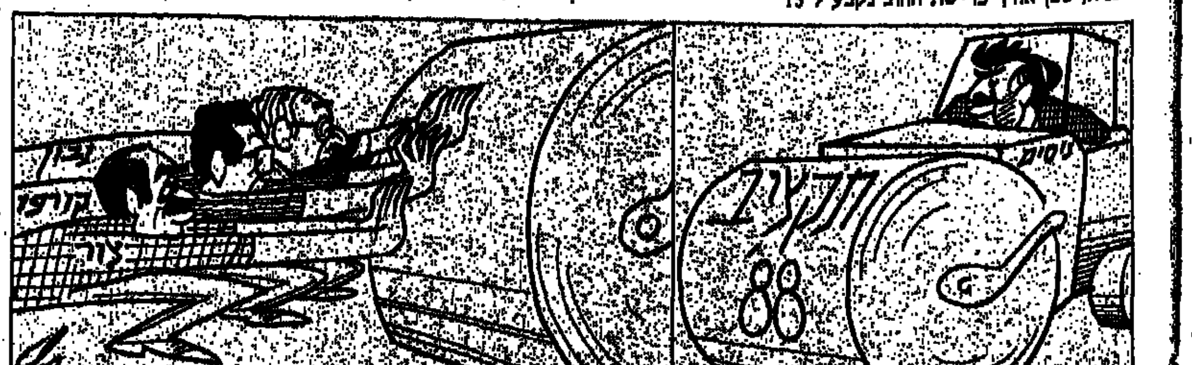

חדשות המשק

מחירי הבשר לתעשייה הועלו במפתיע ב-43%

מינהל הסחר הממשלתי של משרד התעשיה והמסחר העלה במפתיע את מחיר הבשר שבו משתמשים מפעלים המייצרים מוצרי בשר ונקניק, ב-43 אחוז, ופירושה המיידי של העלאה זו — העלאת מחירי מוצרי הבשר. כך טוענים יצרני הבשר, שפנו אתמול בדרישה לשר התמ"ס ולשר האוצר לפעול לביטול העלאת המחירים.

רפי נאמן, מנכ"ל מפעל „טיב" בטירת צבי, המכהן כיו"ר מועדון יצרני הבשר, מסר, כי מיום שני נקבע מחיר של 4.30 ש"ח לק"ג בשר תעשייתי, במקום 3 ש"ח לק"ג, והבשר לתעשיה מהווה בדרך כלל עד 60 אחוז מתוצר הגלם של המוצרים המוגמרים. לכן, טוען נאמן, העלאה זו צריכה לגרור התייקרות במוצרי הבשר.

דובר משרד התעשיה והמסחר מסר בתגובה, כי מדובר בהעלאת מחיר של חלק אחד בלבד של הבשר — הקשתית — שמהווה חלק קטן מהמכירות. לדבריו, המחיר של 4.30 ש"ח לק"ג היה בתוקף עוד מקיץ 85', אולם לפני מיספר חודשים החליט התמ"ס, בשל הצטברות מלאים גדולים, להוזיל את המחיר. לאחרונה, בעקבות ירידה בהיקף המלאי, הוחלט להחזיר את המחיר הקודם. לדבריו, אין כל הצדקה להעלאת מחירים של מוצרי הבשר, כיוון שהמחירים לא הופחתו, כאשר התמ"ס העניק הנחות ליצרנים.

אודי נחשון

העיצומים בבל"ל נמשכים

העיצומים בבנק לאומי נמשכו גם אתמול. לעיצומים בהם נוקטים עובדי החטיבה הבינלאומית של הבנק הצטרפו אתמול גם עובדי מרכז המחשבים, אשר האטו את קצב העבודה. סניפים שאמורים להיות פתוחים אחרי 12.30, נסגרו גם אתמול בשעה זו.

יו"ר ועד עובדי הבנק, לואי רוט מסר, כי בשלב זה לא חלה כל התקדמות במו"מ עם הנהלת הבנק, אשר מתמידה בסירובה לשלם תוספות שכר מעל 5 אחוזים. העובדים דורשים תוספות כפולות לפחות.

א.נ.

ביקורת חריפה על חוק מינוי דירקטורים

יו"ר דירקטוריון הבורסה לניירות ערך חיים שטסל, מותח ביקורת נוקבת על פרטים מרכזיים בתיקון שהוכנס השנה בפקודת החברות, המחייב על-פי חוק מינוי דירקטורים מקרב הציבור בכל החברות הציבוריות בישראל.

בהופיעו בפני כנס מיוחד של דירקטורים מהחברות המרכזיות במשק, שיזם ואירגן הפרופסור יוסף גרוס, אמר שטסל, כי המחוקק הישראלי טעה כאשר הטיל על שר האוצר לקבוע אמות מידה לגמול לדירקטורים מקרב הציבור. „החלטה זו היה צריך להשאיר במסגרת החברה. יצירת מצב, ששני דירקטורים יתחילו בקרוב לקבל כסף עבור חברותם במועצת המנהלים תביא להרחבת מספר הדירקטורים שיקבלו מהחברה גמול כספי. אם הייתי בטוח שזה יוסיף רצינות יתר לעבודת הדירקטוריון אזי המחיר אולי כדאי. אולם התחושה שלי היא שזה כסף שיצא מהחברה ללא תועלת מעשית" אמר שטסל.

יו"ר הוועדה הציבורית העוסקת עתה באישור הדירקטורים מן הציבור לחברות, השופט מ. נכט גילה, כי המגמה המתגבשת כעת היא שהגמול שיקבלו הדירקטורים מקרב הציבור יתחלק לגמול שנתי ולתשלום עבור השתתפות בישיבות הדירקטוריון. החברות תחולקנה לארבע קטיגוריות על-פי היקף ההון העצמי שלהן ולכל קבוצה יקבעו תעריפי הגמול האחיד והמשתנה. שר האוצר משה נסים אמור לחתום בימים הקרובים על תקנות בנושא זה ולהעבירם לאישור ועדת הכספים של הכנסת. על-פי החוק יכנסו התקנות לתוקף ב-9 בינואר. השופט נכט אמר, כי החוק שהתקבל בכנסת „נעשה בחיפזון רב" וכי הדבר היה בעוכריו. הוועדה, שהוקמה על-פי החוק, אמורה לאשר כ-1000 דירקטורים בחברות ציבוריות עד 9.3.88. הוועדה דורשת תצהירים מכל מועמד ומיו"ר דירקטוריון הממליץ על מועמד. לדבריו התצהירים הוגשו לא בהקפדה יתירה ובמקרים לא מעטים התשובות של המועמדים אינן מספקות.

חיים שטסל גילה עוד בדבריו, כי מאות אזרחים ישראלים פנו לוועדה והגישו בקשות להתמנות לדירקטורים ללא כל קשר להמלצות של חברות לצרף למועצות המנהלים שלהן דירקטורים מקרב הציבור, לדעתו, ההחלטה למנות דירקטור כזה לחמש שנות כהונה היא שגיאה קשה ואינה לטובת האיש או החברה.

הפרופסור גרוס אמר, בתשובה לשאלות הנוכחים, כי בארץ עומד להיווצר מצב, שבו בדירקטוריונים ישבו שני סוגי דירקטורים, כאשר אלה שיבואו מן הציבור יהיו מעין דירקטורים-על, „זו אבחנה לא בריאה, כאשר באותה מועצת מנהלים יהיו דירקטורים שיקבלו שכר לפי חוק ואחרים לא. יהיו דירקטורים שבתוקף חוק תהיה להם סמכות (בסיוע בית-המשפט) לגלות מסמכים ולקבל מידע על חברות בנות, אם והחברות אחיות-זכות שאינה מוקנה לדירקטורים הרגילים כיום. מנגד יצרו זכויות — יתר אלה ציפיות לאחריות גדולה יותר מצד הדירקטורים מקרב הציבור על כל המשתמע מכך", אמר פרופסור יוסף גרוס.

דיונים ברומא

■ נציגים בכירים של ממשלות ישראל ואיטליה יפגשו בשבוע הבא ברומא, כדי לדון בהגברת קשרי הסחר בין שתי המדינות.

הדיונים של שתי המדינות יהיו במסגרת „הוועדה הכלכלית המעורבת" לאיטליה ולישראל. לפי ההסכם בין שתי הממשלות נפגשים מידי שנה נציגים בכירים והם דנים בהגברת קשרי הסחר ביניהן. אשתקד היו הדיונים בירושלים והשנה הם יתקיימו ברומא.

החרסה משיש וזכוכית

מטילי זהב במשקל כולל של שישה מיליארד ומאתיים ושנים עשר מיליון אונקיות, המהווים את אוצר הזהב הדרום-אפריקני, הועברו ממרתפי הבניין הישן של הבנק הממלכתי ביוהנסבורג, לבניינו החדש — 32 קומות של שיש שחור וזכוכית.

בעוד המדינה נמצאת במשבר הפיננסי הקשה ביותר שפקד אותה מעולם, נחנך בנשף פאר ממלכתי בניין הבנק, המהווה מין התרסה על עזיבתם של בנקים זרים מדרום אפריקה בשנת 1985.

ביטול מתוך בטיחות

איר-קנדה ביטלה בשבת את טיסותיה, עקב שביתה של 8,500 מעובדי הרקע שלה, החברים באיגודים מקצועיים. החלו בשביתה, ביום חמישי שעבר, עובדים בסניף החברה בטורונטו ותוך יומיים הצטרפו אליהם עובדים במונטריאול, אוטבה וואנקובר.

פייר ז'ניאו נשיא החברה אמר, שאיר-קנדה החליטה על ביטול הטיסות מתוך הכרה מוכחה להבטיח את הבטיחות והאמינות של הטיסות. צוות מינהלי של החברה יטיס טיסות חרומות, כדי למנוע קשיים חריגים לנוסעים שלא יוכלו למצוא דרכים חלופיות לנסיעה.

הסולטן והכוכבניות

הסולטן של ברונאי כל-כך התאהב ברכישה החדשה שלו — מלון בוורלי הילס בהוליווד, עד שהחליט לסגור אותו לציבור ולהשתמש בו כבסיס שלו בלוס אנג'לס. הסולטן רכש את הארמון הוורוד באוקטובר ב-200 מיליון דולר.

ותיקי הוליווד חוששים שהתוצאה של צעדו זה של הסולטן תהיה הרסנית: אי-אפשר יהיה לאלץ את הכוכבניות שנהגו להשתכשך בבריכה של בוורלי הילס, להחשף בבריכה של אף מלון אחר.

אנטי יפאני ואיראני

סירובה של יפאן להצטרף לאמברגו האמריקני על נפט מאיראן, מרתיח את שר האנרגיה האמריקני ג'ון הרינגטון. גל אנטי יפאני חדש עלול לשטוף את וושינגטון. „יפאן מממנת את האוייב שלנו", טוענים האמריקנים. יפאן רוכשת 6% מצריכת הנפט שלה מאיראן, המהווים 15% מתוצרת האיראני.

לדעת הרינגטון, האייאתולה לא ינוח ולא ישקוט עד אשר ייכבש ירים חיוניים שהוא מקבל תמורת נפט. אם ימשיכו היפאנים בסירובם לסייע לארה"ב בחרם על איראן, הם יספקו במו ידיהם תחמושת לאותם גורמים בקונגרס, התובעים להטיל מגבלות על היבוא היפאני.

אזרחי סין כמתווכי מקרקעין

סין עומדת להקים ארבעה „בנקים למשכנתאות" בשבע-עשרה ערים, והיא תאפשר לאזרחיה לפעול כמתווכי מקרקעין, במסגרת תוכנית לרפורמות כלכליות מרחיקות לכת, יוקמו גם חברות השקעה ממשלתיות. כן יוטל מס בגובה בשיעור של 15% ויוטל פיקוח חדוק על האשראי, מקידים סיקים בנוקים את חדיר לעשות את המטבע.

ה„פרסטרויקה" ליישום

המנהיגות הסובייטית מתכוונת לחזק את ה„פרסטרויקה" — האסטרטגיה הכלכלית הסובייטית, עליה הכריז מיכאיל גורבצ'וב, ולהתחיל ביישומה בקנה מידה רחב. יועץ סובייטי בכיר הכריז בלונדון, כי יווצרו התנאים הדרושים לשגשוג התעשיה, ובכללם ביטול השליטה הכלכלית המרכזית, המרכאת את היוזמה, תינתן עצמאות למפעלים של יוזמה פרטית, והם יורשו להחליט על אופן השימוש ברווחים שלהם.

ניהול עצמאי, מימון עצמי ושיטת תמחור נאותה, יאפשרו קביעת מחירים ריאליים. מחירי התוצרת הסובייטית יבדקו תקופתית, כדי להבטיח שיוכלו להתמודד עם תוצרת מערבית בתחום המטבע המטורח היא, לעשות את הרובל למטבע הניתן להמרה בשוק הבינלאומי.

הלו, דלהי!

מלונות דלהי נתמלאו אנשי עסקים מחוזרים, שבאו מארצעים וחברות טלפון גדולות ברחבי תבל, עם היוודע החלטת ממשלת הודו לבדוק תוכניות להתקין טלפונים בכל אתר מכפריה של הודו, עוד במאה הנוכחית. משמעות ההחלטה היא — התקנה של יותר מ-16 מיליון קווי טלפון חדשים.

ל-760 מיליון תושביה של הודו יש רק 4.7 מיליון טלפונים, ושמונים אחוז מהם נמצאים בערים הגדולות. מרבית ההודים לא טילפנו מימיהם. המערכת הקיימת בהודו אינה מעודדת שימוש בטלפון, ניסיון לטלפן מכלכותה לדלהי כרוך בלא פחות משמונה ניסיונות, שלאחריהם משמיע המכשיר, כרגיל, צרצורים וצפצופים.

נפט טרי

יצרנית נפט חדשה עומדת להתחיל בפעילות בשבועות הקרובים. הרפובליקה הערבית של תימן תזרים מבאר במרכז הארץ נפט, אל מסוף בסאליף, על חוף ים סוף. לכמויות הנפט שיופקו בתימן לא תהיה השפעה על מחירי הנפט בעולם או על מעמד אופ"ק, אך תהיה להן תרומה חשובה לכלכלתה של תימן.

תהפוכות חריפות

תהפוכות הוול סטריט מתגמדות לנוכח מה שקורה בבורסה של מכסיקו. במשך השנה עד ה-5 באוקטובר עלתה הבורסה זו בקצב המהיר ביותר בעולם, ואז באה נפילה של 75% תוך חמישה שבועות. לאחר מכן זינקו השערים ב-26% ב-18 בנובמבר. [illegible]

פודל חביב או כלב שמירה

אני לא מניחי אמנם את ימי השביתה, יום ועוד יום ועוד יום. אך היו אלה ימים רבים מרי, וטוב לראות סוף סוף שוב את הפנים המוכרות. את לקחי השביתה ילמדו כנראה כל הצדדים, וקרוב לוודאי שיתנו דעתם בין היתר גם לאותם ההיבטים הבלתי ישירים שלה, תגובת הציבור, שגבלה הטעם בין אדישות לאיבה. אנשי הטלוויזיה יצטרכו כמובן לבדוק את עצמם ולא לחסוך בביקורת עצמית, אך נדמה לי, כי יותר מאשר מלמדת תגובת הציבור על הטלוויזיה היא מלמדת על הציבור, שאינו תופש נכונה את חשיבותה של עתונות ותקשורת חופשית, חושפת ומבקרת. אולי זה בין היתר משום שבישראל הציבור עדיין לא טעם טעמו של משטר שיש בו עתונות מטעם, המשרתת את השלטון. אלה רוצים כנראה כלב פודל חביב, ולא בכלב שמירה, שמטריד, מתריע ומרתיע. אין כל קושי בטלוויזיה צבעונית לצבוט כל יום את הלחיים, ולהציג רק דברים טובים וחביבים. אפשר תמיד למצוא כאלה, אך האם אלה ישנו את המציאות, האם ישפרו ויתקנו מחדלים ושגיאות? כמובן שלא.

יתכן גם, כי האדישות כלפי השביתה קשורה בעובדה, שלציבור היו מקורות אינפורמציה אלטרנטיביים. שהרי העתונות המשיכה להופיע, גלי צה"ל המשיכו לשדר, ולמלא כמיטב יכולתם את הצמאון לחדשות. צריך לראות כיצד יגיב הציבור כאשר כל התקשורת תשבות. האם גם אז יהיה כה שאנן.

אשר לצד הבידורי של הטלוויזיה, גם לכך נמצאו חלופות, בעיקר בתחנות השכנות. הערוץ השני, אשר כביכול ניתנה לו הזדמנות להצמיח כנפיים, היה אלטרנטיבה עלובה ביותר.

בקיצור, נעים לראות טלוויזיה ישראלית שוב במעולה, ויש לקוות, כי במאבקים הפנימיים שעדיין לא תמו בה, לא ינסו לפגוע במערכות המעולות דווקא, כמו החדשות, למשל, וישפרו ויגוונו את המחלקות שבהן יש מה לשפר, ובלבד שתהיה זו טלוויזיה מעניינת, מבדרת, ואפילו קצת פרובוקטיבית.

זה הזמן לאדם חכם בגנות הגזענות

רם עברון השכיל לעשות כאשר בנוסף להצגה הקצרה שבה פתח, לפני שהחל בשיחה המעניינת עם אבשלום-כורש אליצור, קרא באוזנינו גם כמה משפטים שכתב עליו, בפתח אחד מספריו, פרופסור גיורא שוהם. דברים נלהבים ביותר, המייחסים לאליצור גאונות.

האורח הצעיר הסתייג מהגאונות, והעדיף את המחשבה היצירתית. הישגיו האינטלקטואלים של אליצור מקבלים הדגשה מיוחדת כאשר שומעים את סיפורו האישי. הוא מעיד על עצמו, שהיה תלמיד לא טוב, התחמק מלימודים, היה מסוגר ובלתי מקובל מבחינה חברתית, והעדיף חיות על פני חברים. את לימודיו הפורמליים (הוא קיבל חינוך דתי) הפסיק בכיתה י', ואם הבנתי נכון היה גם מטופל טיפול נפשי, עד שהחליט ללמוד לבדו פסיכואנליזה ולטפל בעצמו. קרוב לוודאי שזה היה אחד הדחפים שלו לעסוק בלימוד ומחקר של הפסיכואנליזה.

הצופה שעקב בעניין אחרי השיחה של עברון („זה הזמן") עם אבשלום אליצור, ולא קרא את ספריו, התקשה מפעם לפעם להיות ממש „בראש אחד" אתם, במיוחד כאשר השאלות נגעו לדברים שהוא כתב בספרו „לפני ולפנים", והתשובות הרחיבו באותו נושא, אם לא קרא אותם בעצמו. אך מעבר להתרשמות מרעיונותיו בתחום הפסיכואנליזה, ואבחנותיו בין הדת המימסדית לאמונה הדתית, הרי יותר מאשר סתם בין השיטין אפשר היה לגלות חלק מהשקפת עולמו של אליצור, אשר באה אולי לביטוי החזק והאותנטי ביותר בנושא הגזענות ושנאת הזר. כאן לא הסתפק אליצור בתיאוריות, אלא הביע עמדה חד-משמעית הן לגבי שורשיה ומניעיה של הגזענות ולסכנותיה, ולא פחות מכך לגבי החובה להתמודד נגדה במעשים, וללא אפולוגטיקה. יותר מזה, העובדה שאפשר למצוא סימוכין אצל הרמב"ם או בכתבי קודש לגזענות ולאפליה ולפגיעה בגר ובזר, אינה צריכה לדעתו לשנות כהוראה לגבי אלה המאמינים, כי רוחו של האדם וזכויותיו האנושיות אינן נגזרות ממוצאו האתני או הלאומי, אלא מהיותו אדם. במלים אחרות, אליצור סבור כי בכל מקום שמבקשים לפגוע בזכויות ובחופש של אנשים, צריכים אותם הנוגעים לדעת, כי ימצאו במקום את מתנגדיהם. הוא הביא כדוגמה אפשרות של נסיון לפגוע במחנה פליטים ובתושביו ולגרש אותם, ואמר כי התשובה ההולמת היחידה היא להיכנס אל המחנה ולהתערבב בין תושביו כדי שאלה המבקשים לפגוע בהם יידעו, שקודם-כל יהיה עליהם לפגוע ב„אחיהם" היהודים. זהו אינו רעיון מקורי, אך יש לו צלצול מקורי, אולי בגלל העייפות, האדישות וחוסר העירנות של הרוב הדומם בעמידה על משמר ערכיה האמיתיים והבלתי ניתנים לחלוקה של הדמוקרטיה.

אכן, הדימוי של החזון איש, שבו השתמש בשיחתו עם בן-גוריון, על שתי העגלות הנוסעות במעלה, האחת מלאה והשניה ריקה, הוא דימוי מאלף. אלא שמבלי לזלזל בערכים ההומאניים של הדת היהודית, אין לשכוח גם את הסיגים, ובעיקר לא לבטל את המורשת של התרבות המערבית, אשר העמידה את רוח האדם ואת עקרונות החופש והשוויון בראש. ערכים אלה, שלא איבדו מטעמם, יכולים למלא יותר מאשר עגלה אחת, ולהתחרות עם כל עגלה שמעמיסים בה דעות קדומות, פחדים ושנאה ומיתוסים קסנופוביים, בשם הדת היהודית.

דווקא כאשר אבשלום אליצור כבר הפשיר מ„הטראומה" של חשיפה טלוויזיונית, ורעיונותיו שטפו וקלחו, נגמר הזמן שהוקצה לתוכנית. מבחינתי לפחות, הרי אילו היה המסר של אותה שיחה רק אותו ציטוט נפלא של הכומר הפרוטסטנטי, אשר כתב על האדישות ואי המעורבות בתקופה הנאצית, שאותו איני זוכרת במדוייק (כאשר פגעו ביהודים לא מחיתי, כי אינני יהודי, כאשר פגעו באיגודים המקצועיים לא מחיתי, כי אינני באיגוד המקצועי, כאשר פגעו בקתולים לא מחיתי, כי אינני קתולי, כאשר פגעו בי — לא נותר מי שימחה על כך), רק בקטע זה דייני. אך המיפגש עם אבשלום אליצור היה יותר מכך, כבחינת מיפגש „עיוור", שהאיר עיניים.

דודאים כסופי שיער

גם אני אהבתי בשעתו את „הדודאים", וחלק גדול מהרפרטואר הישן שלהם מתנגן ומושר בפי. ללא בעיות של אובדן הזכרון. די להזכיר את המשפט הראשון, והטקסט כבר רץ היטב. אבל זה כנראה קשור לתקופה מסויימת בחיים, והוא נכון לא רק לגבי שירי „הדודאים", אלא לכל הזמרים והלהקות של שלהי שנות החמישים וראשית השישים, שהיו תקופת שנות העשרה של חלק מאתנו. אפשר להניח, כי ילדינו, בני העשרה היום, יזכרו את הלהיטים העכשוויים, ואולי יתרפקו עליהם בעוד שלושים שנה.

התוכנית „חיים שכאלה" (החלק הראשון) הביאה את „הדודאים", במצב טוב, אם כי עם שער כסוף, וכמה וכמה חריצי קמטים. הזמן בכל זאת עושה משהו. גם הקולות שוב לא כפי שהיו פעם, אבל זה באמת לא כל כך חשוב.

עמוס אטינגר חסך „מהדודאים" ומאתנו את הבכיפה הסיגרתית של אירוח תוכנית, אל „הבלתי נודע", וממילא את הבעת ההפתעה המוכרת, ובל הכרוך בפתיחה מעין זו של התוכנית. גם הקולות המסתתרים מאחור לא הטרידו אותנו.

במקום זה שמענו סיפורים קטנים ואנקדוטות הקשורים בקריירה של השניים, והרבה שירים עם טעם של ימים שכבר חלפו. יוסף הדר גוזם קצת בהערכתו את תרומתם ההיסטורית של „הדודאים" כזמר הישראלי, אך אפשר בהחלט להתפעל מכושר ההישרדות שלהם, גם אם יהיה זה מוגזם לטעון, כי בכל אותן שלושים שנה שמרו על מקום בולט.

איננו יודעים, כמובן, מה מצפה לנו בחלקה השני של התוכנית, אך אם לשפוט על פי החלק הראשון ומה שהיה בו, הרי אפשר היה למצות את הנושא בתוכנית אחת. עוד כמה שירים ועוד כמה סיפורים, כבר לא קוסמו הרבה. לפעמים התימצות והריכוז עדיפים על פני אריכות יתר, שסופה לעיתים, מבין שני „הדודאים" גם היום ישראל גוריון לא איבד מהשאר והכשרון המנוח שלו. המליצות של אמרוסקי, שהיא טבעית אצלו, נשמעת ארכאית יותר מאשר השירים בני השלושים.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

מה שהיה פעם...

מאת גיורא מנור

„איך התחילה המדינה", אירוע בימתי בשיתוף הקהל, לתלמידי בית-הספר היסודי, מאת ובביצוע אלה גלילי-סקר, עפרון אטקין ותיירי וידר, הוא מסוג המופעים הפרובלמטיים למדי של תיאטרון דידקטי. כי איך מלמדים, בלי ללמד, ומרצים בלי להרצות?

את האולם הנחמד של בית-הספר לאמנויות ברחוב אוליפנט בתל-אביב מילאו זאטוטים רבים, כשסביבם מרחפות כמה מורות, שלא היתה להן עבודה רבה, כי הילדים ישבו בשקט, פרט למקרים בודדים של התפרחחות זעירה, ושיתוף-פעולה בחשק עם השחקנים.

הם ענו בהתלהבות על השאלות שנשאלו, והתברר, שהקטנים יודעים לא מעט על ראשית המפעל הציוני בארץ. הטקסטים גם לא לקו בפאתוס לאומני, והתייחסו בצורה חינוכית נבונה אפילו לשאלות לא פשוטות, כגון האם היתה הארץ ריקה מתושבים, כשבאו ראשוני החלוצים לארץ-ישראל. רק השמעת נאומו של בן-גוריון כמעין חיקוי לא מוצלח, פגמה ברמה הכללית.

נראה לי, שעודף תנועה, המוכר מהצגות מסוג זה, נובע מהתחושה, שיש צורך ב„אקשן" כדי לצוד את תשומת ליבם של הצופים הצעירים. אבל אלה מבחינים היטב בין שעשוע ושיעמום.

האווירה הנעימה, המצאות בימתיות חביבות, כגון בניית בית מחוטים, הקצב הקליל של הגשת הדברים, תרמו ליצירת תגובה נכונה.

עפרון אטקין, אלה גלילי-סקר ותיירי וידר ב„איך התחילה המדינה"

אסוציאציות פשוטות

מאת נפתלי עירוני

„על מבנה האטום" — יוצרות ההצגה: נועה לב, רותי קנר; מוסיקה: עמוס טרומפר; עיצוב במה: טלי לב, נועה, רותי; ייעוץ מדעי: ד"ר יוסי צפריה; משתתפים: עמנואל חנון, דורון ליניק, תמי קליין, צופית שמאן. בשיתוף עם סמינר הקיבוצים.

הצגה זו התכוונה להסביר, על-ידי הדגמה „אמנותית", מושגים מדעיים הקשורים למבנה האטום. מובן מאליו שהכוונה המוצהרת איננה בדיוק תואמת את שאיפתם האמיתית של היוצרים, שמנסים בהזדמנות זו לגלות קשר הדוק יותר בין המודל האטומי ליחסי אנוש. אין לשכוח שהמודל האטומי בנוי בעצם על-ידי האנשים, שמחפשים הסבר מסויים או השערה נוחה לעבודה המדעית. בתור שכזה יש בו סתירות וניגודים המזכירים את היחסים המתקיימים בין האנשים.

מבחינה זו מהווה הנושא הזדמנות מצויינת לעורר אסוציאציות, לשעשע ולעבור מה-לימוד היבש למחשבה מרחיקת-לכת. אך היוצרים היו צמודים מדי לתוכן היבש של הדברים, לעובדות המדעיות. האסוציאציות היו פשוטות והרבה מקרים — חסרות דמיון אמיתי.

בסופו של דבר הצופה — בין אם הוא איש מבוגר או תלמיד בית-ספר — לא מעוניין ללמוד על האטום בשעת ההצגה, אלא למצוא משמעות מורכבת יותר, הקרובה לליבו. השימוש באביזרים (טלי לב, נועה, רותי) במיוחד בכדורים, מעניין ויעיל. המוסיקה של עמוס טרומפר משלבת בצורה מוצלחת אפקטים קונקרטיים בתוך הליווי. הביצוע חי ומלא קצב.

מוסיקה

הרנסנס של הברוק

מאת מדי שני

מבצעים: טיירי שור, צרפת — צ'מבלו, מיכאל מלצר — חליל בארוק, מוזיאון חיפה, 21.11.87.

בתכנית: יצירות מאת באך ובניו המוסיקאים לצ'מבלו, לחליל וצ'מבלו אובליגטו ולצ'מבלו וחליל אובליגטו.

מעניין לשמוע ערב שכולו מוקדש למשפחה של מוסיקאים חשובים ומוכרים כמשפחת באך. רוב הקהל מכיר את הענק שבכולם, האבא יוהן סבאסטיאן באך. מיכאל מלצר, העורך של הסדרה, מנגן ומנחה, בחר לצרף עוד שלושה מבניו של באך: הבכור — וילהלם פרידמן, הבן השני קארל פיליפ עמנואל, הידוע מכולם, והצעיר יוהאן כריסטיאן. כל אחד מייצג תקופה אחרת והשפעות שונות, שהביאו לשינויים בסגנון הכתיבה. מהמסורת השמרנית של הבארוק ועד לרוקוקו הקליל, שהשפיע רבות על מלחינים בתקופה הקלאסית.

נגן הצ'מבלו האורח מצרפת טיירי שור, זכה השנה בפרס שני בתחרות הבינלאומית לצ'מבלו באמסטרדם. זהו מוסיקאי צעיר, בעל יכולת טכנית והישגים מוסיקליים מרשימים. מזמן לא שמענו נגינה מקצועית ברמה כה טובה בצ'מבלו. הדבר הורגש במיוחד בביצוע האורנמנטציה, בקישוטים הסגנוניים ובגוון הנגינה. הסולן ניגן סוויטה צרפתית בדו מינור מאת אבא-באך ופנטסיה במי-מינור מאת הבכור וילהלם פרידמן, והפגין את כשרונותיו וכישוריו האמנותיים.

החלק הקאמרי כלל שלוש סונטות לסירוגין לחליל וצ'מבלו אובליגטו ולצ'מבלו וחליל אובליגטו. משום מה, לא תמיד היה תיאום אופטימלי בין שני המבצעים בנגינת הצוות. עם זאת הביצוע כולו היה טוב ומהימן.

לסיום הערב הוסיף טיירי שור ריקוד מאת ראמו, גבוט עם דובל, וסיים ערב תרבותי ומהנה גם יחד.

פולקלור

מיוגוסלביה באהבה

„לאדו" — להקת הפולקלור מזאגרב

מאת עופר ניר

הגוש המזרחי מתחיל להתחמם. סדקים נבקעים בחומת הניכור שנבנתה מאז מלחמת ששת הימים. הפולנים כבר שלחו אלינו את „מזובשה" שלהם והרוסים שיגרו הנה את „אומסקי" מסיביר. עכשיו תור היוגוסלבים ו„לאדו", להקת הפולקלור מזאגרב, שתגיע ארצה לעשרה ימים והופעתה הראשונה תתקיים בתל-אביב, ב-8 בדצמבר.

פירוש המלה „לאדו" בניב הסלאבוני של השפה הסרבו-קרואטית, הוא „טוב", או „נחמד" או „יקר". הם, כך אומרים עליהם מומחי פולקלור בעולם, טובים מאוד. אשר לנדיבות ולעושר: מדובר בכ-50 איש, רקדנים וזמרים ונגנים, עם ציוד נלווה של תלבושות מקוריות, במשקל כולל של שלוש טונות.

„לאדו" נוסדה בזאגרב על-ידי פרופסור זוונימיר לייבאשויץ, תחילה כלהקת-בת של הרכב פולקלור ידוע אחר. הלהקה החדשה המכה, עד מהרה, לטובה יותר ופופולארית יותר ולמעשה, רואים בה את להקת-הייצוג של הפולקלור היוגוסלבי. פולקלור יוגוסלבי פירושו, לפי מומחה לנושא, יואב תראל, למעלה מ-200 אלף שירים, 40 כלי-נגינה מסורתיים ו-350 תלבושות, המיוחדות לכל חבל ביוגוסלביה ואף לכל כפר. כמובן שאף להקה אינה מסוגלת להציג את כל העושר העממי הזה, אך „לאדו" מנסה לעשות כמיטב יכולתה, בעזרת הרפרטואר המורכב שלה וחלק מאוסף התלבושות שלה, למעלה מאלף מהודר בתלבושות בעלות ערך היסטורי עממי, מקוריות או עשויות בקפידה עליונה. אגב „לאדו" אינה מסתפקת אך ורק בפולקלור של חבל קרואטיה ומציגה גם קטעים ממסורות אחרים ביוגוסלביה.

לבד מצוות המשתתפים, יש גם עתודות, עשרות זמרים ורקדנים צעירים, המתאמנים במסגרת הלהקה כדי להמשיך דור-המשך ל„לאדו", במטרה לרענן את השורות ולהביא לתחלופה בריאה.

זה אינו ביקורה הראשון של „לאדו" בישראל. היא היתה כאן בשנת 1961 ואז נתמקך סיורה הרבה מעבר למתוכנן, לאור התלהבות הרבה שגילה הקהל שלנו. ויש סלס, מי שטרח והביא אותם הפעם, ניהל משא-ומתן עם השלטונות ביוגוסלביה, משך חמש שנים, עד שניתן האישור. באמת לעשרה ימים בלבד ולכל חובבי הפולקלור בכלל והיוגוסלבי בפרט, „לאדו" בישראל יהיה מסוף השבוע הזה.

„לאדו" – תמו"מ נמשך חמש שנים

בעריכת יואב אביב

הקשר בין מכונית-מירוץ למכונית להמונים

במרוצי המכוניות השונים בעולם מושקע כסף רב, ומדובר בעשרות מיליוני דולרים שכל יצרן משקיע בעונה אחת. היצרנים קובעים כי פתרון הבעיות הקשות של מכוניות הראלי מסייע לייצר מכונית להמונים עם פחות תקלות וברמת אמינות גבוהה. המרוצים הם אבן בוחן ושדה ניסיון

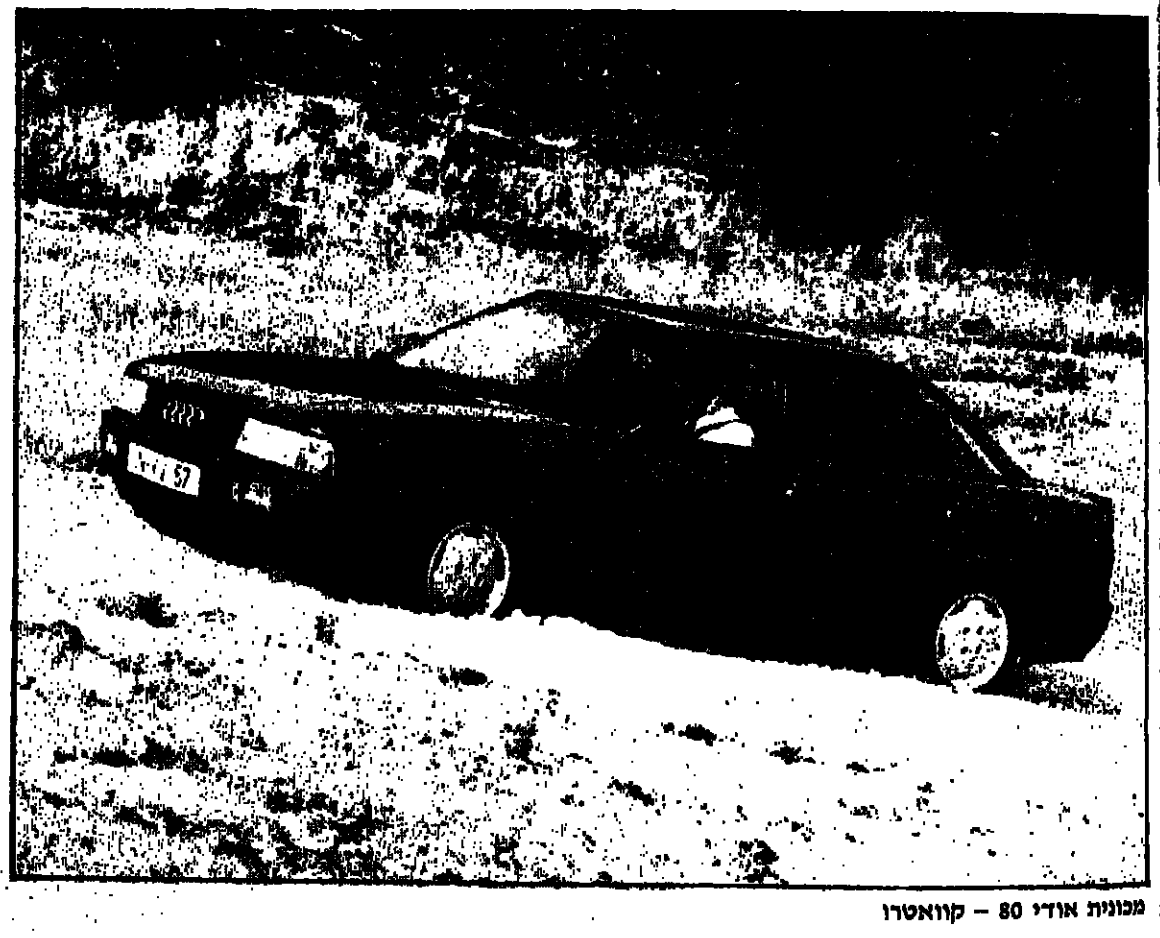

מכונית אודי 80 – קוואטרו

מרוצי הראלי, הפורמולה, הראלי-קרוס ודומיהם הם הצגות יקרות, אך למרות זאת נוטלים בהן חלק מרבית יצרני הרכב — אם ברמה לאומית ואם בבינלאומית. ההנחה המקובלת בין היצרנים היא, שמכונית מנצחת בשדה הספורט המאובק נמכרת טוב יותר באולמות התצוגה הנקיים וממוזגי-האוויר. אבל, נשאלת השאלה, מה מרוויח מניצחון זה מי שרוכש מכונית מנצחת, שבעצם ירדה מסרת ייצור רגילה. או במלים אחרות, האם הוא משלם רק בעבור הצורה החיצונית והשם, או שהוא רוכש בכספו גם משהו מן הסממנים הספורטיביים של המנצחת?

20 מיליון דולר

דבר אחד ברור: הסכום שמשלש הלקוח בתמורה למכונית שהוא רוכש אינו מכסה אך ורק את שכר העבודה ועלות חומרית, אלא אף את פעילותו הספורטיבית של היצרן. כמה בדיוק? שום יצרן, המריץ קבוצת מרוצים אינו שש לגלות. מדברים על כך שהבאת קבוצת פורמולה אל זירת המרוצים או נבחרת ראלי — אל שרות תבל עולה ליצרן כ-15־20 מיליון דולר, כאשר מלבד סכום זה הוא מצליח לגייס למאמץ מממנים (ספונסרים) שונים, המרימים תרומות נוספות, עד כדי 50 אחוזים מן ההשקעה שלו. סכומי כסף כאלה, די בהם, למשל, כדי לפתור בעיות חינוך או בריאות של מדינה כישראל...

שדה ניסוי

נשאלת השאלה: האם כדאי להשקיע סכומי כסף כאלה למטרות קידום מכירות וטיפוח תדמית בלבד? אומר דובר יבואן הונדה היפאנית לגרמניה: „הספורט המוטורי הוא שדה ניסויים נפלא". היפאנים יודעים, כי מכוניות סדרתיות מן המזרח הרחוק, המצוידות בארבעה שסתומים לבוכנה, הזרקת דלק ואיכויות נסיעה חדשות הגיעו לבשלות לא רק משום שנוסו בתנאי עבודה, אלא בראש וראשונה משום שהיה עליהן לעמוד בעומסים האדירים של המרוץ הספורטיבי.

ליצרן מכוניות הספורט הגרמני „פורשה" מסורת של פעילות ספורט מוטורית, המהווה שדה ניסוי מתמיד לפיתוח המכוניות הסדרתיות. אומר דובר החברה: „הספורט המוטורי מצעיד את התפתחות הרכב קדימה. פיתוח ערכי אירודינאמיות, מרכב קל, בלמי דיסקה, תגורות בטיחות, מבני צמיגים, ומנועי טורבו לתנועה יומיומית הושפע ב„פורשה" במישרין מן המכוניות המתחרות במרוצים".

ניצול מירבי

גם למחאות ידידי הסביבה הגרמניים, הדורשים להקטין את זיהום הסביבה, הנגרם מפליטת גאזי המכוניות יש לספורט המוטורי תשובה: „מטרת מרוץ מכוניות היא לנסוע מרחק גדול ככל האפשר עם כמות הדלק הקטנה ביותר האפשרית", אומר דובר „אאודי", שלה מסורת ספורטיבית המתחילה בסוף שנות העשרים של המאה. „על המנוע מוטלת המשימה לנצל את הדלק ניצול אופטימלי ולכן עליו לבעור בבעירה נקיה. התוצאה: המכונית מייצרת כמות זיהום נמוכה ביותר". „אאודי" הסיקה מפעילותה במרוצי הראלי השונים בשנים האחרונות את המסקנות המלאות ופיתחה, על יסוד ניסיון זה, סדרה שלמה של מוצרים, שהותאמה למכוניות היורדות מקווי הייצור שלה ובראש וראשונה אאודי 80 החדשה — הדגם הראשון של החברה, שתהליך פיתוחו התרחש בו בזמן כאשר מכוניות „אאודי" השיגו ארבעה תארים עולמיים במרוצי הראלי.

יישומים

מסדרת מוצרים זו ניתן למנות יישומים אחרים באאודי 80 ואלה פריטים בלבד, כאשר אין מדובר כאן על השפעת המרוצים על התפיסה הכוללת של המכונית:

* עיצוב תא הבעירה בראש הצילינדר של המנוע נלקח במישרין ממנוע המרוצים של „אאודי ספורט" כך מתאפשרת דחיסה גבוהה של התערובת בנזין-אוויר והבעירה — נקיה. ללקוח יש מכך תועלת ישירה, המתבטאת בחיסכון: צריכת דלק נמוכה.

* תגבורת טבעות הבוכנה במליסטר החד' נולדה אף היא במנוע המרוצים, והתוצאה: מבנה טבעות קל ושטוח יותר במנוע הסדרתי והגורם לפעולה דלת-תנודות ושקטה יותר של המנוע.

* גל הזיזים החדש של אאודי 80 הגיע אף הוא ממסלולי הראלי ומכנהו נועד למנוע את הבלאי הבלתי-רצוי של הדחיפים ההידראוליים, המכוננים אוטומטית את פעולת השסתום. שינוי זה מקטין בלאי ומאריך את חיי המנוע.

* קפיץ שסתום קלוף — המכונה כך בשל אופן ייצורו — הגיע גם הוא מן הראלי, הוא עמיד וקשוח בסיכוני מנוע גבוהים.

* התושבות הפלאסטיות לנחירי ההזרקה של הזרקת הבנזין האלקטרונית החליפו את אלה העשויות מתכת. בפיתוח ספורטיבי זה מבטיח התנעה חסרת בעיות.

* בלמים נטולי אסבסט, התורמים למניעת אסבסטוזיס, הועתקו לראשונה באאודי ממכוניות המרוץ שלה. כיום היו בלמים אלה לנחלת כל דגמיה וכן לדגמי החברה האם — „פולקסווגן".

מלבד אלה: מבנה חדש למערכת שיכוך הזעזועים של הסרן הקדמי, התורם לנוחות ובטיחות הנסיעה, הגנה על מערכת קירור המנוע ועוד ועוד. ב„אאודי" אין עוד ספקות באשר לתרומתה של הפעילות הספורטיבית: לא זו בלבד שהביאה לטיפוח התדמית הספורטיבית והצעירה של מכוניותיה, אלא שהעתיקה את חידושי שדה הספורט אל אולמות הייצור ואל הלקוח. אין תימה, איפוא, שמחלקת המרוצים של „אאודי" כפופה לאגף המחקר והפיתוח ורדהרל, הנהג הבכיר שלה, הכריז זה לא מכבר כי לא הניצחון הוא העיקר אלא עצם הפיתוח.

בית-ספר

אפילו: התנסות הקצרה והצנועה של צ'מפיון מוטורס ישראל יבואנית „אאודי" בישראל, מלמדת כי שדה הספורט המוטורי הוא בית-ספר חסר תחליף לטיפול ברכב. „מאז התחלנו להכין מכוניות למרוצי אשקלון", אומר אבי ברייאנט, מנהל הקבוצה, „למדנו להתגבר על בעיות אחרות במהירות ובקלות רבה: התחממות מנועים, הפסיקה, למשל, להיות אצלנו בעיה. יש דוגמאות נוספות, הלקוח שלנו הוא המרוויח הסופי מהשקעה שלנו במרוצים אלה".

סיאט מתחדשת בישראל

חברת „סעם", יבואנית מכוניות „סיאט" הספרדיות, חנכה מתקן הכנה ומסירה מרכזי חדש באזור התעשייה קרית-אריה בפתח-תקוה.

המתקן המשתרע על שטח של 12 דונם ישמש גם כמחסן ערובה בפיקוח המכס (בונדד) עבור כ-500 מכוניות. הוא נועד להכין ולמסור יותר מ-50 כלי רכב ביום. יאיר אנקורי, מנכ"ל „סעם", מסר כי סכום של יותר מ-500,000 דולר הושקע על-ידי החברה בבינוי ובהכשרת השטח, כדי שיוכלו להתבצע בו כל שלבי ההכנה של הרכב, כולל רישוי הרכב ומיתקון התוספות המבוקשות על-ידי הלקוח, כגון: מזגנים, מכשירי רדיו, כיסויים, מערכות אזעקה ואבזרים נוספים.

לנוחיות הלקוחות נבנה במתקן אולם המתנה מרווח וממוזג. מכירת מכוניות סיאט, במחצית הראשונה של 1987, הגיעה לשיא — 9 אחוזים ממכירות הרכב החדש במדינה. בממוצע שנתי מגיע חלקה לכ-7 אחוזים מכלל הרכב החדש שנרכש מאז 1983.

הישראלי מעדיף מכונית בצבע לבן

טרם הוברר אם מטעמי שמרנות, ריבוי התאונות המחייב תיקוני צבע רבים, או שמא תנאי האקלים הם הסיבה לכך, שהישראלי מעדיף את הצבע הלבן כצבע מכוניתו.

נתון זה עולה מסיכום צבעי המכוניות, שנרכשו בשנת הדגם 1987 בחברת צ'מפיון מוטורס — יבואנית פולקסווגן-אאודי בישראל. 26.5% מרוכשי המכוניות בחברה העדיפו מכונית לבנה. סיבה אפשרית אחרת להעדפה זו היא דגל מדינת ישראל משום שהצבע השני בפופולריות שלו הוא הכחול (21%). במקום השלישי בשיירת הצבעים נסע הבז' (11.5%) ולאחריה האפור (9.2%), הכסף המטאלי (8%), האדום (7.9%), הצהוב (6.5%), הירוק (3.6%) ואילו השחור זכה רק ל-2.3%. שאר הצבעים שנסעו הם תפוז, ורוד וחום.

כאשר הפרידו אנשי צ'מפיון מוטורס בין רכב פרטי למסחרי, התברר כי בקרב רוכשי המסחריות היה סדר הצבעים לבן, כחול, בז', אדום, צהוב, אפור. בקרב רוכשי הפרטיות: לבן, כסף מטאלי, כחול, אפור, בז', ירוק.

עוד התברר, כי 28% מן הלקוחות העדיפו לנסוע עם צבע מטאלי ואילו השאר — בצבע רגיל. מסקר דומה, שנערך בגרמניה, עולה כי הגרמנים דווקא מעדיפים אותה באדום (21.9%), אפור (21.6%) ואילו הלבן זכה שם רק למקום השלישי (20.5%). „אאודי" בגרמניה דיווחה כי הצבע האהוב על לקוחותיה הוא האפור ואילו „פולקסווגן" — אדום.

שחום – צבע לא רע

היה מנוע

מלפנים או מאחור

לעתים נדרש אני לשאלה מה עדיף הנעה קדמית או אחורית, במכונית. לא אעסוק כאן בסוגיות בשאלה זו, אך אבחן את היתרונות והחסרונות של שתי המערכות.

ההנעה הקדמית מאפשרת ניצול מירבי של המרחב הפנימי של המכונית. לכן מעדיפים אותה המתכננים בעיקר במכונית קטנה ובינונית. רעיון ההנעה הקדמית איפשר למעשה, יצירת סוג חדש של רכבי-מכונית קומפקטית, המצוידת במושב-אחורי מתקפל ודלת אחורית.

למערכת ההנעה הקדמית חסרון גדול והוא שהגלגלים המניעים את הרכב הם גם הגלגלים המכוונים אותה. לכן ניכרת היטב השפעת ההנעה על ההיגוי. ברכב בעל הנעה קדמית ממוקמת, בדרך-כלל, כל יחידת ההנעה בחלקו הקדמי של הרכב לפני תא הנוסעים. לסידור זה יש היבטים חיוביים ושליליים, לגבי בידוד תא הנוסעים מפני רעש הנוצר על-ידי יחידת ההנעה, רעש השיניים בחיבור הסופי אינו קיים כאן, אך כל פתח או חור במחיצה המבודדת, מהווה מקום מוצא להחדרת הרעש לתא הנוסעים.

ברכב בעל הנעה אחורית אין השפעה על מערכת ההיגוי, והגה המכונית ברכב זה היא טובה ונוחה. אך יש לזכור כי במערכת הנעה זו מורגשת לעתים תופעת „היגוי יתר". המתלה הקדמי הנפרד מקנה גם יתרון לרכב בעל הנעה קדמית על פני רכב בעל הנעה אחורית. להנעה קדמית כושר עבירות גבוה וכן נחשבת מכונית כזו לקלה יותר לשליטה, ביחוד בכביש רטוב. בעת שמדברים על מכונית עם מנוע בעל עוצמה גבוהה (מעל 200 כ"ס) יש עדיפות מוחלטת להנעה אחורית.

כושר ההאצה והאחיזה של רכב בעל הנעה קדמית עולים על אלה של רכב בעל הנעה אחורית, ביחוד כאשר הרכב נע בדרכים רטובות. במידה מסוימת נובע הדבר מתכונתו של הרכב בעל ההנעה הקדמית לשמור על כוון תנועתם של אופני ההיגוי. מצד שני בתנאי כביש יבש, טובה אחיזתו של רכב בעל הנעה אחורית, הדבר נובע בעיקר מהעובדה שמשקל הרכב פועל על הצמיגים המניעים, והרי משקלו של הרכב בחלק האחורי רב יותר.

יש לזכור כי כוח האחיזה של הרכב תלוי בין השאר, בגודל שבין משקל הרכב הפועל על הצמיג ובין מקדם החיכוך בינו לבין פני הדרך. יעילותם של הבלמים הקדמיים גדולה יותר ברכב בעל הנעה קדמית, בגלל העובדה שמשקלו של הרכב מוטה לחלקה הקדמי של המכונית.

ל. מושקוביץ

ערב כדורסל אירופי לנציגות ישראל: מכבי ת"א בהולנד, גליל עליון והפועל ת"א באיטליה, אליצור נתניה בנתניה

וילי סימס

לשכוח את ברצלונה וביתי"ר

אלופות

„לשכוח את ברצלונה ואת בית"ר תל־אביב. הערב משחק חדש ואחד החשובים של מכבי ת"א בבית הגמר של גביע אירופה. נשוואה דן־בוס היא אחת הקבוצות שעל הנייר ניתן לנצחה בחוץ. אני רק יכול לקוות כי קווין מאגי יטול חלק במשחק, עובדה שעשויה להקל עלינו" — כך רלף קליין מאמן האלופה הישראלית מכבי ת"א שתקיים הערב ב־9 (שעון ישראל) את משחקה השני במסגרת בית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

גם יתר שחקני מכבי ת"א ברעה אחת עם רלף קליין. מוטי ארואסטי ששיחק מספר פעמים באולמה של דן־בוס הנמצא על האי סרטוחנבוש ומכיל 3.500 מקומות ישיבה בטוח כי מכבי ת"א מסוגלת לחזור עם נצחון מהולנד.

שני שחקנים שהיו בעבר פאר הקבוצה ההולנדית קיס אקרבוים ויאן דקר פרשו מהקבוצה. כיום מככבים במרי האלופה ההולנדית (8 עונות ברציפות) פול תומפסון בעבר שחקן באנ.בי.איי. (קליבלנד קאבלירס) ורדיק, שניהם אמריקנים. כן מככבים בקבוצה ריימונד בוטסה, יוס קייפרס, הנק פיטרסה ורונלד סחילפ.

מכבי ת"א שערכה היכרות עם אולם המשחק רק אמש תפתח הערב בחמישיה ללא קווין מאגי. וילי סימס, מיקי ברקוביץ, דורון ג'מצ'י, גרג קורנליוס וקן בארלו. מאגי ישותף בהמשך אם המאמן רלף קליין ימצא לנכון לשתפו.

ההזדמנות הראשונה (ואולי האחרונה) לנצחון חוץ

מאמן האלופה, מכבי תל־אביב, רלף קליין, סבור שהערב ניתן לנצח את דן־בוס ההולנדית במשחק השני בבית הגמר בגביע אירופה לאלופות ★ מאגי הגיע להולנד, לא התאמן ולא יפתח בחמישייה ★ סיכוייו לשחק תלויים ב...תוצאה

המאזן נגד קבוצות ישראליות

דן־בוס, הולנד	נצ.	הפ.
מכבי ת"א	7	1
הפועל ת"א	—	2
הפועל ר"ג	—	2

מאגי הצטרף אתמול בשעות הערב לחבריו אך לא נטל חלק באימון הקבוצה. מאגי הגיע לאחר האימון המסכם של מכבי ת"א לקראת המשחק הערב וסיפר כי הוא מקווה ליטול חלק במשחק.

מאמן מכבי ת"א רלף קליין אמר שקווין מאגי יתלבש בכל מקרה ואם יהיה צורך הוא ישותף במשחק „אך לא בכל מחיר".

ישפטו במשחק מוטארד (בלגיה) והובר (אוסטריה). המשקיף יהיה קמבוריס (שוויץ).

להיות עליון בפזארו

זוהי תקוות כדורסלני הפועל הגליל העליון שיתמודדו הערב, לראשונה בתולדותיהם, ברבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע

מחזיקות

מאת יצחק ויסהוף

קבוצת הפועל הגליל העליון תעשה הערב ב־9 (שעון ישראל) היסטוריה כשתתמודד לראשונה בתולדותיה בשלב רבע גמר גביע אירופה למחזיקות גביע נגד הקבוצה האיטלקית סקבוליני פזארו.

מאמן הפועל הגליל העליון מולי קצורין סיפר אמש בשיחת טלפון כי שחקני קבוצתו דרוכים לקראת המשחק. אתמול ערכה הקבוצה שני אימונים באולם המשחק וכל השחקנים גילו כושר משביע רצון.

„את הקבוצה האיטלקית ראיתי בשידור שהיה בטלוויזיה המקומית. הקבוצה נראית מצוין. הם ניחנים בחוסן גופני יוצא מהכלל וכוכבם הוא גרג באלארד (2.06) ששיחק בעבר בליגת האנ.בי.איי. בקבוצת וושינגטון בולטס. כמו כן מרכז את הקבוצה אלכסנדר פטרוביץ' אחיו של דרזן. יחד עם שניים אלו משחקים בקבוצה הכין לאומיים מאניפיקו (2.06) וקוסטה (2.11). מי שמפתיעים אותי הם הוותיקים זמפוליני וגראציס. זוהי קבוצה מצויינת ואני יכול רק לקוות לטוב" אמר קצורין.

הפועל הגליל העליון תבסס את משחקה על שחקני הקו האחורי שלה המצטיינים כיר טוכה, נדב הנפלד, ברד ליף ודרכו ויין פרימן ינסו לשמור את קבוצתם בתמונת המשחק ע"י קליעות מרחוק. גבוהי הגליל טרי מרטין, עופר פליישר ואבי מזרחי יאלצו לתת את כל שיש להם כדי לצאת בכבוד מהמאבקים נגד ענקי פזארו.

במשחק ישפטו קורליוס (יוגוסלביה) ומלינבלאו (צרפת). המשקיף יהיה ביסקובסקי (פולין).

המאזן נגד קבוצות ישראליות

סקבוליני פזארו	נצ.	הפ.
הפועל ר"ג	—	2

ברד ליף

להסתדר מול ענקי פזארו

לא לקלקל המאזן הבינלאומי

זוהי התוחלת של צבי שרף, מאמן אליצור נתניה שתארח את מונאקו הצרפתית ברבע־גמר גביע קוראץ ★ אגב, מונאקו גברה בליגה על אורתז

המאזן נגד קבוצות ישראליות

מונקו, צרפת	נצ.	הפ.
הפועל ר"ג	1	1

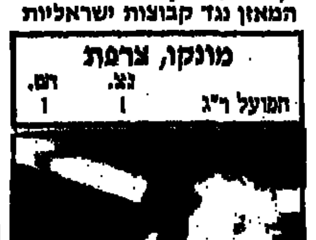

צבי שרף

זקוקים לקהל אוהד

קוראץ'

מאת דוד בכר

אליצור נתניה סיימה אמש את הכנותיה לקראת המפגש הראשון עם מונאקו הצרפתית, הערב ב־8 בנתניה במסגרת רבע גמר גביע קוריץ'.

מהקבוצה הצרפתית שהגיעה לארץ כבר ביום ראשון ייעדר כוכבה ביל ג'ויל ויליאמס שלא הורשה לשחק בגלל אורחותו הכפולה.

מאמן מונאקו ביל סויק צופה משחק קשה בנתניה ולדבריו תתקשה קבוצתו להציג את משחקה המהיר באולם צר המידות בנתניה.

„על אליצור אני לא יודע הרבה" אמר ביל סויק והוסיף: „אולם גם כך הבית ברבע הגמר קשה מאוד וסיכויינו לתפוש את המקום הראשון קלושים".

בקבוצה הצרפתית משחק פיליפ זניאל בן 24, שחקן נבחרת צרפת. שני זרים של מונאקו הם ג'ים טומפסון שחקן ציר אמריקני לבן בן 23 שגובהו 2.07 מטר ורוברט סמית, רכז שחומיעור, בן 23 שגובהו 1.97 מטר. סמית שיחק שבע עונות באנ.בי.איי.

מאמן אליצור צבי שרף הביע תקוותו שקבוצתו לא תקלקל את מאזנה הבינלאומי עד כה ותנצח הערב את מונאקו.

„מונאקו קבוצה בעלת סגנון משחק מהיר. אסור לזלזל בה וחשוב לזכור שמונאקו ניצחה בליגה הצרפתית את אורתז 85:86 אמר שרף שמבקש מהקהל הנתנייתי לא להפסיק לעודד את הקבוצה במשך 40 דקות המשחק. „אנו זקוקים לקהל רועש וחם כדי לנצח" הוסיף שרף.

אליצור תפתח עם גברסון, גורן, מייר, לוקהה וויטמן.

ישפטו קפליני מתורכיה וג'ונס מאנגליה.

רוט־שחמורוב החמיצה מדליה

מאת יוסף חכם

פציעה קשה של האצנית אסתר רוט־שחמורוב מנעה ממנה אמש השתתפות בריצת הגמר וזכית ראוית במדליה בריצת 100 מטר לנשים במסגרת אליפות העולם לוותיקים באתלטיקה קלה שנערכה במלבורן שבאוסטרליה.

אסתר רוט, שהרף פציעתה ואי יכולתה למצות את מלוא הפוטנציאל שבה, קבעה במוקדמות את הזמן השלישי בטיבו 12.83 שניות. היא קיבלה בעצב את קביעתו של רופא האליפות שאסר עליה השתתפות בשלבי הגמר, עקב קרעים בסיבי שריר רגלה השמאלית.

במקום הראשון בגמר הגיעה אתלטית מקומית שקבעה כיום 12.65 שניות, במקום השני נקבע זמן 12.85 ושלישי 13.00 שניות.

לזכות במה שאבי לא זכה

נבחרת הכדורגל של ישראל שלא ניצחה נבחרת לאומית בתקופת מיליאנקו מיחיץ מקווה לעשות זאת היום מול מלטה במשחק שמוקדש לאבי רן ז"ל ★ המשחק ב־6 בערב בקרית־אליעזר ★ הופעת בכורה לירון פרסלני באיצטדיון בן גדל ★ הקפטן מלמיליאן: „נעשה הכל לכבד את זכר אבי"

מאת ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל תתמודד היום ב־6 בערב עם נבחרת מלטה. יהיה זה משחק ביקראציי לזכרו של שוער הנבחרת בעבר אבי רן ז"ל.

תחת הרושם של התבוסה הנבוכה 5:0 מול נבחרת אייר בחודש שעבר ברבלין, ינסו בחוריו של מיחיץ לזכות סוף סוף בנצחון בינלאומי ראשון מהדרכתו לאחר ארבעה הפסדים ותיקו אחד במרוצת 14 החודשים האחרונים.

הנבחרת הלאומית קיימה אתמול אימון מסכם ברמת־גן לקראת המשחק היום. שני כדורגלנים לא נטלו חלק באימון זה: אלי כהן מהפועל תל־אביב ששוחרר על־ידי המאמן עקב פציעה ואלי דריקס ממכבי תל־אביב שקיבל זריקה מרופא הנבחרת מארק רוסנובסקי כדי להכשירו למשחק היום.

ירון פרסלני, בלם הפועל כפר־סבא, יערוך היום הופעת בכורה בנבחרת הלאומית לאחר שנקרא לנבחרת לפני שבוע בלבד. גם חברו לקבוצה אלי יאני יפתח בהרכב כחלוץ הקישור.

שינוי נוסף יהיה בעמדת המגן הימני שם ישחק יהודה עמר על חשבונו של אבי כהן מבית"ר ירושלים שאיבוב.

המאמן מיליאנקו מיחיץ' לא מזלזל כלל בנבחרת מלטה. „זו נבחרת שיוצרה במשחק הלחימה במשחק זה יש רק לנו מה להפסיד שלא כמו במשחקים הבאים מול בלגיה, אנגליה וצרפת שם נבחרת ישראל לא פייבוריטית" אמר המאמן.

מיחיץ' סיפר אתמול שהוא מתכוון לזמן את „תגולים" אלי אוחנה, אבי כהן ורוני רוזנטל רק לשלושת המשחקים מול בלגיה, צרפת ואנגליה.

אורי מלמיליאן, קפטן הנבחרת, מתייחס למשחק מול מלטה: „לא צריך להקל ראש במשחק זה. צריך לקחת את המשחק ברצינות ולזכות בנצחון". על אבי רן אמר: „זו אבידה לנבחרת ונעשה הכל לכבד את זכרו בנצחון על מלטה. אבי היה ספורטאי ואדם נהדר".

במשחק ניתן יהיה להחליף 4 שחקנים בכל קבוצה. השופט יהיה אריה פרוסט וקווניו התיקנים יאיר טיליגנר (במשחק אותרו לפני יציאתו לחופשת פרישה) ויוסף דיאמנט.

● הרכב נבחרת ישראל: גינצבורג, עמר, פרסלני, שמעונוב, קלינגר, מלמיליאן, דוידי, יאני, ציבריה, ברוילובסקי, דריקס.

כל ההכנסות למשפחת רן

מאת ראובן חנניה

התאחדות הכדורגל החליטה ביחד עם השחקנים והאיגוד כי כל ההכנסות ממשחק זה יועברו למשפחת רן. משחק כזה לא התקיים עד היום בתולדות הכדורגל הישראלי וזו הזדמנות להביע ולתמוך במשפחת אבי רן שנגדע בדמי ימיו.

אתמול, בתום האימון המסכם של הנבחרת, בישר הקפטן הישראלי אורי מלמיליאן כי כדורגלני הנבחרת יתרמו למשפחת רן את הכסף שמגיע להם עבור האימונים והמשחק מול מלטה.

הסכום מוערך בכ־2500 שקל.

הכדורידנים הערב מול שווייץ

מאת יוסף חכם

נבחרת הכדוריד של ישראל הגיע אתמול אחר הצהרים לטורבגיה ואמש ערכה בה אימון ראשון לקראת משחקה הראשון הערב מול נבחרת שווייץ במסגרת טורניר הקטגב.

קוראץ'

מכבי — דן־בוס בסינרמה

הטלוויזיה, ואפילו לא הרדיו, לא ישדרו הערב את משחקה של אלופת הכדורסל — מכבי תל־אביב — עם דן־בוס ההולנדית ואולם מי שבכל זאת חפץ לראות את המשחק יוכל לעשות זאת מעל מסכים בסינרמה.

ההצלחה הכלכלית משידור הדרבי התל־אביבי מעל מסכים בסינרמה הניעה קבוצת מארגנים לצלם גם משחק זה.

צופים לקהל אלפים שיבואו לחזות במשחק.

ריבה ולואיג'י מרזורטי

אלו רק שניים מהשמות שיעשו הערב צרות להפועל תל־אביב בבית רבע־הגמר בגביע קוראץ' ★ לקאנטו יש גם שני אמריקנים שיחד מתנשאים לגובה 4.17 ס"מ ★ ויינקרנץ: „התשובה שלנו תבוא על המשטח". חלוואי

המאזן נגד קבוצות ישראליות

ארקטונס קאנטו	נצח.	הפ.
מכבי ת"א	4	7
הפועל חיפה	—	2
אליצור נתניה	—	2

עמוס פרישמן

לשחזר היכולת מהדרבי

אנטונלי ריבה (194), פייר לואיג'י מרזורטי, האמריקנים דן גיי (2.07) והנק טרנר (2.10) יחד עם הבין לאומי בוזה (2.04) והמאמן קארלו רקלקאטי, מרכיבים את קבוצת ארקטונס קאנטו שתפגוש הערב באולמה (9 שעון ישראל) את הפועל ת"א במשחק הראשון במסגרת בית רבע גמר גביע קוראץ'.

קבוצת הפועל ת"א שהגיעה שלשום לקאנטו, ערכה אמש אימון אחד באולם המשחק. התל־אביבים התאמנו בשעות הערב המאוחרות וכל השחקנים גילו התלהבות רבה ונחישות באימון.

יו"ר המשלחת התל־אביבית דני קורן סיפר אתמול כי מאמן הקבוצה משה ויינקרנץ שחוה בקבוצה האיטלקית מנצחת את אליברט ליבורנו (84:87) הסביר לשחקני הקבוצה כיצד יש לסגור את שחקני קאנטו כאשר הבעיה תהיה הרכז פייר לואיג'י מארזורטי הקולע היטב מבחוץ.

„אני לא רוצה לדבר על האיטלקים. התשובה שלנו תבוא על משטח הפארקט. חשובה לנו התוצאה במשחק הראשון בבית רבע הגמר כיוון שזה משחק מפתח להמשך הרבעה" ציין קורן.

מזג האויר הגשום והקריר אותו פגשו הישראלים בקאנטו, לא השפיע עליהם אתמול כשיצאו לטייל בעיר.

החמישיה הפותחת של הפועל ת"א תהיה אותה חמישיה שנה משחקת הקבוצה בליגה: עמוס פרישמן, ג'ונתן דלול, לינטון טאונס, קארל איימוס ולאוואן מרסר.

במשחק ישפטו גאורג (מערב גרמניה) וסונקרניץ (פולין). המשקיף יהיה האברד (אוסטריה).

הנהלת איגוד שופטי הכדורסל התכנסה והחליטה

רמות וזילברברג הושעו

שני שופטי הכדורסל, הבין־לאומי, יצחק רמות ועמיתו אריק זילברברג, ששפטו במשחק השער רוריה שבו גברה האלופה מכבי ת"א על ביתי"ר ת"א 80:92 לא ישובצו במשחקים הקרובים בליגה הלאומית בכדורסל.

הנהלת איגוד השופטים התכנסה אתמול והחליטה על צעד זה. „אין משחק שאין בו מבקר ולאחר כל משחק נמסר דו"ח ושופט יודע שאם הוא מקבל ציון נמוך הוא יורד כיתה.

לאחר שהתקבל הדו"ח של המשחק שהיה ביום ראשון בין מכבי לבית"ר ת"א והשופטים, שאחד מהם הוא בין לאומי, והם קיבלו ציון נמוך מהממוצע הוחלט להורידם כיתה" כך אמר יו"ר איגוד השופטים עמוס שפירא לאחר ישיבת האיגוד.

בשיאות איגוד הכדורסל שהתכנסה אתמול החליטה לקיים בקרוב דיון יחד עם איגוד השופטים על המתרחש בליגות ובישיבה זו ישמעו השגות ומענות.

מטה־אשר — בת־ים 0:3

● כדורעף

מאת מטי חביב

אלופת הכדורעף, קבוצת הפועל מטה־אשר, הדסה אמש גם את הפועל בת־ים 0:3 והשלימה בכך סיבוב משחקים שלם ללא הפסד.

55 דקות הספיקו למעופפי מטה אשר כדי לנצח 3:15, 8:15, 9:15.

כחיפה גברה מכבי המקומית על א.ס. רמת־השרון 0:3 והעפילה למקום השמיני המבטיח השתתפות בפלייאוף העליון בתום העונה.

התיפנים לא נוקשו למאמץ וניצחו 2:15, 8:15, 10:15.

שני המשחקים השלימו את הסיבוב הראשון.

טבלת הסיבוב הראשון

1.	הפ. מטה־אשר	1־33	22
2.	הפ. קרית־אתא	7־31	21
3.	הפ. המעפיל	12־26	19
4.	הפ. כפר־סבא	15־27	19
5.	הפועל בת־ים	15־23	18
6.	מכבי פתח־תקוה	21־19	18
7.	הפ. רמת־אביב	22־20	16
8.	מכבי חיפה	26־16	15
9.	הפועל שריד	28־14	15
10.	איגוד עירון	30־13	13
11.	הפועל העוגן	30־6	12
12.	א.ס. ר. השרון	31־6	12

הנחמה במסטרס ב"ים: הנשים

● טניס

מאת יצחק אשל

בינו מרנשטיין נוצח אתמול בשלב חצי הגמר של המסטרס הסבב הבינלאומי בטניס המתקיים בירושלים.

מרנשטיין נוצח ע"י האמריקני צ'יפ הופס 7:6, 6:2. הוא יתמודד היום אחר הצהריים מול השבדי קוני פלק. פלק העפיל לגמר לאחר שניצב המדורג מספר 1, דק פיליפס פלוריאן מצרפת מתח שריר בביטנו התכב. נמנע ממנו להמשיך להתמודד לגבוה שהוליך במערכה הראשונה 0:1.

ווילאם סון מארה"ב והם יתמודדו בגמר מול ביילי ווילסון מאנגליה.

בתחרות לנשים ע"ש ונסה פיליפס העפילה אילנה ברגר לגמר לאחר שגברה על הצעירה מהונגריה גרסה שמידט 6:2, 2:6, 3:6. היא תתמודד מול ריליה סריאץ שגברה על יעל מגל 6:7, 1:6.

ברגר העפילה גם לגמר זוגות נשים יחד עם ריקט בנימין. השתיים ניצחו את הגיות אחוזה וסופי רפאל 6:3, 6:2 בחצי הגמר השני גברו רמקה מגרמניה וחולנד על מדי דרוש והאל 6:4, 6:7. יעל סגל נפצעה ופרשה. הצמד הישראלי נוצח ראשון בשלבי זה.

היום אחר הצהריים יחלו משחקי הגמר במרכז הטניס בירושלים.

בתחרות לחנות ניצחו קלסינגה

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

(כ) — כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה.

08.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 08.05 שעת כושר. 08.15 ארץ מולדת — ממשבר להתעצמות (כ). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע — יסודי — תנועות בבע"ח פשוטים. 09.20 אנגלית ו'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע — ה"ד — על הדם 1970־170 (כ). 10.30 הגיל הרך — ספרר נתמר — ספרים הם חברים. 11.00 חשבון ו' — רווח של קטטיין פיל. 11.15 אנגלית — יא"יב - Hello israel Science and music.

11.30 מושגים ביהדות — פתיל התכלת (כ). 12.00 אנגלית ה'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע — על יסודי — האבולוציה 5 — יוסי גומלין והמוצא ההתפתחותי. 13.30 גאוגרפיה כללית — הוריקן, טורנדו וסוגי מזג אוויר. 14.00 עד כאן — רצף דפי הטלטקסט. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: תכניות לימודים — הצג, המרכז — מחשבים בחינוך. 15.00 טוב מוכי הגמר — הצלת העטלפים הגמים — העטלפים בסכנה מפני הרעלה ויש להעבירם למקום אחר. טרכוטב מוצא דרך איך להעבירם מבלי להעירם משנת החורף. 15.25 על רוצאים ואחיות — פרק שישי — כוכב תפוס — כוכב פופ מאבד את קולו ומאשמו בכיה"ח. כל הצוות נסער, להוציא את האחות הראשית שאינה מעורבת במתרחש מחוץ לכיה"ח. אך היא מגלה שזהיים אינם סתם עוברים על פניה אלא בכל זאת יש לה תפקיד חשוב בחיים. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאתיים שניות לרשות הדואר — דפי מידע טלטקסט. 16.00 גברת פלפלת. 16.10 שביל באמצע שביל בצד - טיול השבוע — פרק קנדה. יאצק מבקר בקיבוץ גזר ובחל גור הסמוך. המסלול: אחרים ברוחי פרק קנדה ולודו. בהדרכת ספי בן יוסף. 16.20 מיצוחים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש — מנחה גדעון רייכר. 17.30 עולמו של הולט דיסני. 20.00 „רוח הארץ" — קולות ומראות מרחבי הארץ והעם על יהודה — תימן. 20.30 תצפית — „זמן, מרחב ואיינשטיין" — סרט על תורת־היחסות של אלברט איינשטיין. 21.00 „מבט". 21.30 „מוקד". 22.05 סרט קולנוע — „סליחה, טעות במספר". מותחן קלאסי עם ברברה סטויק וברט לנקסטר. 23.50 מבט של יום. 24.00 חדשות.

ערוץ 2

18.30 — — הרפתקאות הדבורה מאיה — סדרת הנפשה לילדים. 19.00 — אילנית בהופעה. 20.00 — אוטקים רחובים (פרק ג'). 21.00 — סוף 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 „צלילי בוקר". 07.09 „בהאזנה נינוחה". 09.00 „קונצרט בוקר". 11.57 „מינת השיר". 12.00 „אמנים באולפן" צציליה פרנצ'סקוני — חליל, יונתן זק — פסנתר מוצארט: סונטה במי מינור, ק. 304 דביאק: סונטה במי במול מג'ור האלפטרו „דבלהי" לחליל סולו כהם: פנטסיה על נושאים של שוברט אופ. 21. 13.05 „כהאזנה נינוחה" הנדל: סויטה לצ'מבלו מס' 7 בסול מינור קוונץ: קונצ'רטו בסול מג'ור לחליל, כלי מיתר וקונטינואו ק.פ.ע, בארן 12 קטעים קצרים לי"ב חלילים, 2 כנורות קונטינואו ברהמס: ולסים על שירי אהבה בגירסת המלחין לתזמורת אופ. 52־56 בטהובן: מבחר שירים שופף שתי מורקות כמה מינור, בלה מג'ור. 15.00 „מוסיקה ויוה" „הגוון השמאלי" משטאקהאוזן אל סובוטניק ואדמס קלאסיקה של המאה שלנו תכנית שלישית בסדרה. 16.00 „קונצרט מוקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור". 18.00 „שעה עם...": סטטנה 18.55 „מוסיקה אהובה עליכם" מנדלסון המתיחה „לחלום ליל קיץ" בטהובן קונצ'רטו ברה מג'ור לפסנתר ולתזמורת אופ. 61 א' (ע"פ הקונצרט לכנור). 20.05 „אינטרלוד" — רצף מוסיקלי. 20.30 אורטוריה הנגרי „המלך דוד". 23.00 „מחורי יצירה" שירים של מאהלר המוסיקה הקאמרית של שנברג.

רשת א'

07.30 „רדיויקלי". 08.05 „תנוה" — עם בני הגרל. 09.05 „טלרדיו" — שיחת מידע למאזינים. 10.05 „שירויקי" — מתולות ושירים משלנו. 11.05 „מניני בוקר" — מגישה גדעון הדר. 12.05 „מעורב ירושלמי". 13.00 חדשות התוכניות באנגלית. 13.30 חדשות והתכניות בצרפתית. 14.05 „בראש צעירי" — מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 „האוניברסיטה המשודרת". מחזור 23. 16.05 „מועצים" — עם תורה ושבר ותעמם „מן כביעה מורקיה" משתתפים: ר'חר יוסף מרט — גיאולוג ה"ר גיורא זמן — פילוסוף. 17.10 „צבעי השמש" — והקסם: „שירי עמים". 18.05 „פינות עירי" — משירי עמי לחוזי דוזי ומסורת. 19.05 סיכום החדשה היומית. 19.30 שירותים לעולים. 22.05 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 „הבוקר הזה". 08.05 „עושים עניין" — עם צבי גוית ושלום קיטל. 09.05 „ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי. 10.05 „כל צבעי הרשת" — מגזין יומי. 12.10 „אלראלו" ב"ביתי" — עם אהוד מנור. 13.05 „בוקר היום" — הרשת והמעונים. 14.05 „לראות או לא לראות" — יומן הרשות לתרבות ולאמנות. 14.30 „בת צחוק" — הורי והשיר. 15.05 „שירים ושיחות". 15.55 „קראתי טפר" — קוראים מגלים. 16.05 „יומן בלבלה". 16.30 „על ספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה.

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות. 05.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.00 אות פתיחת השידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת — המתיו בשירה העברית — הרגם השלילי בשירה העברית. מרצה: ד"ר דוה ברפורת. 06.30 מקומם עין — התרשות הראשונות של היום עם פנינה נתיבבי. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית עם מיכה פרידמן, אילנה דיין ויעל רדן. 09.05 אילת כוכר — עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה — עם אורלי יניב. 11.05 גבוה לעכשיו — עם רפי רשף. 13.00 מבוק ידיעות. 13.05 אחר אחר — עורכת ומגישה שירה גרא. 14.05 רז רה יומי — עם דני קרפל ודובי לנץ. 15.05 שירים לתג — עם ארז טל. 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.54 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל — עם רן שילון, יעל דן וגנצי סכיר. 18.05 יעד משודר — מגאזין גל"צ לענייני צבא ובטחון. עורכים ומגישים: יצחק טוניק ויוסי עבאורי. 19.00 מבוק ידיעות. 19.05 שירים מבאן — שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 שאלות אישיות — יעקב אגמון משוחח עם השר עזר ויצמן. עורך: ספי רכלבסקי (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — המתיו בשירה העברית — הרגם השלילי בשירה העברית. מרצה ד"ר דוה ברפורת. 22.05 הרבש ועל הכיפאק שירים מהתרה"ה אוהבים. עורך: מאיר לוטאני. 23.05 עשרים וארבע — היום שהיה — עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות — עם מר אבי רן — מרצה בחוג לפילוסופיה באוני ת"א. מסיקה ענת גלמן. 00.05 ציפורי לילה עם נתן רטנר ואבי קסטנר. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.00 מבוק ידיעות. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר — שירים עבריים.

שידורי צה"ל 2

18.05 רדיו רדיו — עם יואב קטסר. 20.05 מעצר הפזמונים הלועזיים המומחשב — שעתיים עם הלהיטים האהובים ביותר על מאזיני גל"צ. עורך: גיורא פרבר. מגישה מירב מיכאלי. 21.57 הודעות לחיילים. 22.05 הפסקת עשר — עם מיכל גיב. 23.05 קול הנא'ו הזה — עורך ומגישו רצי קרמל.

רשת ג'

06.04 „בחורה לאור" — להיטים ותיקים. 07.07 „שיר בבוקר בבוקר" — שירים עבריים. 09.05 „מה, כבר תשע?" — עם אבי אתגר. 10.05 „דברים טובים" — עם שמירה אימבר. 11.05 „שבעים מי יודע?" — שירי שנות השבעים. 12.05 „ארבה יומיומית" — עם יוסי סיאס. 13.05 „רק ביטים חולי" — עם מנחם פרי. 14.05 „לי ולך" — שיר וברכה. 15.05 „חדש, חדיש ומחודש" — עם שוש עטרי. 16.05 „הגגה יומית" — עם יקיר אביב. 18.05 „הצעקה האחרונה" — עם יגאל רביד. 20.05 „לשיטכם" — פינת הפזמון החדש. 21.05 „צליל מכוון". 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

4.10, 7.15, 9.10

אסתר: כורר מול הקוברה	5, 7.15, 9.40
אורלי: ריקוד מושחת	5, 7.15, 9.30
בן־יהודה: ללא מוצא	4.30, 7.00, 9.30
גת: בוקר טוב בבלוגיה	3.15, 6.15, 9.15
גורדון: לאבד הבתולים בטיוואנה	7.00, 9.30
דקל: סילבאדו	5, 7.15, 9.30
דרייב אין: הבלתי משוחדים	7.45
הוד: ריקוד מושחת	5, 7.15, 9.30
לימור ודשא: ללא מוצא	6.30, 7.15, 9.30
מינמה 1: סגור לרגל שיפוצים	
סינמה 2: משפחת המלוכלכים	5, 7.15, 9.30
פאר: יופי של חטא	5, 7.30, 9.30
פאריס: לא יכולה בלי זה	2, 12, 7.15, 9.30

רב־חן:

חן 1: מחלון חדר המיטות	5, 7.30, 9.30
חן 2: מטאל ג'אקט	5, 7.25, 9.45
חן 3: המכשפות מאיסטוויק	11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: הצגת מעבר לפינה	11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: הפורצת	
מכן פרנציסקו	11, 2, 5, 7.30, 9.40
שחף: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: המקצוען (2)	5, 7.15, 9.30
תכלת: את, אני והמזכה	4.30, 7.00, 9.35
לב 1: המשפחה	2, 4.30, 7.15, 9.30
לב 2: גברים גברים	2, 5, 8, 10.00
לב 3: נרדפי החוק	2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הרבורים	2, 5, 7.30, 10.00

רמת־גן

ארמון: מי הנערה הזו	4, 6.40, 9.30
ליליו: יופי של החטא	7.15, 9.30
ארמון: בורר מול הקוברה	5, 7.30, 9.45

רב־גן:

גן 1: מחלון חדר המיטות	5, 7.20, 9.40
גן 2: מטאל ג'אקט	5, 7.20, 9.40
גן 3: המכשפות מאיסטוויק	6.15, 9.15
גן 4: האלמנה השחורה	5, 7.30, 9.40

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת	4.30, 7.15, 9.30
ארנון: מי הנערה הזו	4.30, 9.15
בית אגרון:	
הלך עם הרוח	15.00
טורי ביותר	18.30
טוטי פיטון צהוב חוקן	20.10
כמי כלר	21.50
כפיר: ללא מוצא	4.00, 7.00, 9.30
אורגיל:	
הצגת מעבר לפינה	4.30, 7, 9.15
טיטשלה הבלתי משוחדים	7.00, 9.00
סמדר: שלום לך אהובתי	7.00, 9.30
הבירה: סגור לרגל שיפוצים	
אוריון:	
אור 1: המקצוען	4.30, 7.15, 9.15
אור 2: יופיר של החטא	4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הרפתקאות בולשיט	4.30, 7.00, 9.00
אור 4: המכשפות מאיסטוויק	
אור 5: מטאל ג'אקט	4.30, 7.00, 9.00
עדן: השוטר מבברלי הילס	4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים:	
ז'אן דה פלורט	18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת	4.30, 7.00, 9.15
חן: מטאל ז'אקט	4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: הבלתי משוחדים	4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3: השוטר מבברלי הילס 2	4.30, 7.00, 9.15
רון: המקצוען 2	4, 6.30, 9.00
אמפי: המורד	4.30, 7.00, 9.15
אורליי המשטרה	6.45, 9.15
קרן אור המתחדש: לא יכולה בלי זה	7.00, 9.15
פאר: מחלון חדר המיטות	5.00, 7.30, 9.30

נתניה

שרון: הפרוטוקול הרכיני	5, 7, 9.15
סטודיו: שיחות מלובלכות	5, 7, 9.15

חולון

סביון: יצרים	5, 7.15, 9.30
מגדלי: מי הנערה הזו	6.00, 9.00
ארמון: יומן אהבות	5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: משפחת סלודר	5, 7.15, 9.30

הרצליה

תיכל: לא יכולה בלי זה	5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האהרימוריים: א, ב, ג' — אני והמכה	7.15, 9.30

באר־שבע

רון: כלא הנשים 2	4.30, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: ריקוד מושחת	5, 7.15, 9.30
היכל 2: מטאל ג'אקט	5.00, 7.15, 9.30
היכל 3: הבלתי משוחדים	7.15, 9.30

כפר־סבא

בית בירלו ירושמ	10.00, 12.00

עפולה

משהוריון אנשי הפח	9.00

גבעתיים

חדר: הבלתי משוחדים	7.15, 9.30

ראשון־לציון

רון 1: ריקוד מושחת	7.30, 9.30
רון 2: הבלתי משוחדים	7.30, 9.30

תיאטרון

הבימה

התיאטרון הלאומי

הערב יום ד', 2.12

בית ספר לנשים: 20.30

אנשים קשים: 20.30

צוותא

לתרבות מתקדמת

יום ד' 2.12 בשעה 22.30

חימנוס

הודעה המקומית לתכנון ובנייה „אונו"

מודעה לפי סעיף 149 — חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה להקלה לוועדה המקומית לתכנון ובניה „אונו";

המבקש: מרקוביץ צבי 2389 המקום: קרית אונו רחוב לגדאו גוש 6492 חלקה: 279.

מהות הבקשה: בניית בית מגורים תוך הגדלת שטח הבניה עד 6% מעל המותר, סטיה של 10% בקו בנין אחורי. 4.5 מ' במקום 5.0 מ' וסטיה של 10% בקו בנין צדדי 3.60 מ' במקום 4.0 מ'. סטיה של 1.5 מ' בגובה 9.0 מ' במקום 7.5 מ' ממפלס ציר הכביש.

כל הרואה עצמו נפגע על ידי בקשה זו, רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הוועדה הנ"ל שכתובתה: המועצה המקומית קרית אונו.

יואל מרנקל

יו"ר הוועדה לתכנון ולבניה „אונו".

29 בנוב' 1987

חוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה למרפסת סוכה עם מעקה בנוי ברחוב לונץ מס' 3, גוש 6935, חלקה 230. תיק בניין 003—4/68, בקשה מס' 871088.

בעל קרקע או בניין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין בתוכה המרוייקת ותלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

י. כספי — סגן ראש העירייה

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה, תל־אביב־יפו

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

(להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי חוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בנייה בגוש 7654, חלקה 85, רח' רמח"ל. מבוקשת הקלה בקו בניין צדדי 2.9 מ' המותרים לפי תכ' רע/1/271.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ —

יו"ר הוועדה לתכנון ובנייה

עיריית פתח תקוה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

הודעה

על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6381 חלקה 202 ברח' התשעים ושלוש מס' 13 לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 110% בניה, 4.35 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 121% בניה 5 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

הודעה בהתאם לסעיף 149

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" בקשה ליתן אישור לתשריט חלוקה זמ/34/598/ד'... בגן יבנה, גוש 557 חלקה 10 בסטיה מתכנית מפורטת זמ/34/598. מהות הסטיה: שינוי בשטחי ציבור ובשטחי מגורים בלא שינוי היחס ביניהם.

כל מי שיש לו התנגדות לתשריט הנ"ל רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה", רח' בית הפועלים 6 רחובות, את התנגדותו המנומקת עם ציון כתובתו המדויקת. ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותועברנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

ציון כהן

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה"

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת / בניית מגורים לבית על חלקה 57 גוש 8273, רח' וייצמן מס' 95, בתריגה. מבוקשת כהקלה: עד 16% בנייה ר"20—40 ס"מ מקווי בניין צדדיים. תכ' מס' 294/87. ת.ב. 1984.

את התכנית ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי —

יו"ר הוועדה המקומית

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

(להלן: החוק)

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה רעננה (להלן: הוועדה המקומית) בקשה להיתר בנייה בגוש 6578, חלקה 266, רח' הנדיב"ע. מבוקשת הקלה 2% משטח המגרש — דהיינו 52% במקום 50% המותרים בגוש 6578, חלקה 267, רח' הנדיב"ע פינת ציטמן מבוקשת הקלה 2.4% משטח המגרש — דהיינו 52.4% במקום 50% המותרים לפי תכנית רע/1/151.

כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העירייה.

ב. וולפוביץ —

יו"ר הוועדה לתכנון ובנייה

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה אפיקי הירקון

רחוב שבזי ראש העין

טל' 9361087

לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה כי לוועדה המקומית הוגשה בקשה לאישור הקלה ב:

כפר קאסם:

1) אפ/189/144 — גוש: 8862 חלקה: 23 — הקלה בקו בניין חזיתי.

2) אפ/1687/144 — גוש: 8864 חלקה: 21 — הקלה בקוי בניין.

כפר־ברא:

3) אפ/157/143 — גוש: 8887 חלקה: 17 — הקלה לקומה נוספת.

4) אפ/64/143 — גוש: 8887 חלקה: 32, 35 — הקלה ליציאה לגג.

5) אפ/65/143 — גוש: 8887 חלקה: 18/1 — הקלה לקומה נוספת.

הרואה עצמו נפגע ע"י ההקלה רשאי להגיש התנגדותו למשרדי הוועדה המקומית בימים א, ג, ה, תוך 14 יום מפרסום הודעה זו.

עובדיה לאלו

יו"ר הוועדה

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים

מזור — הגיבה רייק 20

חולון

אהרון — הוסיין 52

ירושלים

אשר — מרכז מסחרי ק. יובל

נתניה

מורה — פתח־תקוה 76

פתח־תקוה

קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן

פינצי — חיבת ציון 43

תל־אביב

ריינגוף — דיזנגוף 132

אפרסמון — קופ"ח מכבי יהודה הלוי 110

חיפה

סבוני — סבוני 27

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 1244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:

ימים א'־ה': 16.00

ביום ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים

א'־ו': 7.00

מתל־אביב לחיפה:

בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00,

10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00

ביום ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00

מתל־אביב לנהריה:

בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00

ביום ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00

מחיפה: בת־גלים, תל־אביב:

בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.40, 10.00

11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30

ביום ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30

מנהריה לחיפה ותל־אביב:

בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.30

ביום ו' וערבי חג: 9.05, 10.35

הרכבת תועל בימי א' בשבוע, ויום אחרי חג בלבד

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים

הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.

הדסה הר"צ — כירורגית, אורטופדיה

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יספק מידע טלפוני בימים א'־ה' בין 08.00—20.00, בימי ו' בין 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־481300.

יד ביחד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358, ת"א - 226037 (24 שעות), חיפה - 04־229468 (11.00—20.00), גליל מערבי - 04־922222.

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו־ד' - טל. 222782.

קו פתוח - אוזן קשבת ללוחים ומבוגרים 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד הסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'־ה' בין השעות: 23.00—21.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 24.00—18.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—16.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה-כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות מתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טלי 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקרבנות אונס

לרעננה (אזור השרון), טל' 052־32432 בימים א'־ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171

ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111

ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261111

ער"ן חיפה — טל' 04־672222

ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 1781111 דהרי רמלה — 101, טל' 08־221022 עפולה — 065־93334, טבריה — 101, טלפון 04־931401, נהריה — טל' 04־825333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057־74767, שח"ל בגוש דן, טל' 03־130848.

7 שנות מאסר לבלדרית הרואין

שבע שנות מאסר בפועל נגזרו אתמול על אזרחית בלגית, שהורשעה בהברחת הרואין ארצה עבור רשת סמים בינלאומית.

מרגריטה בת לואיס סנאן, ילידת בלגיה בת 42, נעצרה כשהגיעה לארץ באוגוסט, כאשר בתוך המחוך שעל גופה התגלה הרואין בכמות של כמעט ק"ג.

במשפט התברר כי אותה בלדרית החדירה כמות של 250 גרם הרואין באותה שיטה חצי שנה לפני שנעצרה, אך אז הסם לא אותר.

במשפטה הוזכרו שמות של מפעיליה — אחד יוסי מנור, אשר הביא לביתה בבלגיה בחור נוסף המכונה „אנריקה", שעמו נסעה לנמל התעופה ומשם טסו יחד לארץ.

מנור הבטיח לה 1,000 דולר עבור כל 100 גרם הרואין שהעבירה.

השופט אורי שטרוזמן ציין בגזר הדין, כי מצוקתה הכלכלית של הנאשמת היא שהניעה אותה להתקשר עם מבריח הסמים. לאחר שנתפסה, היא שיתפה פעולה עם החוקרים ואף סייעה בכך בתפיסת מפעילה.

משפטו של יוסי מנור ייפתח בשבוע הבא. (עתי"ם)

התיירת הוטסה ארצה מאנגליה וזיהתה במסדר חשוד באינוסה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

תיירת בת 22 מאנגליה שהובאה אתמול בבוקר לארץ על־ידי משטרת תל־אביב הצליחה לזהות בוודאות את החשוד באינוסה. מעצרו של החשוד הוארך בבית משפט השלום בת"א בשישה ימים.

באמצע אוקטובר הכירה התיירת בתחנה המרכזית בת"א צעיר שהצטרף אליה לנסיעה בקו 4. ברחוב בן יהודה ירד עימה הצעיר מהאוטובוס, ובאיומים הביא אותה לחוף הילטון ואנס אותה שם. הנערה הצליחה להמלט מפניו לאחר ביצוע האונס, שחתה מרחק מה בים, ויצאה בקטע חוף אחר.

לאחר שהתלוננה במשטרה הופקדה החקירה בידי אנשי בילוש נושאי שביחידה המרכזית שבמחוז ת"א, והבלשים סיירו עם הצעירה בתחנה המרכזית כדי לנסות ולזהות את החשוד במעשה. כשעלו הניסיונות לאתרו בתוהו חזרה הנערה בסוף אוקטובר לביתה באנגליה.

בתחילת נובמבר הבחינו הבלשים בתחנה המרכזית בת"א בצעיר המשוחח עם תיירת משבדיה ומנסה לשכנעה לסור עימו לדירתו לשם צילום סרטים בהם היא תככב. הצעיר מעזה העובד בת"א כשליח, נעצר וזוהה ע"י שני אזרחים שהבחינו בו עוד כאשר פגש בתיירת מאנגליה. אתמול הגיעו ימי מעצרו לסיומם, ובמבצע בזק הובאה לארץ התיירת שנאנסה וזיהתה את החשוד במסדר זיהוי שנערך בשעות הבוקר המוקדמות ביחידה המרכזית של מחוז ת"א.

הנהג דקר את הטרמפיסטית בצלעותיה, ושרט את פניה

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

צעירה שהתנגדה לנהג שניסה לבצע בה אונס נדקרה בצלעותיה ונחתכה בפניה. הצעירה, תושבת עפולה בת 20, קיבלה טיפול בבית החולים איכילוב בתל־אביב. הנהג טרם נעצר.

לדבריה של הצעירה, היא עצרה טרמפ מנתניה לכיוון ת"א ובדרך ניסה הנהג לעשות בה מעשים מגונים. כשהתנגדה לו הוציא הנהג סכין גילוח ושרט את פניה. הוא ניסה להמשיך במעשה, היא התנגדה, והוא שלף אולר ודקר אותה בצלעותיה. תוך כדי כך האט את מהירות נסיעתו, והצעירה קפצה מהמכונית בצומת רמת־אביב. משם המשיכה לבית חבר שהביא אותה לבית החולים.

משטרת ת"א עורכת עתה חיפושים אחר החשוד.

„הלבן" היה אבקת כביסה שניקתה החשודים מכל אשמה

„סם ההרואין" שהתגלה, לטענת המשטרה, בחדרם של צעיר וצעירה מחולון, לא היה אלא אבקת כביסה — כך התברר אתמול כאשר השניים הובאו לבית משפט השלום בתל אביב. השניים, צעיר וצעירה נעצרו ביום א' בחדרם בבית מלון בבת ים, כחשודים בהחזקת סם מסוכן. הם הובאו ביום ב' לבית המשפט, שם טען ב"כ המשטרה בביטחון, כי נמצאו אצלם 40 גרם הרואין.

החשודה הכחישה מכל וכל וטענה בדמעות שטופלים עליה אשמת שווא. הסנגור, עו"ד אהרן שלגר, דרש לערוך בדיקה מוסמכת, כדי לקבוע מה החומר שהתגלה אצל החשודים.

השופט, חיים אילת, קיבל הצעה זו והורה לחוקרים לערוך בדיקה מעבדתית.

אתמול הובאו שני החשודים שנית בפני השופט, אשר התריס כלפי המשטרה: „ב"כ המשטרה טען אתמול בשכנוע רב, כי מדובר בסם, לאחר בדיקה מעבדתית. התברר לי היום לתדהמתי ולתרעומתי כי החשודים צדקו ואין מדובר בסם, אלא באבקת כביסה. לנוכח מני דברים אלו חייב אני להרים קול צעקה רמה ומחאה על השחיקה שהמשטרה עצמה יוצרת באמון בית המשפט כלפיה. זוהי שחיקה וגם זלזול בזכויות הפרט, שאין הדעת סובלתה".

השופט אילת הורה להעביר את התיק לממונים על כך במשטרה, כדי שיתנו דעתם על הפרשה. „מאחר שנדמה לי כי הגיעו מים עד נפש, וכל החרד לדמותה ותדמיתה של חברתנו חייב לעשות ולאלתר כדי שהכל ידעו, כי חירות הפרט אינה מילה ריקה ובית המשפט יגן על חירות זו וידאג לכל [illegible] מתוכנה". השופט הורה, בנסיבות אלה, לשחרר את השניים לאלתר לבתיהם. (עתי"ם)

חיפוש בסל הניירות בשירותים של כלא דאמון, העלה אקדח ומחסנית

מאת קובי מנדל

אקדח מסוג ברטה בקוטר 0.22 מ"מ ומחסנית נתפסו אתמול בבוקר בכלא דאמון שבכרמל, בחיפוש פתע שערכו קצין וסוהר. סמוך לשעה תשע הבחין סמל סמי אסעד בשני אסירים שעסקו בעבודות שירותים וניקיון באגף המינהלה שהסתובבו באופן שעורר את חשדו. כשנכנסו השנים לחדרי השירותים שבשימוש סגל בית הסוהר, דיווח הסוהר למפקדו.

הסוהר והקצין הפתיעו את שני האסירים בחדר השירותים וביצעו חיפוש על גופם ובתוך חדר השירותים, וגילו את האקדח והמחסנית שהוסתרו בסל הניירות.

שני האסירים הם תושבי הצפון בגילאי 27, 30 ושפוטים לתקופות מאסר של 4, ו־5 שנים באשמות הקשורות לסמים, פריצות, סחר בנשק ועבירות מרמה. נציב שירות בתי הסוהר, גונדר שאול לוי, ישגר לשני הסוהרים מכתבי הוקרה והערכה על העירנות שגילו.

השכנים הפסידו במשפט המלון לנשים מוכות יוקם

מאת יהושע מרקום, כתב „על המשמר"

בדיון שהתקיים אתמול בבית־המשפט בהרצליה דחתה השופטת, מרים דיכון, את הבקשה לצו מניעה זמני שהוגש על־ידי שכנים בשכונת ויצמן בהרצליה נגד העברת המעון לנשים מוכות לבית בשכונה זו.

מנהלת המעון, רות רזניק, ועו"ד אר פריד אמרו לאחר מכן, שלפי פסק־הדין, אין כעת כל מניעה להעברת המעון לנשים למבנה החדש, שכעת מקימים סביבו חומה.

כמה עשרות מתושבי השכונה ערכו שלשום בערב הפגנה ליד עיריית הרצליה נגד הקמת המעון במקום הזה בטענה שיהיה מוקד לאלימות של הבעלים הנטושים. גם לאחר פסק־הדין התברר שהתושבים רוצים להמשיך במאבק וכמה חברי מועצת העירייה מתכוונים להעלות את הנושא בישיבת מועצת העירייה היום.

נהרג חייל צד"ל

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

חייל צד"ל נהרג ושני נפצעו אתמול בשעות הצהריים ברצועת הבטחון. המיקרה אירע באזור דכס על־ייטהר, כאשר אש מרגמות נפתחה מצפון לרצועת הבטחון לעבר סיור של צד"ל שנע באיזור. ככל הנראה חוליות מחבלים שהתמקמה ליד גבול רצועת הבטחון היא שירתה את פצצת המרגמה.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס. בגוש 6157 חלקה 77־76 רח' המלך יוסף מס' 27 דהיינו: הקלה עבור קומה נוספת (רביעית).

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה רמת־גן

ועדת משנה לתכנון ולבנייה חולון

ת.ב. 4109

הודעה עלפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 152 בגוש 6019, רח' יחזקאל מס' 16, חולון, הכוללת מתן הקלה כ:

א. אחוזי בנייה — 6% משטח המגרש 690/2 מ"ר בשתי קומות.

ב. קווי בניין — 2.85 מ' במקום 3 מ', החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים א'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ובנייה, חולון

ועדת משנה לתכנון ולבנייה חולון

ת.ב. 929

הודעה עלפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 1485 בגוש 6043, רח' ויתקין מס' 1, חולון, הכוללת מתן הקלה כ:

א. אחוזי בנייה — 2.24% משטח המגרש 532 מ"ר בקומת הקרקע בלבד.

ב. קווי בניין — 2.92 מ' במקום 3 מ'. החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן 58, בשעות ובימים של קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שרון — ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית
לתכנון ובנייה, חולון

עיריית נהריה

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי הבנייה ותוספת קומה.

דהיינו הרחבת מגורים תוספת קומה שלישית וביצול 62.10% במקום 60% בבנייה המותרים.

שעל החלקה 72 תת־חלקה 2 בגוש 18174 רחוב שדרות קיי 4 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, בעיריית נהריה. לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית
לתכנון ולבנייה נהריה

הטור השבועי

לא יסכים לכהן תקופה נוספת –
בהקשר לדיונים על קיום הבחירות להסתדרות הגימלאים הודיע הח' א. אברהמוביץ במכתב לח' י. משל יו"ר וותיקי מפלגת העבודה שאיננו מועמד לתקופת כהונה נוספת בתפקיד יו"ר הסתדרות הגימלאים ומשום כך גם לא מועמד לעמוד בראש רשימת המערך בבחירות הקרובות להסתדרות הגימלאים. הח' א. אברהמוביץ כותב „עלי לציין כי מלאתי את התפקיד למעלה מתקופת כהונה אחת (4 שנים) שהיא לטעמי ארוכה למדי עבור פנסיונר". הנ"ל מסיים את מכתבו באמרו: „כאמור, אני מחשיב שהטיפול בקביעת היו"ר החדש יקבל את העדיפות הדרושה". העתקי המכתב נשלחו למזכ"ל הח' ישראל קיסר ולמזכ"ל מפלגת העבודה עוזי ברעם.

בסניפים –
תל־אביב – בהתאם למשימה לעודד (ולהתעודד) ולסייע מורלית וציבורית למתישבים באזורים הרגישים של הארץ סיירנו ב־22 בנובמבר ש.ז. בבקעת הירדן למעלה מ־100 חברות־ים. ליווה אותנו כל הדרך העומד בראש המועצה האיזורית של בקעת הירדן הח' י. נדיבי. נתקבלנו בחמימות ובכבוד ואת דברינו למתישבים הביעו חברנו בנימין צור, עזריאל בן־צבי אברהם סגל וחנן מאירי.

גימלאי בית ברנר – סיירו שלושה ימים בבקעת כנרות בגליל העליון וקיימו שיחות עם החברים בישובים וכן ביקור בבית יגאל אלון בגינוסר.

באר־שבע – ב־28 בנובמבר ש.ז. התקיים יום עיון בבית יערי בהשתתפות 72 חברים/ות פתח והנחה אריה לוין יו"ר הסניף. הח' מ. שדה הרצה על בעיות הרווחה והבטחון הסוציאלי. הח' יחזקאל גדעוני הרצה על בעיות הגימלאים מבחינה ארגונית וחברתית. התקיים דיון ובסכומו הביעו המשתתפים את זעמם על מחללים בקופת־חולים ועל כך שאין מועדון להסתדרות הגימלאים בבאר־שבע.

גבעתיים – בחודש נובמבר היו מפגשים דו שבועיים בחוגים ב־22 בנובמבר ש.ז. סיירו תלמידי המכללה בחוג לידיעת הארץ. ב־29 בנובמבר ש.ז. טיול של 4 ימים לים המלח והסביבה.

הרצליה – ב־16 באוגוסט 1987 בישיבת המזכירות נבחרו – חיים סיזמן יו"ר, חיים הלפרין מזכיר, משה פלדמן גזבר.

פתח־תקוה – ב־23 בנובמבר ש.ז. נפתחה שנת הלימודים תשמ"ח במכללה. פתחה הח' לובה כהן רכז המכללה, את ברכת הסניף הביא היו"ר הח' אהרן כצנלסון. הח' יעקב כהן הביא את ברכת המרכז לתרבות וחינוך.

מזכירות ארגון וותיקי התנועה – גימלאים העלתה בישיבתה ביום 26 בנובמבר ש.ז. את זכרו של משה ברעם ז"ל במלאות שנה למותו. נוכחו אשתו, ובנו עוזי ברעם מזכ"ל מפלגת העבודה. ירוחם משל יו"ר וותיקי התנועה העלה זכרונות על פעילותו של משה ברעם ז"ל ובמיוחד את מאבקו נגד צירוף קיצבאות הגימלאים מהקרנות והבטוח הלאומי וכן עמידתו בשער מול כל נסיון של פגיעה בזכויות הגימלאים. א. אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים התעכב על פעילותו של משה ברעם ז"ל למען הגימלאים עד יומו האחרון. קווים לדמותו העלו עוד יהודה מטולה, מטילדה גז, ועוזי ברעם שריתק את השומעים בסיפורי חוויות על אביו כגימלאי.

בחלק השני של הישיבה התקיים דיון בדבר יצוגם של חברי ארגון וותיקי התנועה בכנסת בהסתדרות, במפלגה, בעיריות ובמוסדות ציבוריים אחרים, נתקבלה הצעתו של הח' י. משל שהמועמדים נציגי הוותיקים ייבחרו בהצבעה חשאית בישיבות המזכירות הארצית ובמוסדות הנבחרים של הסניפים למוסדות המקומיים.

„ניב הגימלאי" 66 הופיע ונשלח לחברים.

בכנס יושבי ראש סניפי הסתדרות הגימלאים –
מיום 16 בנובמבר ש.ז. סוכם שנציגי המרכז יבקרו בסניפים לגבש תכניות עבודה והידוק הקשר בין הסניפים והמרכז. יושבי ראש הסניפים מתבקשים להודיע על התאריכים הרצויים להם.

בפגישות יש לשתף את מזכירי מועצות הפועלים.

הודעות יש להפנות לאגף הארגון אל המזכירה הח' רחל מירסקי, טל' 263211.

גלגלי הבורסה

בנק ישראל קנה צמודים

מאת אלחנן הורוביץ

מדד המניות הכללי ירד אתמול ב־0.22%. המדד ללא בנקים בהסדר ירד ב־0.26%. מניות ההסדר ירדו ב־0.21% בממוצע.

התערבות בנק ישראל במסחר בשוק איגרות החוב מנעה ירידות גדולות יותר בצמודות למדד. בשוק המניות התמעטו ההיצעים במניות ההשקעה. בשוק המניות כולו הסתכמו הביקושים ב־3.7 מיליון שקל וההיצעים ב־7.1 מיליון שקל, מזה יותר מ־40% במניות ההסדר. המסחר במניות התחיל במגמת ירידה, אולם חל שיפור בהמשך המסחר. במניות עלו 119 שערים, לעומת 124 שירדו ו־179 שנשארו בלי שינוי.

ערך השוק של איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד ירד אתמול ב־0.11% ולעומתן עלה ערך השוק של הצמודות למט"ח ב־0.31%.

במלוות קצר מועד נער התשואות השנתיות בין 15.55% ל־19%, תוך מחזור גדול יחסית של 48.5 מיליון ש"ח. זוהי הפעם הראשונה שהתשואות השנתיות במק"מ עלו ל־19%.

סל המטבעות ירד אתמול ב־0.1 אג' ל־1.7087 שקל, בעוד ששער הדולר היציג עלה ב־0.62 אג' ל־1.5632 שקל. דולר נוסעים — 1.8422 שקל והדולר השחור הוסיף לנוע בירידה בין 1.71 ל־1.70 שקל.

המסחר בטוקיו התחיל אתמול במגמת ירידה הן בשער הדולר והן בשערי המניות. אך אחרי שהדולר ירד לשפל חדש, התערב הבנק המרכזי של יפן וחלו שיפורים ניכרים בשער הדולר ובשערי המניות. השיפור בטוקיו השפיע לטובה על הבורסות האחרות במזרח הרחוק ובמערב אירופה. הידיעות על שיפור זה החלו להשפיע גם על בורסת ת"א. אחרי שחל השיפור בשער הדולר, ירד מחיר הזהב בהונג־קונג ל־487.75 דולר לאונקיה ואחר־כך גם במערב־אירופה.

במסחר במניות בשערים משתנים לפני הצהריים ירדו כל השערים. הירידה הגדולה ביותר — ב־3% — היתה בהסנה. המחזור הגדול ביותר — 314 אלף שקל — היה בחברה לישראל 1.

במניות המשתנות עלו 28 שערים מעל 5% ו־91 עד 5%. לעומתן ירדו 124 עד 5% ו־31 מעל 5%.

בשוק איגרות החוב נרשמו ירידות עד 2% בצמודות למדד ב־100%. בצמודות ב־80% היו עליות עד 1.5% וירידות. בסוג „בחירה כפולה" בלטה נטייה לירידה עד 3%. בצמודות למט"ח היו תנודות עד 1%. המסחר בשוק איגרות החוב עלה ל־12.5 מיליון שקל. מזה 3.9 מיליון שקל בסוג „שגיא" ו־3.9 מיליון שקל ב„גליל 4.25%".

ב.ל.ת. — מימון ההשקעות (1981) — פרסמה תשקיף להנפקה של איגרות חוב, נושאת ריבית בשיעור של 7% לשנה, צמודות קרן וריבית למדד המחירים לצרכן בגין חודש אוקטובר 1987, בערך נקוב כולל של 30 מיליון שקל. לציבור מוצעות במכירה במחיר מינימלי השווה ל־96% מערכו הנקוב. במחיר המינימלי המוצע התשואה לפדיון הינה כ־7.5% לשנה.

„אלקולי" פרסמה תשקיף הנפקה של מניות בנות 1 ש"ח ע"נ וכתבי אופציה. לציבור מוצעים 2.5 מיליון כתבי אופציה בדרך של מכרז במחיר מינימלי של 0.25 שקל לכל כתב אופציה. בדרך של זכויות מוצעות יותר מ־837 אלף יחידות במחיר 1 שקל לכל יחידה, המכילה מניה אחת ו־2 כתבי אופציה.

אלחנן הורוביץ

לפאולה, המשפחה ולקיבוץ עין־דור
משתתפים באבל על מות
אפי
חברים בקיבוץ חצור

עתניאל שנלר הודה למעשה מראשות מועצת קרית ארבע

גל שילה מגוש עציון יהיה „יו"ר פעיל", כלומר, ראש המועצה האמיתי

מאת פנחס ענברי

היחסים החריפים בין המתנחלים תומכי הליכוד לבין המתנחלים תומכי התחיה בקעו אתמול אל מעל לפני השטח כאשר מועצת יש"ע, שבה יש רוב לתחיה ולמפלגות הדתיות הלאומניות, רוקנה את תפקידו של ראש המועצה, עתניאל שנלר איש הליכוד, מכל תוכן ממשי, ומינתה מעליו את גל שילה מגוש עציון למה שקרוי „יושב־ראש פעיל".

שילה יהיה מעתה ראש המועצה האמיתי. מועצת יש"ע נמנעה מלהדיח את עתניאל שנלר באופן סופי, בשל החזות הסולידרית שהמתנחלים מבקשים להפגין כלפי חוץ, ובגלל החשש מצעדי גמול של הליכוד. מועצת יש"ע תלויה בתקציבי המשרדים שבשליטת הליכוד, וזאת הסיבה העיקרית לדחיית הצעדים נגד שנלר עד עתה.

המשבר האחרון התמקד סביב עסקת הטיעון שעשה שנלר עם המשטרה בפרשת הפגנת שלום עכשיו בחברון. אנשי קרית ארבע, ועתניאל שנלר ממועצת יש"ע, השתתפו בהנחת מחסום אלים במבואות חברון ועל כך הועמדו למשפט. שנלר חשש כנראה מהכתמת שמו, מה שהיה עלול לפגוע בהמשך הקריירה הפוליטית שלו. הליכוד גם לא ראה בעין יפה את השתתפותו באירוע, שהרוח החיה בו היו אנשי כהנא וקיצונים מגוש אמונים.

אבל המשבר האמיתי הוא פוליטי. ארגון אמנה של גוש אמונים, הנוטה לתחיה, דורש תנופת התנחלות מסיבית, בעוד המתנחלים אנשי הליכוד מתנגדים לכך בכל תוקף ודורשים לחזק את ההתנחלויות הקיימות. מה שמסתתר באמת מאחורי הוויכוח הזה הוא הרצון של גוש אמונים לשבור את התהליך המדיני, בעוד אנשי הליכוד מבקשים להשתלב בו, בקבלת התנאי האמריקני של הקפאת ההתנחלויות.

עתניאל שנלר, בשעתו היפה יותר, לפני כשנה, מסביר, „יהודים ביישוב ערבי – גורם ממתן"

מאתיים עובדי „פרי זה" בחדרה החליטו להתבצר במפעל המושבת

מאת קובי מנדל וניצה רימון, כתבי „על המשמר"

200 עובדי מפעל „פרי זה" בחדרה החליטו אתמול להתבצר במפעל, לנוכח סגירת ספי הייצור בו. המפעל מושבת בשל העובדה שעדיין לא נמצא מי שיהיה מוכן להפעילו תחת כונס הנכסים. זאת, לאחר שיגאל תבורי מבעלי תשלובת „קריסטל" סיים את תפקידו כמפעיל המפעל בשנה האחרונה.

בתום השנה ניהל כונס הנכסים מגעים עם יעקב צ'יסלקה מבעלי המפעל „פרי ניר" על הפעלת המפעל בשנה הנוכחית עם אפשרות להארכת החוזה לשלוש שנים. אולם צ'יסלקה נסוג. לטענתו, כונס הנכסים העביר את מכסת פרי ההדר למפעלי שימורים אחרים, ולפיכך נותר המפעל ללא תעסוקה.

באסיפת העובדים, שנוהלה על־ידי יו"ר ועד העובדים, יוסי כארי, הוחלט ברוב קולות לפתוח במאבק להחזרת העבודה במפעל, ולחילופין, לשמירת זכויות העובדים וקבלת פיצויים מוגדלים אם המפעל ייסגר.

העובדים הטיחו באסיפה האשמות כבדות נגד כונס הנכסים, עו"ד ליפא מאיר, (שהיה גם כונס הנכסים של תשלובת „אתא"), על שלא דאג לשריון מכסות מפרי ההדר מבעוד מועד כפי שתבעו העובדים ממנו. על כן, לדבריהם, קיימים עתה קשיים במציאת מפעיל למפעל.

יוסי „האדום" סולומון ומישל אלמליח — מראשי מועצת ועדי העובדים שליד מפ"ם, השוהים עם העובדים מאז תחילת השבוע, נשאו אף הם דברים בפני העובדים ועודדו את רוחם. יוסי סולומון ציין בדבריו: „מי שהרוויח על גב 1800 עובדי „אתא", לא יוסיף להרוויח על גב 180 עובדי „פרי זה", ואנו יותר נדאג לכך".

מישל אלמליח אמר בכינוס: „רק מי שיאבק מאבק תקיף, כרוח מאבק עובדי המספנות, יוכל להצליח". אלמליח הביע את הזדהות מועצת ועדי העובדים שליד מפ"ם עם מאבקם הצודק של עובדי „פרי זה".

נודע כי עדיין מתקיימים מגעים בין כונס הנכסים לבין קונים פוטנציאלים לרכישת המפעל.

כונס הנכסים, עו"ד ליפא מאיר, אמר בתגובה, כי הוא חתם עם היום צ'יסלקה על הסכם המסגרת הארצי הרב־שנתי שבין התעשיינים למגדלי הפרי. על־פי הסכם זה, יש ל„פרי זה", זכויות מלאות לכל הפרי שקיבלה אשתקד ומאותם מקורות. הכונס מצטער על כך שהרוכש, במקום להאבק על זכויותיו, החליט כבר מהיום הראשון שבו אושר הסכם הרכישה על־ידי ביהמ"ש, שלא לקבל את המפעל לידיו ועקב כך נתן למעשה למפירי ההסכם, תופש להתכחש לו.

משרד התעשייה והמסחר שעם נציגיו נפגש הכונס, תמך בעמדת הכונס כי יש ל„פרי זה" זכויות לפרי, במסגרת ההסכם הארצי והבטיח סיוע מלא לאכיפת ההסכם.

מלכות יופי? לא בבית ספרנו

מאת יצחק לוינסון, כתב עתי"ם

מנהל בית הספר התיכון המקיף הדתי באופקים הרחיק ביום א' השבוע מהלימודים שבע תלמידות, שהשתתפו בתחרות מלכת היופי של העיירה, למרות שהופיעו לתחרות בשמלות ערב ארוכות ולא בבגדי ים או בגד [illegible] אחר.

דובר משרד החינוך והתרבות אמר על מעשה המנהל שההרחקה נעשתה בניגוד לעמדה הרשמית של משרד החינוך והתרבות ואין מקום לתגובה מסוג זה. גם לאחר הבהרת עמדת משרד החינוך, לא הוחזרו התלמידות ללימודים.

במוצאי שבת האחרון נערכה באופקים תחרות מלכת היופי והשתתפו בה, בין יתר המועמדות, שבע תלמידות מבית הספר התיכון המקיף הדתי בעיירה. מנהל בית הספר, שלמה אלקיים, זימן אליו את התלמידות והודיע להן על הרחקתן מהלימודים, עד לדיון המועצה הפדגוגית של בית הספר בעניינן, שתחליט אם הרחקתן תהיה סופית מבית הספר.

מנהל בית הספר, סירב אתמול להיפגש לשיחה בנושא על כך עם כתב עתי"ם, שהתבקש לעזוב את המקום.

נודע שמנהל בית הספר הזהיר את התלמידות עוד בשבוע שעבר והורה להן שלא להשתתף בתחרות.

דובר משרד החינוך, [illegible] [illegible]

רשות השידור תציע פיצוי מוגדל לפורשים מרצונם

מאת ירדן זליג, כתב „על המשמר"

רשות השידור תציע לעובדיה שיבקשו לפרוש מרצונם פיצויים מוגדלים, שיגיעו עד לשיעור מכסימלי של 193% לעובדים בעלי ותק של עשרים שנה.

על בסיס זה יחושבו גם הפיצויים שיינתנו לעובדים אשר יביעו רצון לפרוש, ולהם מספר שנות עבודה קטן יותר.

כך, למשל, עובד בעל ותק של עשר שנות עבודה יוכל לקבל עם פרישתו מרשות השידור סכום פיצויים לפי חישוב של כ־170%.

במקביל תציע הרשות לעובדים אשר הגיעו לגיל חמישים ואשר מאחוריהם לפחות עשר שנות עבודה ברשות השידור, אפשרות לצאת לפנסיה מוקדמת, כשלזכותם יזקפו האחוזים אותם צברו בשנות עבודתם בתוספת חמישה אחוזים נוספים.

תוכנית זו גובשה על ידי אגף כוח האדם של הרשות בתיאום עם משרד האוצר.

בתום מאבק ארוך, יוסגר היום ויליאם נקש לצרפת

הרב פרץ: גורמים בשמאל, שרוממות ההומניזם בגרונם, פעלו מתוך נקמנות

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר", עתי"ם

בשירות בתי הסוהר השלימו אתמול ההכנות וההערכות לקראת ביצוע הצו להסגרתו של ויליאם נקש, היום לצרפת.

נקש הועבר משיקולים מקצועיים לכלא שאטה. אתמול קיבל לידיו את החפצים האישיים שהופקדו בידי שב"ס בעת מעצרו. כן זוכה מציור שיזות בתי־הסוהר שהיה ברשותו.

אתמול ביקרה בכלא שאטה אשתו של ויליאם נקש, רינה, ודובר שירות בתי הסוהר מסר כי הביקור אושר לה מטעמים הומאניים.

הבוקר תגיע לשערי הכלא ניידת של משטרת ישראל, והאחריות על נקש תעבור לידי השוטרים. על פי התכנית. אמור נקש לעלות סמוך לשעה 8 בבוקר, בלווית שוטרים צרפתיים, על מטוס בנמל תעופה בן גוריון.

עם הסגרתו של נקש לצרפת הביע השר פרץ את תקוותו שהשמירה המיוחדת של שלטונות צרפת תועיל להגנתו מפני מתנכלים, מחבלים, וגואלי דם.

הרב פרץ מתריע מפני מסע ההשמצה בתקשורת נגד בית הדין הרבני בירושלים. לדבריו, בסופו של דבר הוכח כי כל דאגתו של בית הדין היתה למניעת עיגון האשה, וכל הגורמים שפעלו בארץ נגד הסגרתו עשו זאת מטעמים הומניטאריים, למנוע סכנה לחייו וסכנת עיגונה לאשתו. „מוזר ומצער שגורמים שונים בשמאל הישראלי, שרוממות ההומאניזם בגרונם, פעלו מתוך נקמנות כאיש וברעייתו, תוך התעלמות מהרקע ההומאני של הפרשה".

חבר הכנסת מתן פלד, מן הרשימה המתקדמת לשלום, תובע משר המשטרה לקיים חקירה מקפת כדי לאתר את הגורמים אשר איימו על היועץ המשפטי, חריש ועל פרקליטים, מפרקליטות המדינה, לרצוח אותם אם ויליאם נקש יוסגר לצרפת.

ח"כ פלד אומר, כי תומכיו של ויליאם נקש לא הסתירו את זהותם, הם הופיעו בהפגנות רבות, בחלקן אלימות, מאוד. וביניהם נמצאים גורמים ימניים קיצוניים כגון תנועת „כך" שאינם מוזלים באלימות גם במקרים אחרים. „לא צריך להיות קשה [illegible] להתפס [illegible] ולהעמידם לדין", אמר.

עלו מחירי בשר לתעשייה, שוקולד, מרגרינה, ממתקים ועוד

מינהל הסחר הממשלתי של משרד התעשייה והמסחר העלה במפתיע את מחיר הבשר, בו משתמשים מפעלי התעשייה המייצרים מוצרי בשר ונקניק, ב־43%. העלאת המחירים הדרסטית לא הובאה לידיעת הגורמים בענף, אלא אתמול בבוקר. מאתמול נקבע מחיר 1 ק"ג של בשר תעשייתי ל־4.30 שקל במקום 3 שקל ל־1 ק"ג.

רפי גאמן — מנכ"ל מפעל „טיב" בטירת־צבי, המכהן כיו"ר מועדון יצרני מוצרי בשר בישראל, המשותף להתאחדות התעשיינים ולאיגוד התעשייה הקיבוצית, ציין, כי הבשר לתעשייה מהווה בדרך כלל 60%־50% מחומר הגלם של המוצרים המוגמרים ולכן העלאת מחיר כזו פרושה המיידי — העלאת מחיר מוצרי הבשר.

מועדון יצרני מוצרי בשר בישראל פנה מיד לשרי התמ"ת והאוצר וכן גם אל מזכ"ל ההסתדרות וביקש ממנו לפעול לאלתר לביטול העלאת המחירים.

מחירי סוכריות, גומי לעיסה, וופלים לרבות ופלים מצופים יועלו מהיום בשיעור של 3 אחוזים.

מחירי השוקולד והמרגרינה, יועלו ב־4 אחוזים, מחירי המיונית יועלו ב־6 אחוזים ומחירי הגלידות יועלו ב־8 אחוזים. מחירי הגפרורים יועלו ב־15 אחוז ומחירי עפרונות ב־12 אחוז.

דובר משרד התעשייה והמסחר ציין, כי בנוסף להיתרים להעלאות מחירים, נקבעו גם מחירים מרביים לרוב המוצרים הללו, שהיו גם בעבר במסגרת הפיקוח המינהלי.

מחירים מרביים

קופסת גפרורים — 0.10 שקל.
חבילה של 12 קופסאות גפרורים — 0.90 שקל.
מלח שולחן מעולה — 1 ק"ג — 0.44 שקל.
מלח מטבח „גביש" — 1 ק"ג — 0.46 שקל.
ופל מצופה „פסק זמן" — בחנות: 0.74 שקל בקיוסק ובמזנון 0.96 שקל.
שוקולד רוממרי — חפיסה 100 גר' בחנות — 1.58 שקל בקיוסק ובמזנון: 1.90 שקל.
שוקולד אינטרמצו „ורד הגליל" — בחנות 1.58 שקל בקיוסק ובמזנון: 1.90 שקל.
שוקולד „טובלרון" (יבוא) — 100 גרם — 4.32 שקל.
מרגרינה עם או בלי מלח חבילה — 200 גרם — 0.47 שקל.
מיונית — מיכל 500 גרם — 2.85 שקל.
גומי לעיסה — חפיסה בודדת של 5 יחידות „עלית" — בחנות ובקיוסק — 0.20 שקל.

ועד להצלת תושבת ערד אוסף כסף להשתלת כבד

מאת שלי יחימוביץ' כתבת „על המשמר"

בערד התארגן ועד להצלת חייה של פנינה בוטנרו, תושבת העיר בת 34 ואם לשניים. האשה חלתה בזיהום נגיפי כרוני, והכבד שלה כמעט חדל לתפקד.

לפי חוות־דעת הרופאים, לא צפוי שיפור במצבה הרפואי, וחייה ינצלו רק אם יושתל כבד חדש בגופה. בין חברי הוועד — גם הסופר עמוס עוז, תושב ערד.

הוצאות הניתוח נאמדות בכ־70 אלף דולר. פנינה בוטנרו אמרה אתמול במסיבת עיתונאים: „שאלת החיים שלי היא עניין של זמן בלבד".

מספרי חשבונות הבנקים להפקדת תרומות: חשבון מספר 400300 בבנק הפועלים סניף ערד 763 והחשבון מספר 55787/87 סניף בנק־לאומי בתל־אביב 816.

קיר הלניסטי ומטמון כסף בחפירות שער העמקים

מאת קובי מנדל

קיר מונומנטלי באורך של כ־18 מטרים, המתנשא עדיין לגובהו המקורי־ 2.5 מטרים, נחשף בחפירות שהסתיימו באחרונה באתר ההלניסטי בשטח קיבוץ שער העמקים. כמו כן נתגלה מטמון מטבעות כסף של הקיסרים נירון ואספסינוס. המטמון כלל 12 מטבעות שמורות היטב.

לדעת החוקר ד"ר ארתור סג"ל, ראש החוג לארכיאולוגיה באוניברסיטת חיפה, המטמון הוא נדיר ויחודי, שמעטים כמותו נתגלו בשנים האחרונות בישראל.

עובדי דובק מאיימים בסגירת ברז הניקוטין

מאת אורי נחשון, כתבנו הכלכלי בת"א

עובדי „דובק" מחריפים את צעדי המחאה שלהם וימשיכו להוריד בהדרגה את היקף ייצור הסיגריות, עד שיתברר עתיד החברה ויובטח עתידם. מסר אתמול יו"ר ועד העובדים ב„דובק", דוד שאשא.

ועד עובדי החברה שב והזהיר אתמול את [illegible] [illegible] כי הם נערכים למאבק ממושך עד כדי צמצום דרסטי של ייצור הסיגריות [illegible].

אתמול הפגינו עשרות מעובדי „דובק" מול מפעל „עלית" ברמת־גן, והניפו שלטי מחאה נגד [illegible].

סטודנטים ערבים הפגינו נגד אפליה במעונות בת"א

מאת ירדן זליג, כתב „על המשמר"

כמה עשרות סטודנטים, חברי התאחדות הסטודנטים הערבים, הפגינו אתמול בקמפוס התל־אביבי במחאה על מדיניות ההפליה הננקטת לטענתם כנגד סטודנטים ערבים בהקצאת מקומות במעונות הסטודנטים.

הם דורשים, כי הקצאת המקומות במעונות הסטודנטים תיעשה על־פי קריטריונים חברתיים כלכליים, ושתופחת מידת החשיבות הניתנת לנקודות עבור שירות צבאי בשיקלול נקודות הזכאות של הסטודנטים.

דובר אוניברסיטת ת"א, אהרן בן חפץ, מסר כי מתוך 830 סטודנטים ערבים בקמפוס 85 מתגוררים במעונות. „זהו אחוז סביר, מותחשב בעובדה שמספר המקומות במעונות מוגבל", אמר הדובר.

זכו בלוטו

[illegible]